

Państwowa Inspekcja Ochrony
Roślin i Nasiennictwa

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA W WARSZAWIE

Informacja
o realizacji zadań przez
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin
i Nasiennictwa w Warszawie
w 2022 roku.

Warszawa, kwiecień 2023

Spis treści

1. Nadzór nad zdrowiem roślin	4
1.1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju	4
1.1.1. Kontrola występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych.....	4
1.2. Kontrola występowania organizmów niekwarantannowych.....	14
1.2.1. Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2022.....	14
1.2.2. Urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów	16
1.3. Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej.....	21
1.4. Nadzór nad obiektami zapewniającymi izolację	22
1.4.1. Działania podejmowane w ramach programu Single Market Program.....	24
1.5. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi	25
1.5.1. Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego	25
1.5.2. Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego.....	30
1.5.3. Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich	31
2. Nadzór nad ochroną roślin i nawozami	33
2.1. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin.....	33
2.1.1. Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków	33
2.1.2. Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin.....	35
2.1.3. Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony roślin	50
2.1.4. Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin.....	53
2.2. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy	60
2.2.1. Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy	60
2.2.2. Ogólna liczba opryskiwaczy	61
2.2.3. Badania opryskiwaczy	62
2.2.4. Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin	64
2.3. Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin	66
2.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi integrowaną produkcję roślin.....	67
2.5. Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.....	69
2.6. Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego	71
2.7. Sankcje karne nałożone w wyniku działań kontrolnych	71
2.8. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz środków wspomagających uprawę roślin.....	76
3. Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem	79
3.1. Ocena polowa materiału siewnego.....	79
3.1.1. Rośliny rolnicze i warzywne	79
3.1.2. Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych.....	83
3.1.3. Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych	90
3.2. Nadzór nad materiałem siewnym	97

3.2.1.	Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców	97
3.2.2.	Kontrola materiału siewnego	101
3.2.3.	Nadzór i kontrola nad próbobiorcami akredytowanymi i urzędowymi	107
3.2.4.	Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania i wydawania etykiet urzędowych 107	
3.2.5.	Drukowanie etykiet i paszportów przez wojewódzkiego inspektora	108
3.3.	Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy i rzepaku w kierunku obecności modyfikacji genetycznej	109
3.4.	Rolnictwo ekologiczne	112

1. Nadzór nad zdrowiem roślin

1.1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju

1.1.1. Kontrola występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych

Struktura użytkowania gruntów w województwie mazowieckim przedstawia się następująco. Grunty orne stanowią 74,3%, lasy 23,5%, pozostałe grunty stanowią 2,2% powierzchni województwa. Teren województwa mazowieckiego jest różnorodny pod względem produkcji roślinnej. W strukturze zasiewów zboża zajmują 35% powierzchni, rośliny przemysłowe 3,3%, ziemniaki 1,3% powierzchni zasiewów. Mazowsze jest zagłębiem ogrodniczym i sadowniczym. Około 30% powierzchni polskich sadów znajduje się na Mazowszu, co stanowi ponad 40% krajowej produkcji owoców. Największy areał uprawy blisko 40 tys. ha stanowi jabłoń – zbiory ok. 1,700 mln ton rocznie. Większość polskich jabłek i truskawek pochodzi z naszego województwa. Mazowsze jest również wiodącym producentem warzyw w tym pod osłonami. Na terenie województwa prowadzona jest intensywna produkcja materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych i ozdobnych oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych i warzywnych. W rejonie Zakroczymia prowadzona jest produkcja cebuli dymki.

Ze względu na różnorodną specyfikę produkcji, do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, wpisanych zostało według stanu na koniec **2022 roku 8219 podmioty**, które zgodnie z ustawą o ochronie roślin podlegają kontroli PIORiN. Największą grupę stanowią producenci i dystrybutorzy ziemniaka. Pozostali to producenci materiału szkółkarskiego, eksporterzy, importerzy, producenci materiału ozdobnego i dystrybutorzy. Inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie prowadzili w ubiegłym roku kontrole monitoringowe w zakresie agrofagów kwarantannowych, agrofagów regulowanych na podstawie odrębnych rozporządzeń i regulowanych agrofagów niekwarantannowych (w tym realizowali założenia programu Single Market Program). Przeprowadzono kontrole towarów przeznaczonych na eksport, kontrole importowanych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów. Ponadto dokonywane były kontrole zlecone przez zarejestrowane podmioty profesjonalne, dotyczące inspekcji roślin wymagających zaopatrzenia w paszport roślin. Rejestracja występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych była prowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na podobnych zasadach jak w latach ubiegłych. W 2022 roku w skali całego województwa inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wykonali łącznie **19 293 kontrole**, w trakcie których wykonywano m. in. kontrole zdrowotności. Kontrolami w zakresie zdrowia roślin objęto m.in. uprawy roślin, produkty roślinne i przedmioty w przechowalniach i magazynach, miejscach przeładunku, na giełdach i targowiskach. Ogółem kontrole poddano: **2812 ha upraw roślin oraz 26429 t, 68 987 715 szt. oraz 151 030 m³** roślin, produktów roślinnych i przedmiotów. W poszczególnych oddziałach liczba przeprowadzonych kontroli była zróżnicowana i uzależniona od rodzaju upraw, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, znajdujących się na danym terenie.

Najwięcej kontroli przeprowadzono w oddziałach: Grójec 4654 kontroli, Płońsk 2117, Grodzisk Mazowiecki 1807 oraz Nowy Dwór Mazowiecki 960 kontroli.

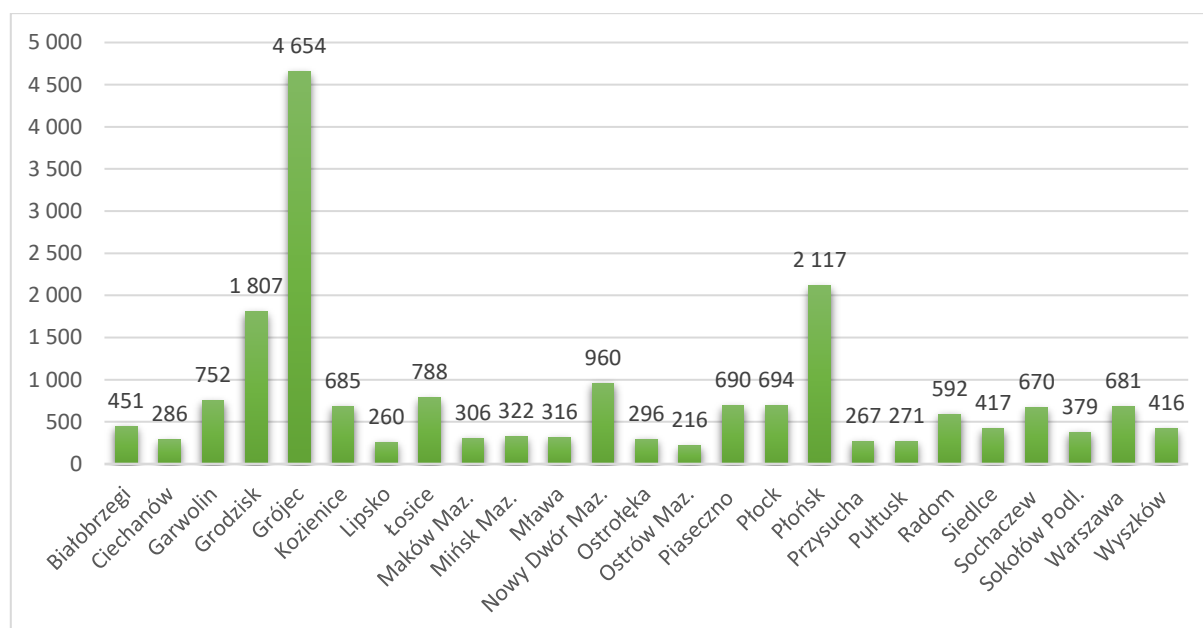
Najmniej kontroli wykonano w oddziałach: Ostrów Mazowiecka – 216 kontroli, Lipsko 260 kontroli, Przysucha 267 kontroli, Pułtusk 271, Ciechanów 286 kontroli oraz Ostrołęka 296 kontroli.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące ilości przeprowadzonych kontroli w zakresie zdrowia roślin w 2022 r. w skali całego województwa zostały przedstawione w tabeli 1.1 oraz na wykresie 1.1.

Tabela 1.1 Zestawienie kontroli w zakresie zdrowia roślin (agrofagi kwarantannowe) roślin produktów roślinnych i przedmiotów wykonanych w 2022 roku przez WIORiN w Warszawie.

L.p.	Oddział	Ogólna liczba kontroli (wizyty kontrolne)
1	Białobrzegi	451
2	Ciechanów	286
3	Garwolin	752
4	Grodzisk	1 807
5	Grójec	4 654
6	Kozienice	685
7	Lipsko	260
8	Łosice	788
9	Maków Mazowiecki	306
10	Mińsk Mazowiecki	322
11	Mława	316
12	Nowy Dwór Mazowiecki	960
13	Ostrołęka	296
14	Ostrów Mazowiecka	216
15	Piaseczno	690
16	Płock	694
17	Płońsk	2 117
18	Przysucha	267
19	Pułtusk	271
20	Radom	592
21	Siedlce	417
22	Sochaczew	670
23	Sokołów Podlaski	379
24	Warszawa	681
25	Wyszków	416
WIORiN RAZEM		19 293

Wykres 1.1. Liczba kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do upraw i partii roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w poszczególnych oddziałach w 2022 roku.

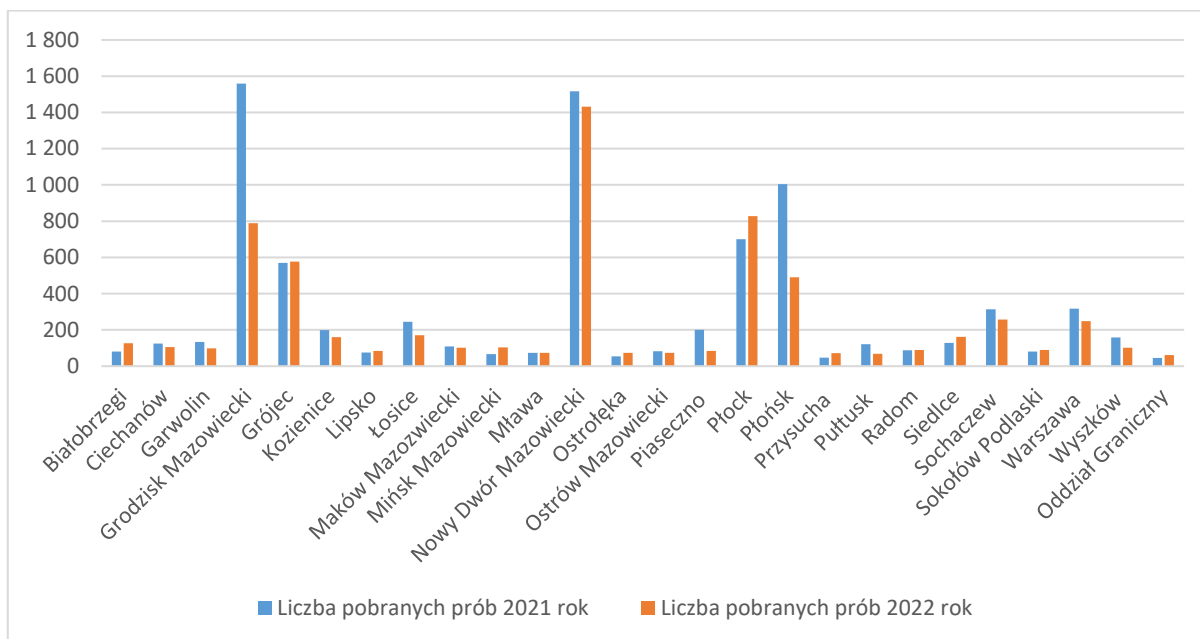
Najwięcej kontroli prowadzono w kierunku występowania bakterii, *Ralstonia solanacearum* sprawcy śluzaka – 2360 kontroli, *Clavibacter sepedonicus* sprawcy bakteriozy pierścieniowej ziemniaka – 2229 kontroli oraz pod kątem występowania chrząszcza *Epitrix tuberis* (Gentner) – 2117 kontroli.

W związku z zagrożeniem występowania na terenie Unii Europejskiej nowego szkodnika drzew liściastych prowadzono kontrole w kierunku wykrycia *Anoplophora chinensis* jak również szkodnika roślin iglastych węgorka sosnowca *Bursaphelenchus xylophilus*. Kontrole prowadzone były na materiale szkółkarskim jak również w drzewostanach leśnych i parkach. Ponadto aby dopełnić warunków eksportu polskich jabłek do Chińskiej Republiki Ludowej, zgodnie z podpisanym protokołem dotyczącym warunków eksportu, prowadzono kontrole zarejestrowanych sadów w kierunku występowania zarazy ogniowej *Erwinia amylovora*.

W 2022 r. podczas przeprowadzanych kontroli zdrowotności pobrano 6522 prób do badań laboratoryjnych. Najwięcej prób pobrano w Oddziale w Nowym Dworze Mazowieckim – 1413, w Płocku – 828, w Grodzisku Mazowieckim - 789. Najmniej prób pobrano w Oddziałach: Granicznym – 61, Pułtusku – 69, Przysucha – 71, Ostrołęka – 73.

Na wykresie 1.2 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące liczby pobranych prób w 2021 oraz 2022 roku.

Wykres 1.2. Porównanie liczby pobranych prób w 2021 r. oraz w 2022 r.

Od 14 grudnia 2019 roku obowiązuje nowy podział agrofagów, które podlegają regulacjom prawnym. Rozporządzenie Wykonawcze Komisji 2019/2072 określiło nową kategorię agrofagów szkodliwych - regulowane agrofagi niekwarantannowe (RAN).

RAN dotyczą tylko roślin przeznaczonych do sadzenia, w tym nasion. Są to agrofagi, które przenoszone są głównie przez określone rośliny przeznaczone do sadzenia, a ich występowanie powoduje niedopuszczalne skutki gospodarcze w odniesieniu do planowanego wykorzystania tych roślin i jednocześnie dostępne są możliwe do zastosowania i skuteczne środki pozwalające na zapobieżenie ich występowaniu.

W 2022 roku w wyniku prowadzonych inspekcji i wykonanych analiz laboratoryjnych w miejscach produkcji na terenie województwa mazowieckiego stwierdzono ogółem występowanie 2 gatunków agrofagów kwarantannowych. Wykryto agrofagi kwarantannowe w **68 miejscach produkcji: 59 - *Clavibacter sepedonicus*, 9 - *Globodera rostochiensis***. Ponadto podczas przeprowadzania kontroli ziemniaków w obrocie wykryto ***Globodera pallida*** w 2 próbach oraz ***Globodera rostochiensis*** w 1 próbie gleby osypowej z ziemniaków konsumpcyjnych pochodzących z Cypru.

Najwięcej wykryć odnotowano na terenie Oddziału: Plock – 9, Oddziałów: Grodzisk Mazowiecki - 6, Ciechanów, Płońsk, Radom i Siedlce – 4, brak porażonych miejsc produkcji przez organizmy kwarantannowe stwierdzono na terenie Oddziału w Sochaczewie (dane w tabeli 1.3).

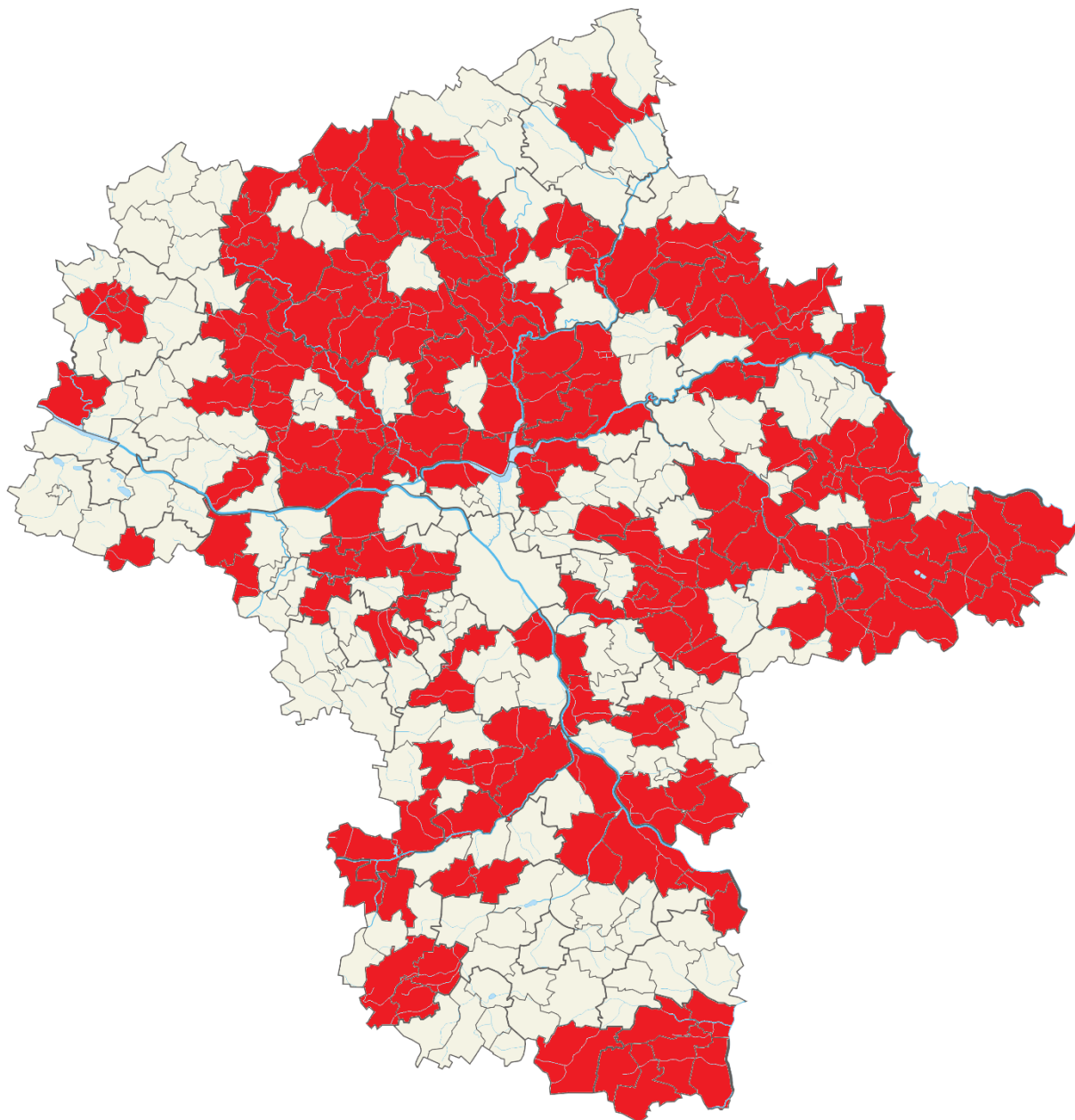
W przypadku nicieni - mątwik ziemniaczany (*Globodera rostochiensis*) został wykryty również w 9 miejscach produkcji, czyli na takim samym poziomie jak w roku poprzednim.

Szczegółowe dane o liczbie miejsc produkcji, gdzie wykryto w 2022 r. poszczególne organizmy kwarantannowe i regulowane przedstawia poniższa tabela 1.3.

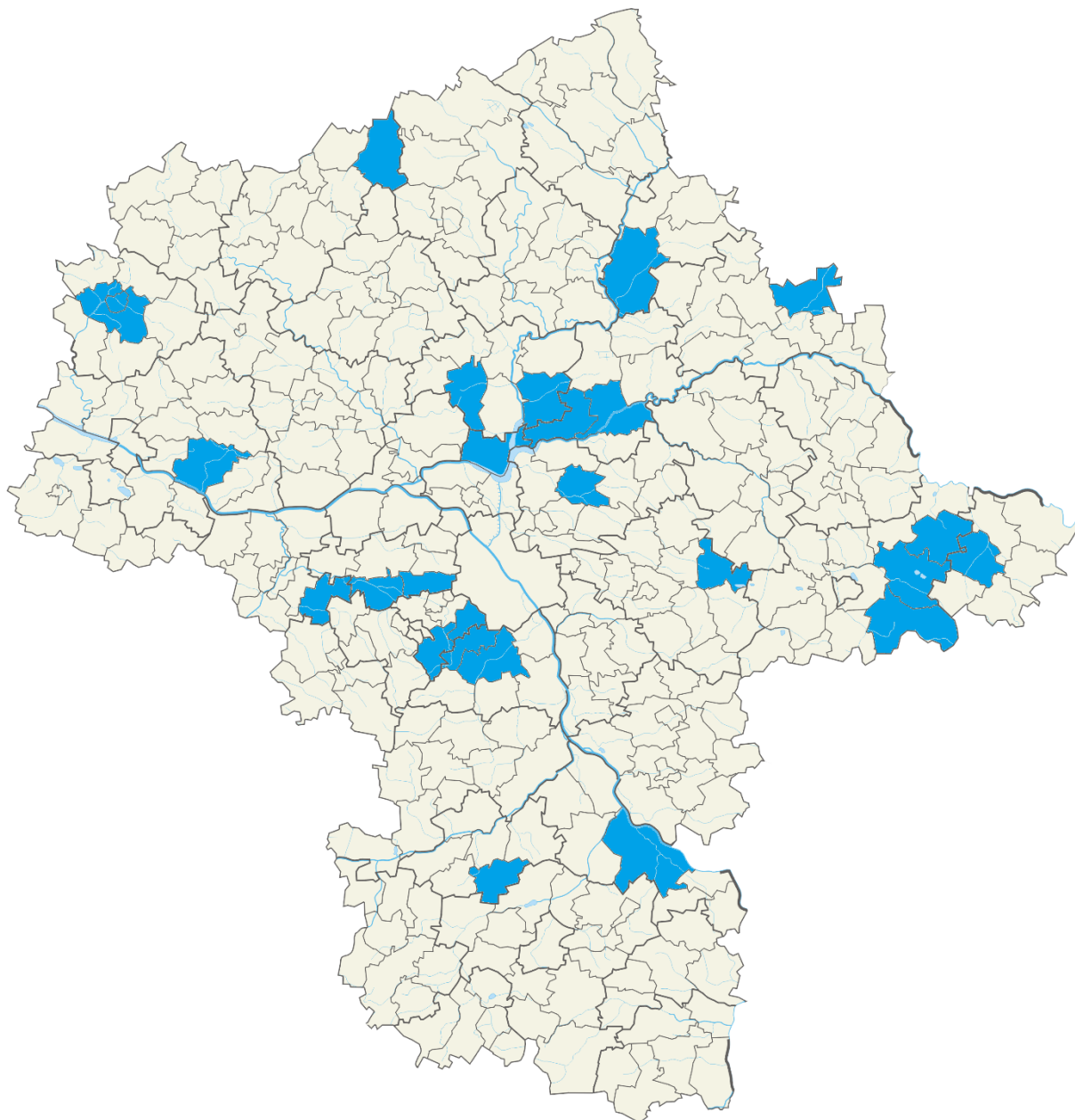
Tabela 1.3. Liczba miejsc produkcji, w których wykryto poszczególne agrofagi kwarantannowe i regulowane agrofagi niekwarantannowe w 2022 r.

Lp.	Agrofag kwarantanny/RAN	<i>Clavibacter sepedonicus</i>	<i>Globodera rostochiensis</i>	<i>Ralstonia solanacearum</i>	<i>Pepino mosaic virus</i>	RAZEM
1	Białobrzegi	1				1
2	Ciechanów	4				4
3	Garwolin	2				2
4	Grodzisk Mazowiecki	2	4			6
5	Grójec	1				1
6	Kozienice	2				2
7	Lipisko	3				3
8	Łosice	3				3
9	Maków Mazowiecki	3				3
10	Mińsk Mazowiecki	2				2
11	Mława	3				3
12	Nowy Dwór Mazowiecki	3				3
13	Ostrołęka	1				1
14	Ostrów Mazowiecka	1				1
15	Piaseczno	1				1
16	Płock	7	2			9
17	Płońsk	4				4
18	Przysucha	2				2
19	Pułtusk	3				3
20	Radom	3	1			4
21	Siedlce	3	1			4
22	Sochaczew	0				0
23	Sokołów Podlaski	2				2
24	Warszawa	2			1	3
25	Wyszków	2	1			3

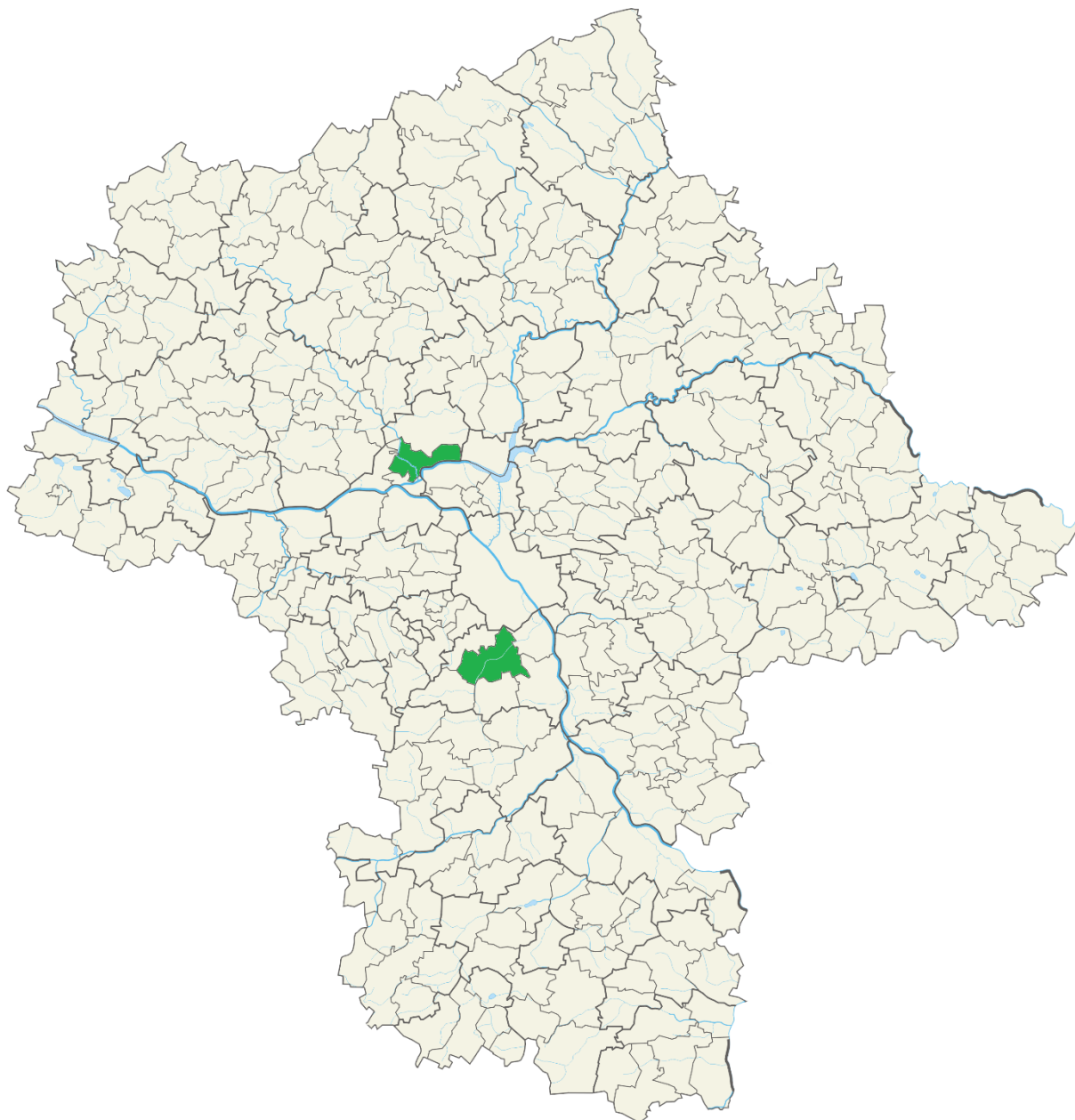
Mapa 1. Ogniska bakterii *Clavibacter sepedonicus* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego.

Mapa 2. Ogniska *Globodera rostochiensis* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego.

Mapa 3. Ogniska *Ralstonia solanacearum* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego.

Zwalczanie agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych

W związku z wykryciem agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych w 2022 roku wydano 61 decyzji administracyjnych w sprawie zwalczania tych organizmów. Najwięcej decyzji wydano ze względu na wykrycie bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Cs).

Ze względu na obowiązki określone w decyzjach administracyjnych dotyczących zwalczania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się tych agrofagów, pracownicy Inspekcji przeprowadzali

kontrole w zakresie wykonania tych obowiązków przez podmioty. W 2022 roku przeprowadzono 713 kontroli wykonania decyzji.

Najwięcej takich kontroli przeprowadzono na terenie Oddziałów w Płocku i Nowym Dworze Mazowieckim - 53 kontrole, w Łosicach – 49 kontroli, w Płońsku – 47 kontroli. Najmniej kontroli wykonania decyzji przeprowadzono na terenie Oddziału w Sochaczewie – 7 kontroli, w Mińsku Mazowieckim – 9 kontroli.

Łącznie w województwie mazowieckim w 2022 roku było 621 ognisk, objętych nadzorem Inspekcji w zakresie zwalczania organizmów kwarantannowych.

Tabela 1.4. Zestawienie liczby decyzji w sprawie zwalczania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych w 2022 roku.

Lp.	Oddziały	Liczba decyzji administracyjnych wydanych w 2022 r w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych regulowanych agrofagów niekwarantannowych.
1	Białobrzegi	0
2	Ciechanów	1
3	Garwolin	2
4	Grodzisk Mazowiecki	3
5	Grójec	1
6	Kozienice	3
7	Lipsko	6
8	Łosice	1
9	Maków Mazowiecki	4
10	Mińsk Mazowiecki	1
11	Mława	3
12	Nowy Dwór Mazowiecki	3
13	Ostrołęka	1
14	Ostrów Mazowiecka	1
15	Piaseczno	1
16	Płock	9
17	Płońsk	2
18	Przysucha	2
19	Pułtusk	0
20	Radom	4
21	Siedlce	3
22	Sochaczew	0
23	Sokołów Podlaski	6
24	Warszawa	1
25	Wyszków	4
	RAZEM	62

1.2. Kontrola występowania organizmów niekwarantannowych

1.2.1. Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2022

W związku z wytycznymi Głównego Inspektoratu w roku 2022, na 10 plantacjach zbóż żywielijskich w każdym oddziale prowadzone były obserwacje, wynikające z realizacji porozumienia w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Kontrole upraw na obecność patogenów wytwarzających mykotoksyny ukierunkowane były na monitoring plantacji zbóż w kierunku sporyszu zbóż i traw (*Claviceps purpurea*) oraz fuzariozy kłosów zbóż (*Fusarium spp.*). Monitoring przeprowadzony został na 250 plantacjach zbóż żywielijskich w oparciu o metodyki opracowane przez IOR-PIB.

Tabela 1.6. Średni procent porażenia roślin uprawnych przez choroby w 2022 roku dla poszczególnych oddziałów (rejestracja agrofagów ważnych w woj. mazowieckim).

Oddział	Gatunek	% porażenia	
		Sporysz zbóż i traw <i>Claviceps purpurea</i>	Fuzarioza kłosów zbóż <i>Fusarium spp.</i>
Białobrzegi	Pszenżyto	0,5	-
	Pszenica	-	0,5
	Żyto	0,5	-
Ciechanów	Pszenica	0	0
Garwolin	Pszenica	0	2
Grodzisk Mazowiecki	Pszenżyto	3	-
	Owies	-	-
	Jęczmień	-	2
	Żyto	-	-
	Pszenica	-	2
Grójec	Pszenica	-	0
	Pszenżyto	0	0
	Owies	-	0
	Żyto	0	-
	Jęczmień	-	0
Kozienice	Pszenica	-	2,3
	Pszenżyto	0	-
	Żyto	0	-
Lipsko	Pszenica	-	0,1
	Żyto	0	-
Łosice	Pszenica	0	3,6
Maków Mazowiecki	Pszenżyto	0,4	0,66

Oddział	Gatunek	% porażenia	
		Sporysz zbóż i traw <i>Claviceps purpurea</i>	Fuzarioza kłosów zbóż <i>Fusarium spp.</i>
	Pszenica	-	2,5
	Jęczmień	-	0
	Owies	-	2,5
	Żyto	0,63	1
Mińsk Mazowiecki	Pszenica	0	0
Mława	Pszenica	0	0
Nowy Dwór Mazowiecki	Żyto	0	0
	Pszenżyto	0	0
Ostrołęka	Pszenica	-	0
	Pszenżyto	0	0
	Żyto	0	0
	Jęczmień	-	0
	Owies	-	0
Ostrów Mazowiecka	Pszenica	-	2
	Owies	-	2
	Żyto	2	-
	Pszenżyto	2	-
Piaseczno	Pszenica	-	0
	Żyto	0	0
	Pszenżyto	0	0
	Owies	-	0
Płock	Pszenżyto	0	4,7
Płońsk	Pszenica	-	6,6
	Żyto	0,4	-
Przysucha	Pszenżyto	-	0
	Owies	-	1,66
	Żyto	0,6	-
	Pszenica	-	1
Pułtusk	Pszenica	-	2,5
	Pszenżyto	0	7
	Żyto	0,66	1,66
Radom	Pszenica	0	3,7
Siedlce	Pszenica	0	0
Sochaczew	Pszenica	0	0
Sokołów Podlaski	Pszenica	-	0,05
	Pszenżyto	0	0,05
	Żyto	0	-

Oddział	Gatunek	% porażenia	
		Sporysz zbóż i traw <i>Claviceps purpurea</i>	Fuzarioza kłosów zbóż <i>Fusarium spp.</i>
Warszawa	Pszenica	-	0
	Jęczmień	-	0
	Żyto	0	0
	Pszennyto	0	0
	Owies	-	0
Wyszków	Pszenica	0	0,66
	Pszennyto	0	2
	Żyto	0	1,25

Legenda:

- procent porażenia tj. ilość roślin opanowanych, porażonych lub uszkodzonych przez agrofaga w stosunku do ogólnej ilości roślin obserwowanych

1.2.2. Urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów

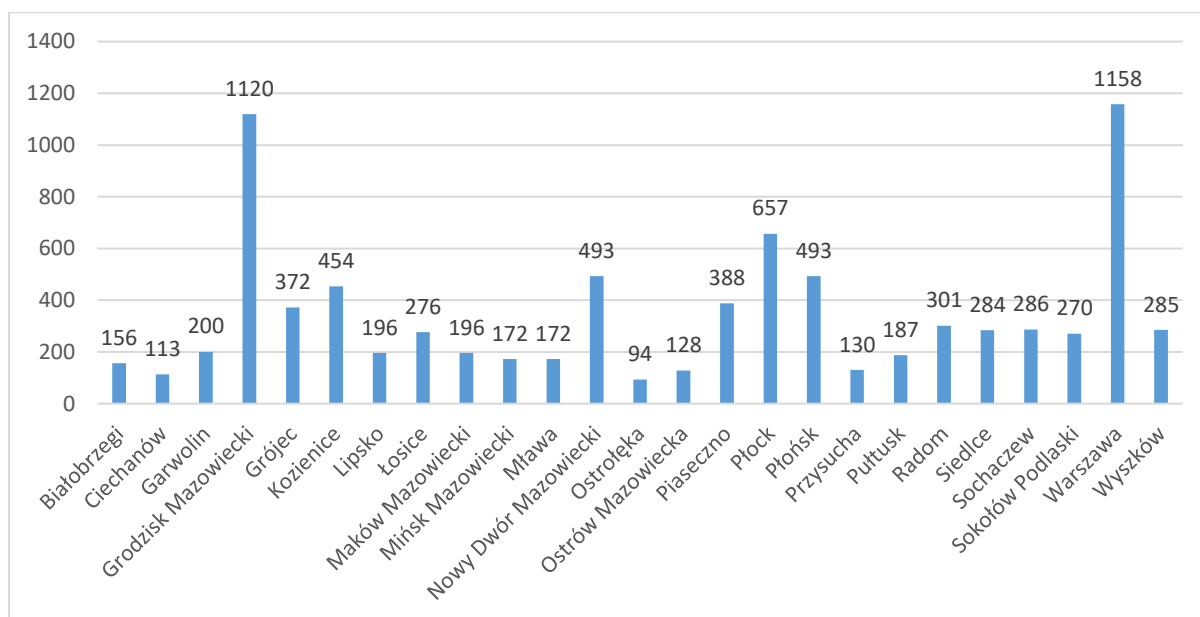
Od 14 grudnia 2019 r. zgodnie z art. 65 ust. 1 a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE, podmioty profesjonalne przemieszczające w Unii Europejskiej rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty wymagające zaopatrzenia w paszport roślin mogą prowadzić działalność w ww. zakresie posiadając wpis do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych.

Podmiotem profesjonalnym, zgodnie z art. 2 pkt 9 ww. rozporządzenia jest każda osoba prawa publicznego lub prywatnego, zaangażowana profesjonalnie w jedną lub większą liczbę następujących czynności w odniesieniu do roślin, oraz ponoszącą za nie odpowiedzialność prawną: a) sadzenie; b) hodowla; c) produkcja, w tym uprawa, mnożenie i utrzymywanie; d) wprowadzanie, przemieszczanie na terytorium Unii oraz wyprowadzanie poza terytorium Unii; e) udostępnianie na rynku; f) przechowywanie, gromadzenie, wysyłanie i przetwarzanie. Wykaz roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, w odniesieniu do których wymagany jest paszport roślin do celów ich przemieszczania na terytorium Unii Europejskiej znajduje się w Załączniku XIII do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019.

W rejestrze podmiotów profesjonalnych, prowadzonym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie ze względu na rolę fitosanitarną, (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.), zarejestrowanych było 8219 podmiotów. Największa liczba

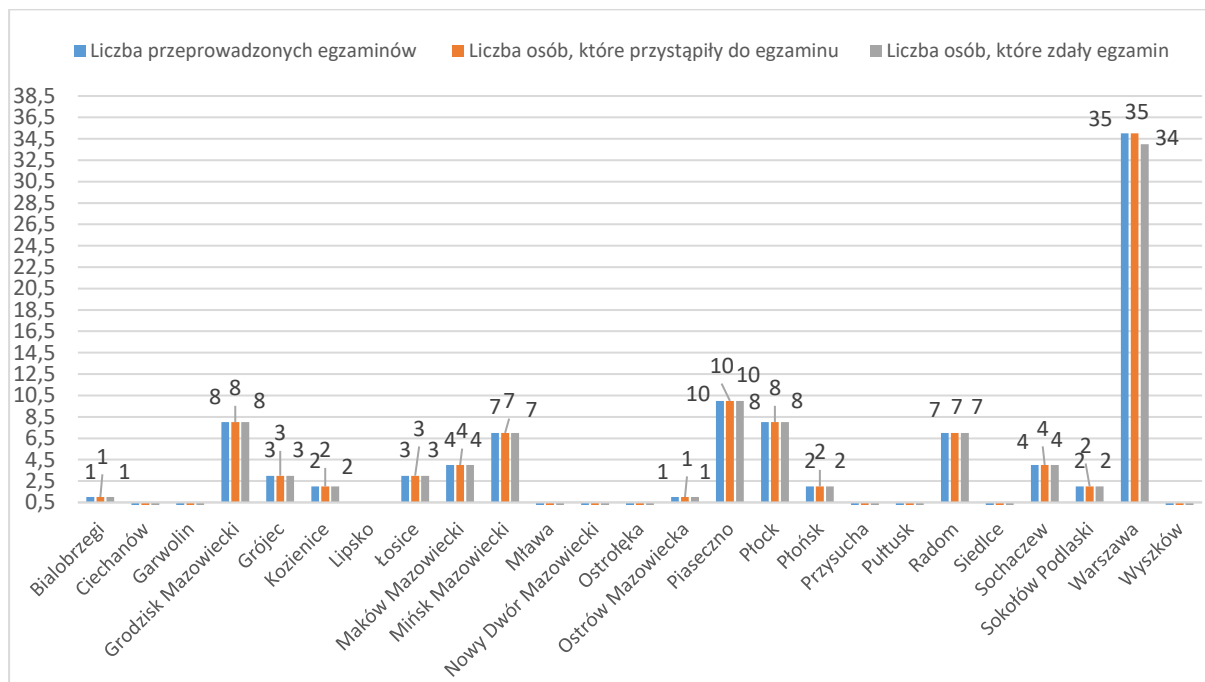
zarejestrowanych podmiotów znajduje się na terenie Oddziałów: Warszawa (1158), Grodzisk Mazowiecki (1120), Płock (657). Wykres 1.10 przedstawia liczbę podmiotów profesjonalnych wpisanych do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych prowadzonego przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Wykres 1.10. Liczba zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych w poszczególnych oddziałach (stan na dzień 31 grudnia 2022 r.)

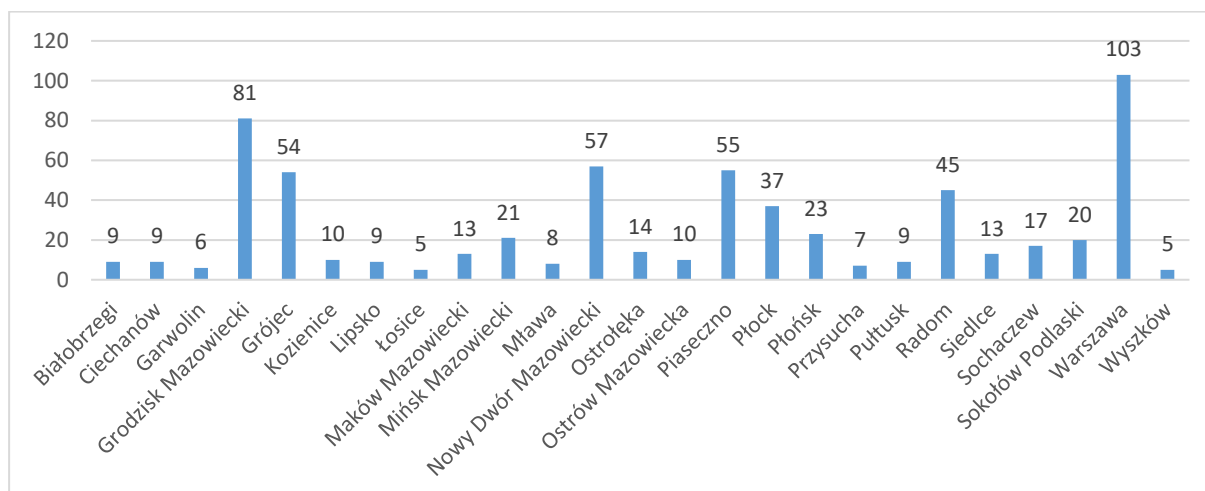
Ponieważ obowiązujące od 14 grudnia 2019 roku przepisy stanowią, że dokonywać oceny roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, na podstawie których wystawiane są paszporty roślin mogą jedynie osoby, które zdały egzamin potwierdzający posiadanie wiedzy określonej w art. 89 ust. 1 lit. a Rozporządzenia 2016/2031, w ubiegłym roku na terenie województwa mazowieckiego przeprowadzonych zostało 97 egzaminów (z pięciu zakresów tematycznych) dla 97 osób. Egzamin z wynikiem pozytywnym ukończyło 96 egzaminowanych. Wykres 1.11 przedstawia dane w zakresie liczby przeprowadzonych egzaminów na terenie województwa mazowieckiego, z uwzględnieniem liczby osób, które przystąpiły do egzaminu i go zdały.

Wykres 1.11. Liczba przeprowadzonych egzaminów potwierdzających posiadanie wiedzy niezbędnej do wydawania paszportów roślin w poszczególnych oddziałach (stan na dzień 31 grudnia 2022 r.)

Przeprowadzone egzaminy, dały zarejestrowanym podmiotom profesjonalnym możliwość upoważniania się do wydawania paszportów roślin. W województwie mazowieckim do dnia 31 grudnia 2022 r. upoważnienie do wydawania paszportów roślin otrzymało 640 podmiotów. Zestawienie podmiotów upoważnionych do wydawania paszportów roślin przedstawia Wykres 1.12.

Wykres 1.12. Liczba zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych, upoważnionych do wydawania paszportów roślin (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.)

Zarejestrowane podmioty profesjonalne, zgodnie z artykułem 92 Rozporządzenia 2016/2031 podlegają kontroli wojewódzkiego inspektora co najmniej raz do roku. Kontrole mają na celu sprawdzenie czy podmioty przestrzegają przepisów prawa w zakresie:

- art.83 ust. 1, 2, 4 lub 5 – tj. treść i format paszportu roślin – w zakresie jego formy, czytelności itp.,
- art. 87 – tj. przeprowadzanie ocen do celów wydawania paszportów roślin,
- art. 88 – tj. prawidłowości umieszczania paszportów roślin,
- art. 89 ust. 1 – tj. przestrzegania przez podmiot upoważniony do wydawania paszportów roślin, warunków na jakich upoważnienie zostało wydane,
- art. 90 – tj. - obowiązki podmiotów,
- art. 93 ust. 1, 2, 3 lub 5 – zastępowanie paszportu roślin.

Łącznie w okresie 01.01.2022 – 31.12.2022 r. przeprowadzonych zostało 625 kontroli podmiotów upoważnionych do wydawania paszportów roślin. Ogólnie na terenie województwa mazowieckiego przedmiotowe kontrole zostały przeprowadzone na poziomie 97% wszystkich upoważnionych podmiotów. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych u ww. podmiotów stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zdrowia roślin, które skutkowały nałożeniem 3 mandatów na łączną kwotę 800 zł i 1 kary pieniężnej na łączną kwotę 10 000 zł. Działania kontrolne prowadzone przez inspektorów WIORiN w Warszawie na terenie województwa, wykazały niezgodności, które zakończyły się wydaniem 12 mandatów karnych na kwotę 4 100 zł i 24 decyzje o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej na kwotę łączną 35 500 zł. Zestawienie liczby decyzji o nałożeniu administracyjnych kar pieniężnych i mandatów zostało przedstawione w tabeli 1.15

Tabela 1.15. Zestawienie liczby decyzji o nałożeniu administracyjnych kar pieniężnych i mandatów.

Lp.	Oddziały	Liczba mandatów	Liczba wydanych decyzji
1	Białobrzegi		1
2	Ciechanów		
3	Garwolin		
4	Grodzisk Mazowiecki	3	2
5	Grójec		3
6	Kozienice		1
7	Lipsko		
8	Łosice		
9	Maków Mazowiecki		1
10	Mińsk Mazowiecki		
11	Mława		1
12	Nowy Dwór Mazowiecki		1
13	Ostrołęka		
14	Ostrów Mazowiecka	1	

Lp.	Oddziały	Liczba mandatów	Liczba wydanych decyzji
15	Piaseczno		1
16	Płock	1	
17	Płońsk		1
18	Przysucha		
19	Pułtusk		
20	Radom		
21	Siedlce		
22	Sochaczew	2	1
23	Sokołów Podlaski		
24	Warszawa	5	11
25	Wyszaków		
	RAZEM	12	24

Zgodnie z zasadami systemu nadzoru nad zdrowotnością roślin, obowiązującego w państwach członkowskich UE, rośliny, produkty roślinne i przedmioty uznane za stwarzające ryzyko przeniesienia organizmów kwarantannowych, mogą znajdować się w obrocie na rynku wspólnotowym tylko po ich zaopatrzeniu w tzw. „paszport roślin”. Paszport roślin gwarantuje, że opatrzona nim partia towaru roślinnego spełnia ustalone przepisami specjalne wymagania fitosanitarne (tzn. jest wolna od organizmów kwarantannowych i tzw. regulowanych agrofagów niekwarantannowych), a ponadto, że została wyprodukowana przez urzędowo zarejestrowanego producenta, którego miejsce produkcji było regularnie kontrolowane przez służbę ochrony roślin i nasiennictwa. W roku sprawozdawczym Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydał 73242 szt. paszportów roślin, w tym w oddziałach WIORiN w Warszawie wystawiono 11 925 szt. paszportów. Tabela nr 1.14 przedstawia liczbę wydanych paszportów w rozbiciu na oddziały.

Tabela 1.13. Liczba wydanych paszportów roślin (stan na 31.12.2022 r.) w rozbiciu na oddziały.

L.p.	Oddział	Liczba wydanych paszportów (malejąco)
1	WI Warszawa	61317
2	Wyszaków	3914
3	Przysucha	2278
4	Ostrołęka	1930
5	Białobrzegi	1320
6	Kozienice	655
7	Sochaczew	400

L.p.	Oddział	Liczba wydanych paszportów (malejąco)
8	Nowy Dwór Mazowiecki	363
9	Garwoli	275
10	Łosice	250
11	Sokołów Podlaski	126
12	Płońsk	91
13	Ciechanów	74
14	Piaseczno	65
15	Pułtusk	65
16	Radom	40
17	Mława	35
18	Warszawa	25
19	Lipsko	18
20	Mińsk Mazowiecki	1
21	Ostrów Mazowiecka	0
22	Płock	0
23	Grodzisk Mazowiecki	0
24	Grójec	0
25	Maków Mazowiecki	0
26	Siedlce	0
27	Oddział Graniczny	0
	RAZEM	73 242

1.3. Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej

W 2022 roku służby fitosanitarne innych krajów członkowskich Unii Europejskiej zakwestionowały 2 przesyłki roślin pochodzących z województwa mazowieckiego.

1. Notyfikacja

Kraj notyfikujący – Łotwa

zakwestionowane rośliny: *Chaenomeles* oraz *Sorbus*

powód zakwestionowania: brak/niewłaściwy paszport roślin dla strefy chronionej odnośnie bakterii *Erwinia amylovora*

ustalenia: postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło niezgodności

2. Notyfikacja

Kraj notyfikujący – Estonia

zakwestionowane rośliny: *Sorbus*

powód zakwestionowania: brak/niewłaściwy paszport roślin dla strefy chronionej odnośnie bakterii *Erwinia amylovora*

ustalenia: postępowanie wyjaśniające potwierdziło niezgodność

W wyniku działań kontrolnych przeprowadzonych przez inspektorów WIORiN w Warszawie stwierdzonych zostało 5 przypadków przemieszczenia do Polski, roślin podlegających regulacjom z naruszeniem przepisów obowiązujących w zakresie zdrowia roślin. Informacje o stwierdzonych niezgodnościach zostały przekazane do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin Nasiennictwa.

1. Notyfikacja

Kraj pochodzenia notyfikowanego asortymentu - Holandia
zakwestionowane rośliny: bulwy ziemniaków innych niż sadzeniaki
powód zakwestionowania: brak oznakowania bulw ziemniaków innych niż sadzeniaki
ustalenia: przesyłka została zakwestionowana

2. Notyfikacja

Kraj pochodzenia notyfikowanego asortymentu – Cypr (dwa przypadki)
zakwestionowane rośliny: bulwy ziemniaków innych niż sadzeniaki
powód zakwestionowania: wykrycie agrofaga kwarantannowego *Globodera pallida*
ustalenia: przesyłka została zakwestionowana

3. Notyfikacja

Kraj pochodzenia notyfikowanego asortymentu – Cypr
zakwestionowane rośliny: bulwy ziemniaków innych niż sadzeniaki
powód zakwestionowania: wykrycie agrofaga kwarantannowego *Globodera rostochiensis*
ustalenia: przesyłka została zakwestionowana

4. Notyfikacja

Kraj pochodzenia notyfikowanego asortymentu – Egipt
zakwestionowane rośliny: bulwy ziemniaków innych niż sadzeniaki
powód zakwestionowania: wykrycie agrofaga kwarantannowego *Clavibacter sepedonicus*
ustalenia: przesyłka została zakwestionowana

1.4. Nadzór nad obiektami zapewniającymi izolację.

Prowadzenie prac naukowo-badawczych z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych oraz materiałów roślinnych porażonych lub niespełniających ustalonych wymagań zdrowotnościowych lub też takich materiałów roślinnych, których nie wolno wprowadzać i przemieszczać na obszarze Wspólnoty, wymaga uzyskania pozwolenia Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa [art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2020 o ochronie roślin przed agrofagami (Dz. U. z 2023 poz. 301)]. Podczas prowadzenia tego rodzaju prac wymagane jest spełnienie określonych warunków organizacyjno-technicznych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa fitosanitarnego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2022 roku prowadził nadzór nad pięcioma obiektami zapewniającymi izolację, w których mogą być prowadzone prace naukowo – badawcze.

Tabela 1.14. Wykaz jednostek prowadzących prace naukowo badawcze na terenie województwa mazowieckiego.

Lp	Decyzja wydana dla	Kierunek prowadzenia prac	Liczba kontroli	Wyniki kontroli
1	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie-PIB Zakład Genetyki i Materiałów Wyjściowych Ziemiaka w Młochowie Pracownia Fitopatologii - PIB Oddział w Młochowie	<i>Clavibacter sepedonicus</i>	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
2	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie-PIB Pracownia Organizmów Kwarantannowych w Zakładzie Fitopatologii Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji - PIB	<i>Synchytrium endobioticum</i> <i>Globodera rostochienis</i> <i>Globodera pallida</i> <i>Clavibacter sepedonicus</i>	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
3	Instytut Biochemii i Biofizyki - PAN Laboratorium Biologiczne, budynek A	gleba arktyczna i osady jeziorne z Wyspy Króla Jerzego	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
4	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego bud 37 Katedra Botaniki Instytutu Biologii	<i>Globodera rostochienis</i> <i>Globodera pallida</i>	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
5	Uniwersytet Warszawski Wydział Biologii Centrum Nauk Biologiczno – Chemicznych	<i>Gleba pochodząca z określonych krajów Unii Europejskiej</i>	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
RAZEM		5	5	0

W 2022 roku Dział Nadzoru Fitosanitarnego przeprowadził kontrolę u każdego z wymienionych powyższej podmiotów, celem sprawdzenia bezpieczeństwa fitosanitarnego prowadzonych prac. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4.1. Działania podejmowane w ramach programu Single Market Program

W ubiegłym roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie realizował przedstawiony przez GIORiN i pozytywnie zaakceptowany przez KE program kontroli występowania wybranych organizmów szkodliwych finansowany ze środków unijnych (potocznie nazywany SMP). Kontrola występowania agrofagów w 2022 r. obejmowała wszystkie najważniejsze uprawy, rośliny i naturalne siedliska i była ukierunkowana na różne uprawy i siedliska, w szczególności w okresie wegetacji. W niektórych przypadkach kontrole prowadzone były na etapie przechowywania, np. bulw ziemniaków.

Cele i korzyści programu to:

- zebranie informacji o stanie, rozmieszczeniu i liczebności poszczególnych organizmów szkodliwych na przestrzeni lat przez porównanie z latami ubiegłymi;
- podniesienie poziomu wiedzy o stanie zdrowia drzew iglastych i liściastych oraz innych nieuwzględnianych wcześniej upraw;
- rozpoznanie faktycznego rozmieszczenia organizmów szkodliwych znanych z występowania w kraju;
- stworzenie sieci nadzoru zdolnej do wczesnego wykrywania ognisk organizmów szkodliwych;
- zaangażowanie producentów, interesariuszy i społeczeństwa w procedurę nadzoru i podniesienie świadomości ryzyka, jakie niosą ze sobą organizmy szkodliwe;
- podniesienie poziomu wiedzy o nowych organizmach szkodliwych oraz niesionym przez nie ryzyku na poziomie krajowym i europejskim;

Wskaźnikami osiągnięcia celów są: liczba przeprowadzonych kontroli wzrokowych; liczba próbek pobranych i poddanych badaniu laboratoryjnemu; odczyty z pułapek feromonowych, liczba pozytywnych wyników badania próbek; liczba ognisk. Tworzone są również sprawozdania zawierające analizy porównawcze działań lustracyjnych i ich wyników w różnych latach.

Oczekiwane wyniki są następujące:

- **Priorytet I** – kontrole w kierunku 15 agrofagów priorytetowych nie znanych z występowania w Polsce objętych przepisami UE.
- **Priorytet II** – kontrole w kierunku 13 agrofagów dla których Komisja Europejska określiła środki unijne lub agrofagi wymienione w Zał. II Cz. B Rozporządzenia 2019/2072.
- **Priorytet III** - kontrole w kierunku 30 agrofagów wymienionych w Zał. II Cz. A Rozporządzenia 2019/2072.
- **Priorytet IV** - kontrola w kierunku 1 agrofaga, który może stanowić zagrożenie - potencjał spowodowania kryzysu i/lub negatywne oddziaływanie na handel w UE.

Przeprowadzone lustracje dostarczyły rzetelnych danych o braku/obecności tych organizmów.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, zrealizował program „Single Market Program” zgodnie z przyjętymi założeniami. Inspektorzy WIORiN prowadzili obserwacje w kierunku 59 organizmów szkodliwych, lustracje poszukiwawcze prowadzone były m.in. na drzewostanach iglastych i liściastych, drewnie, DMO oraz wybranych uprawach ogrodniczych i rolniczych. Na terenie województwa mazowieckiego wykonanych zostało 1882 kontrole (wykonanie planu w 100%) oraz pobrano 1063 prób do badań laboratoryjnych (wykonanie planu w 100%). W ramach programu, wykrytych zostało 30 ognisk bakterii *Clavibacter sepedonicus* oraz kolejne 20 ognisk ww. bakterii w ramach równoległych badań prowadzonych pod kątem

Ralstonia solanacearum i 2 w ramach równoległych badań wykonanych w kierunku *Meloidogyne spp.* Na 450 (1 próba - 200 ml gleby) prób pobranych w kierunku *Globodera spp.* wykrycie nicieni miało miejsce 11 próbach (były to 3 różne miejsca produkcji).

1.5. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi

1.5.1. Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego

W roku 2022 w jednostkach organizacyjnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydano łącznie 16 795 sztuk świadectw fitosanitarnych, w tym: 16 683 sztuk dla eksportu i 111 sztuk dla reeksportu. W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano 23% spadek ilości wydanych świadectw – spowodowany embargiem nałożonym przez Białoruś. Zestawienie kierunków eksportu w 2022 roku prezentuje tabela 1.7.

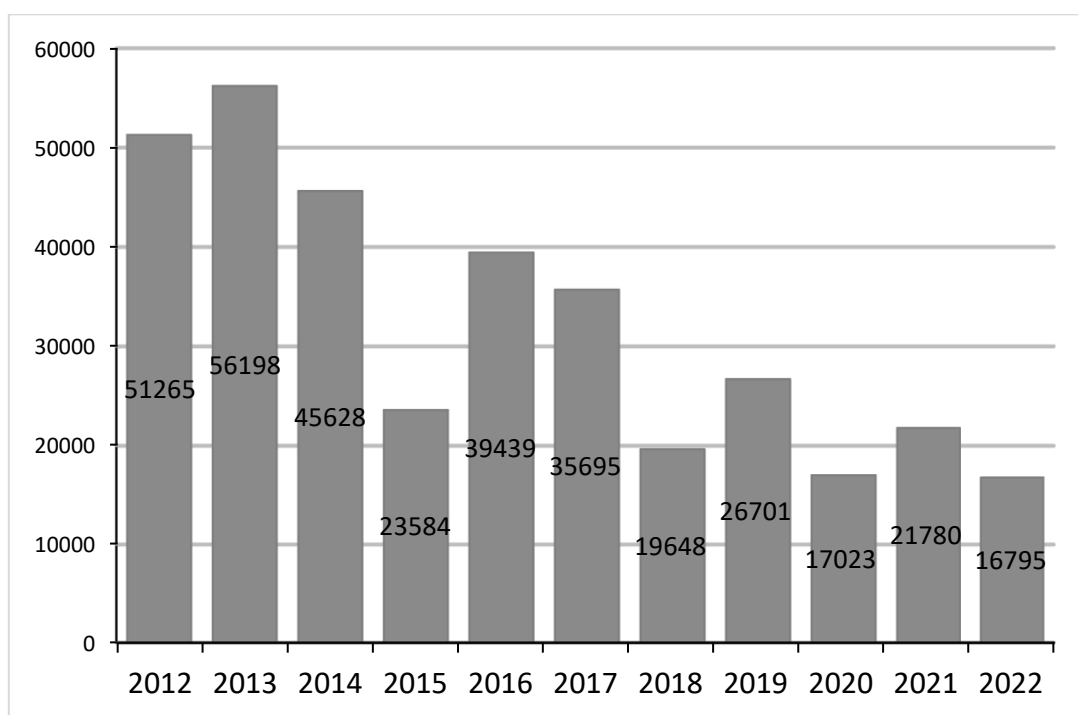
Tabela 1.7 Zestawienie kierunków eksportu w 2022 roku

Eksport w 2022 roku prowadzony był z następującymi państwami							
1	Algieria	18	Gujana Francuska	35	Liban	52	Peru
2	Argentyna	19	Ghana	36	Kuwejt	53	RPA
3	Australia	20	Iran	37	Kosowo	54	Serbia
4	Armenia	21	Indie	38	Kolumbia	55	Singapur
5	Azerbejdżan	22	Indonezja	39	Izrael	56	Sri Lanka
6	Bangladesz	23	Irak	40	Macedonia	57	Stany Zjednoczone
7	Ekwador	24	Islandia	41	Malezja	58	Tadżykistan
8	Białoruś	25	Japonia	42	Meksyk	59	Tajlandia
9	Bośnia i Hercegowina	26	Jordania	43	Mjanma	60	Tajwan
10	Brazylia	27	Kostaryka	44	Mongolia	61	Tunezja
11	Chile	28	Kanada	45	Mołdawia	62	Turcja
12	Chiny	29	Katar	46	Nepal	63	Turkmenistan
13	Egipt	30	Kazachstan	47	Nigeria	64	Ukraina
14	Federacja Rosyjska	31	Kirgistan	48	Norwegia	65	Uzbekistan
15	Filipiny	32	Kolumbia	49	Oman	66	Wenezuela
16	Etiopia	33	Korea Południowa	50	Pakistan	67	Wietnam

Eksport w 2022 roku prowadzony był z następującymi państwami							
17	Gruzja	34	Królestwo Arabii Saudyjskiej	51	Paragwaj	68	ZEA

Liczbę wystawionych świadectw fitosanitarnych w latach 2012–2022 przedstawia wykres 1.9.

Wykres 1.9. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych w latach 2012–2022 (w sztukach).

W 2022 roku największą liczbę świadectw fitosanitarnych wystawiono w Oddziałach: w Grójcu (9 468 szt.), Płońsku (2 312 szt.) i Grodzisku Mazowieckim (1 308 szt.). Porównanie udziału poszczególnych oddziałów w ogólnej liczbie wystawionych w województwie mazowieckim świadectw przedstawia tabela 1.8.

Tabela 1.8. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych przez oddziały Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Lp.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Warszawa Oddział w	Ilość wydanych świadectw	
		Szt.	% udział w ogólnej liczbie wystawionych w WIORiN Warszawa świadectw
1	Grójcu	9468	56,37
2	Płońsku	2312	13,77

Lp.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Warszawie Oddział w	Ilość wydanych świadectw	
		Szt.	% udział w ogólnej liczbie wystawionych w WIORiN Warszawa świadectw
3	Grodzisk Mazowiecki	1308	7,79
4	Garwolin	671	4,00
5	Piaseczno	614	3,66
6	Warszawa	470	2,80
7	Łosice	463	2,76
8	Sochaczew	356	2,12
9	Białobrzegi	334	1,99
10	Radomiu	318	1,89
11	Kozienice	113	0,67
12	Nowy Dwór Mazowiecki	90	0,54
13	Siedlce	57	0,34
14	Ciechanów	56	0,33
15	Płock	56	0,33
16	Ostrołęka	33	0,20
17	Mińsk Mazowiecki	26	0,15
18	Przysucha	17	0,10
19	Lipsko	15	0,09
20	Ostrów Mazowiecka	8	0,05
21	Pułtusk	6	0,04
22	Wyszaków	2	0,01
23	Mława	1	0,01
24	Sokołów Podlaski	0	0
25	Maków Mazowiecki	0	0
Razem		16795	100%

Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne zawiera tabela 1.9 oraz tabela 1.10

Tabela 1.9. Szczegółowe dane z ilości eksportowanych i reeksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w 2022 roku, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne.

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
inne rośliny / gałęzie z liśćmi, cięte kwiaty i inne / cięte kwiaty	0	1035375	0
inne rośliny / inne / porost	4,900	0	0
inne rośliny / inne / rosnące rośliny	0,024	510	0
inne rośliny / owoce i warzywa / ow. cytr. b. liści i szyp.	2278,422	768	0
inne rośliny / owoce i warzywa / owoc. pd. - inne	634,351	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / owoce św.	237220,607	4620	0
inne rośliny / owoce i warzywa / warz. św.	49139,596	17832	0
inne rośliny / ziemniaki konsumpcyjne i przemysłowe / ziemniaki kons.	805,070	0	0
inne rośliny / ścięte drzewa z liśćmi / ścięte drzewa z liśćmi i gałęziami i szyszkami	0	11515	0
produkty / drewno i kora / drewno r. igl. okor.	0	11326	549,780
produkty / drewno i kora / drewno r. liśc. okor.	0	0	7,989
produkty / inne / inne	6376,803	5614	61,705
produkty / nasiona / nasiona	331,624	0	0
produkty / odpady pochodzenia roślinnego / pestki	0,001	0	0
produkty / pochodne produkty pochodzenia roślinnego / liście susz.	164,647	0	0
produkty / pochodne produkty pochodzenia roślinnego / sód	7014,354	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania/ grzyby św.	542,297	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / kasza	19,723	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / mączka	0,980	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / mąka	5,814	0	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / owoce mroż.	265,652	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / owoce susz.	114,427	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / płatki	637,261	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / susz	282,815	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / warz. mroż.	2,027	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / warz. susz.	40,013	0	0
Produkty/ziarno pasz./ziarno pasz.	0,144	0	0
produkty / ziarno kons. / ziarno kons.	8,342	0	0
przedmioty / przedmioty / opakowania drewniane	0	2049	0
przedmioty / przedmioty / przedmioty	1252,183	4	5346,00
rośl. do sadzenia / inne / rośl. doniczkowe	0	33543	0
rośl. do sadzenia / mat. rozmn. / drzewka	0	445932	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / nasiona	6,640	0	0
rośl. do sadzenia / mat. rozmn. / rośl. w kult. tkan.	0	2192342	0
rośl. do sadzenia / mat. rozmn. / podkładki wegetatywne	0	585000	0
rośl. do sadzenia / mat. rozmn. / sadz. ukorz. b. podł.	0	904476	0
rośl. do sadzenia / mat. rozmn. / sadz. ukorz. z podł.	3,911	4817382	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / bulwocebule	0,000	92800	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / bulwy	0,203	7120	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / cebule	0,198	136220	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / dymka	262,050	0	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / kłącza	0,050	38125	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
Razem	309551,694	10343705	5965,474

Tabela 1.10. Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych w 2022 roku owoców i warzyw

Towar	Ilość wyeksportowanych w 2022 roku owoców i warzyw
	tony
Owoce (bez cytrusowych) Razem	237 220
Jabłko	213059
Gruszka	20933
Inne	3228
Warzywa Razem	49 139
Cebula	18859
Marchew	7761
Inne	22519
Owoce (bez cytrusowych) i Warzywa Razem	286 359

1.5.2. Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego

W 2022 r. otrzymano 4 notyfikacji w odniesieniu do przesyłek zaopatrzonych w świadectwa fitosanitarne wydane przez inspektorów WIORiN w Warszawie. Dane dotyczące przyczyn zakwestionowania i rodzaju zakwestionowanych towarów roślinnych oraz państw, których służby fitosanitarne dokonały zatrzymania, podano w tabeli 1.11.

Tabela 1.11. Zestawienie zakwestionowanych przesyłek ze wskazaniem przyczyn.

Kraj kwestionujący	Towar	Przyczyna zakwestionowania	Liczba zakwestionowań
Białoruś	owoce świeże - jabłka	brak właściwego oznakowania opakowań drewnianych	1
Ukraina	owoce świeże - jabłka	brak właściwego oznakowania opakowań drewnianych	1
Białoruś	owoce świeże – czereśnia	Wykrycie organizmu- <i>Monilinia fructicola</i>	1 (pochodzenie Grecja)
Izrael	Owoce świeże – borówka	wykrycie organizmu szkodliwego	1

1.5.3. Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich

W 2022 roku inspektorzy Oddziału Granicznego w Warszawie przeprowadzili 900 kontroli roślin i produktów roślinnych lub innych przedmiotów, podlegających granicznej kontroli fitosanitarnej przy wprowadzaniu na terytorium Polski i innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Wydano:

- **834 dokumentów CHED-PP** potwierdzających, że przesyłka spełnia wymagania i może zostać wprowadzona na terytorium Polski (i innych państw UE) dotyczących przede wszystkim:
 - roślin do sadzenia (sadzonki roślin ozdobnych, rośliny akwariowe, rośliny w kulturach tkankowych, nasiona, organy podziemne, cebule, kłącza),
 - kwiatów ciętych,
 - owoców i warzyw południowych,
- **251 decyzji administracyjnych zakazujących** wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z powodu:
 - braku/niepełnej deklaracji dodatkowej w świadectwie fitosanitarnym;
 - braku właściwego oznakowania opakowań drewnianych, zgodnie z ISPM 15;
 - braku świadectwa fitosanitarnego, dołączonego do przesyłki;
 - braku zgłoszenia przesyłki w systemie IMCOS;
 - importu towaru zakazanego dla importu do UE

Kontrolowany asortyment oraz najważniejsze kraje pochodzenia przesyłek w **2022** roku:

- **sadzonki roślin ozdobnych** - Izrael, Kenia, Kostaryka, USA, Japonia, Uganda, Tajlandia, Wielka Brytania, Tajwan, Gwatemala, Chiny, Kazachstan, Ukraina, Indonezja;
- **sadzonki roślin akwariowych** - Singapur, Tajlandia, Indonezja, Malezja;
- **nasiona** - Izrael, Chiny, Indie, USA, Kazachstan, Ukraina, Wielka Brytania; Australia, Sri Lanka, Meksyk, Kanada, Norwegia, Islandia,
- **kwiaty cięte** – Tajlandia, Kenia;
- **owoce** – Egipt, Indie, Izrael, Chiny, RPA, Armenia;
- **szczypiorek** – Indie, Kenia;
- **DMO** - Białoruś, Chiny, USA, Wielka Brytania, Ukraina

2. Nadzór nad ochroną roślin i nawozami

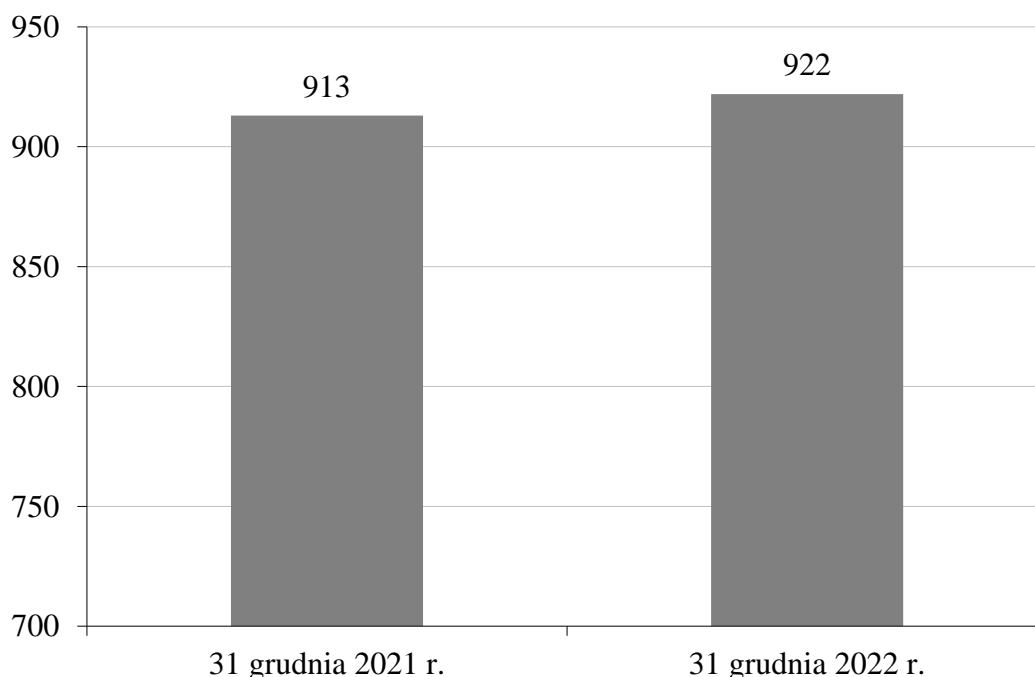
2.1. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin

2.1.1. Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków

Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin i w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Polega na wpisywaniu przedsiębiorców prowadzących przedmiotową działalność do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

W rejestrze przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, według stanu na 31.12.2022 r. znajdowało się 922 przedsiębiorców.

Wykres 2.1. Liczba przedsiębiorców wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki.

W 2022 roku ogólna liczba przedsiębiorców wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki zwiększyła się o 9 w stosunku do roku 2021.

Jednocześnie wskazać należy, że nie wszystkie zarejestrowane podmioty prowadzą działalność. Szczegółowe zestawienie punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków, prowadzących faktyczną działalność w powyższym

zakresie na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie przedstawia tabela 2.1.

Tabela 2.1. Punkty wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków faktycznie prowadzące działalność na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie (wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.)

L.p.	Oddział	Ogółem	W tym:			
			Konfekcjonowanie	Sprzedaż hurtowa	Sprzedaż detaliczna	
					dla użytkowników profesjonalnych i nieprofesjonalnych	wyłącznie dla użytkowników nieprofesjonalnych
1	Białobrzegi	15		1	14	
2	Ciechanów	9			9	
3	Garwolin	22		3	19	
4	Grodzisk Maz.	80	1	28	51	
5	Grójec	62		3	59	
6	Kozienice	17			17	
7	Lipsko	17			17	
8	Łosice	13			11	2
9	Maków Maz.	47		1	37	9
10	Mińsk Maz.	19			19	
11	Mława	25			25	
12	Nowy Dwór Maz.	34			10	24
13	Ostrołęka	24		1	23	
14	Ostrów Maz.	27		1	26	
15	Piaseczno	26			26	
16	Płock	82		3	70	9
17	Płońsk	7			7	
18	Przysucha	24			24	
19	Pułtusk	18			18	
20	Radom	55			48	7
21	Siedlce	21			21	
22	Sochaczew	42		3	39	
23	Sokołów Podlaski	38		2	31	5
24	Warszawa	99	2	4	43	50
25	Wyszaków	15			8	7
Razem		838	3	50	672	113
					785	

W stosunku do ogólnej liczby 838 punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki, 50 z nich, tj. 6% prowadzi sprzedaż hurtową. Najwięcej hurtowni znajduje się na terenie działania Oddziału w Grodzisku Mazowieckim (28 hurtowni). Aktywnie działających punktów sprzedaży detalicznej jest 785, najwięcej na terenie działania Oddziału w Warszawie (93 punkty).

2.1.2. Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów obowiązującego prawa w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin, pracownicy inspekcji wykonywali czynności kontrolne zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu nr 12/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin oraz w Zarządzeniu nr 18/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji przeprowadzania kontroli składu, właściwości fizycznych oraz właściwości chemicznych środków ochrony roślin.

Zgodnie z cytowanymi zarządzeniami wykonywane kontrole zostały podzielone na rodzaje kontroli typu: A, B, C, D, których szczegółowy zakres przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2.2. Rodzaj i ilość przeprowadzonych kontroli i rekontroli w 2022 r.

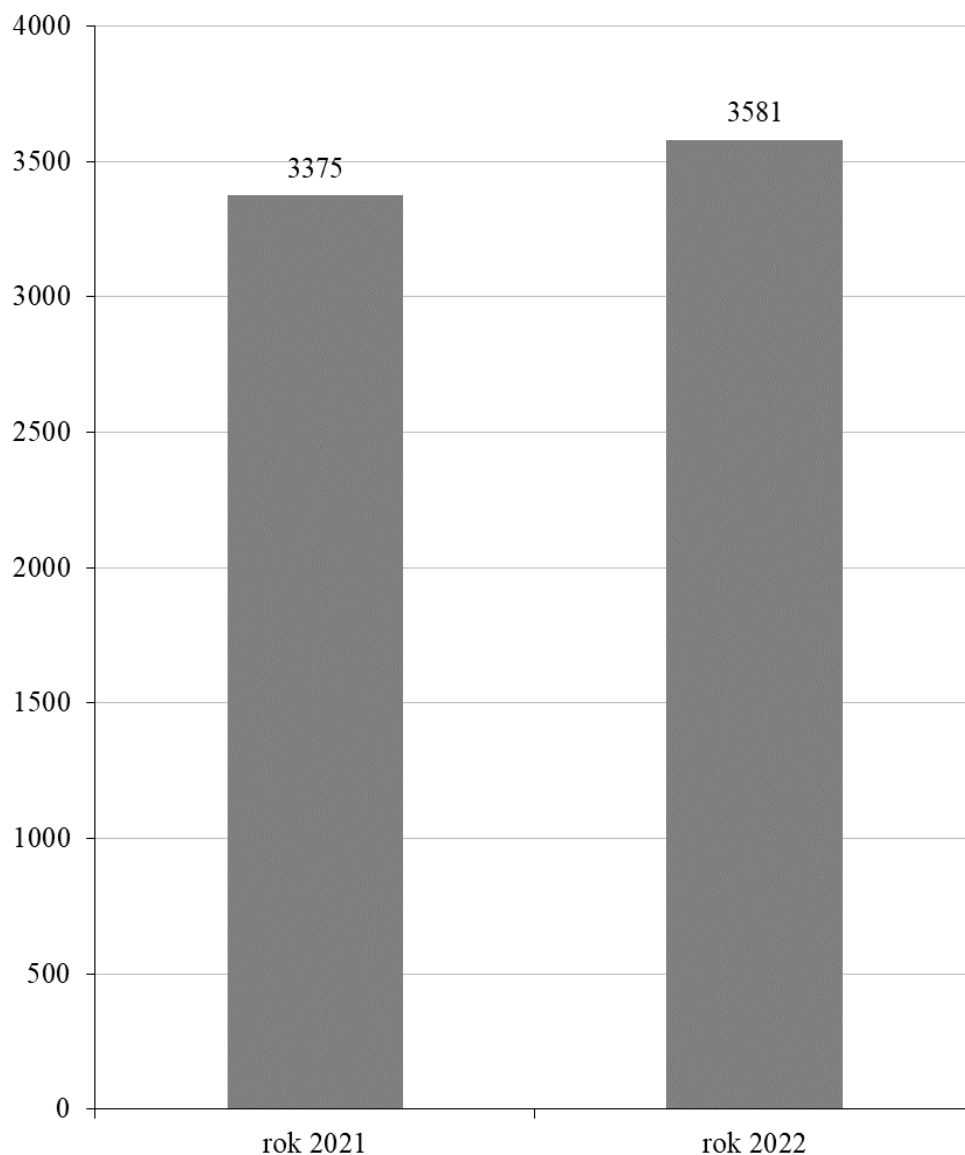
Rodzaj kontroli	Kontrole	Rekontrole	Ogółem	%
A - w punktach konfekcjonowania środków ochrony roślin, w hurtowniach, magazynach, punktach obrotu detalicznego, na targowiskach i w innych miejscach gdzie są lub mogą być wprowadzane do obrotu środki ochrony roślin i zaprawiony materiał siewny	799	0	799	21,9
B - w gospodarstwach prowadzących towarową produkcję roślinną, w magazynach płodów rolnych, w strefach ochronnych źródeł i ujęć wody, na terenie uzdrowisk, otulin parków narodowych i rezerwatów oraz w innych miejscach, gdzie stosowanie środków ochrony roślin może być ograniczone lub zabronione	2767	15	2782	76,4
C - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy	16	0	16	0,4
D - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do przeprowadzania szkoleń ustawowych	47	0	47	1,3
Razem	3629	15	3644	100

W okresie sprawozdawczym w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowaniem tych środków oraz stosowaniem środków ochrony roślin pracownicy inspekcji przeprowadzili **3581 kontroli**, w tym 15 kontroli sprawdzających. W odniesieniu do roku poprzedniego łącznie wykonano o 206 kontroli więcej, to jest o 6,1%.

Większa liczba kontroli wynika przede wszystkim ze zwiększenia liczby przeprowadzonych kontroli typu A.

Wśród wykonanych **3581** kontroli, podobnie jak w latach ubiegłych, największy udział, tj. **2782**, mają kontrole przeprowadzone w miejscach stosowania środków ochrony roślin (kontrole typu B), co stanowi 76,4% wszystkich kontroli przeprowadzonych w 2022 r. Natomiast kontrole w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków (kontrole typu A), w ilości 799, stanowią 21,9% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. Pozostałe kontrole typu C, D stanowią odpowiednio 0,4% i 1,3%.

Wykres 2.2. Porównanie ogólnej liczby kontroli typu A i typu B w latach 2021 i 2022.

Wzrost łącznej liczby kontroli typu A i B w okresie sprawozdawczym 2022 r. w odniesieniu do roku 2021 wynika stąd, że w 2022 r. rozwinięto formy kontroli typu kontrole zdalne i hybrydowe, wypracowane w Inspekcji w 2021 roku w związku z pandemią COVID-19. Ponadto zwiększyła się liczba kontroli interwencyjnych.

Szczegółowe zestawienie liczby kontroli typu A, B, C, D przeprowadzonych w 2022 roku przedstawia tabela nr 2.3

Tabela 2.3. Szczegółowe zestawienie liczby kontroli typu A, B, C, D przeprowadzonych w 2022 roku oraz ich wyniki w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie oraz DORiN

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	128	1	0	5	0
2	Ciechanów	171	0	0	1	0
3	Garwolin	132	0	0	2	0
4	Grodzisk Maz.	171	0	0	13	1
5	Grójec	345	0	0	17	4
6	Kozienice	128	0	0	16	0
7	Lipsko	121	4	0	7	0
8	Łosice	141	0	0	2	0
9	Maków Maz.	176	0	1	11	1
10	Mińsk Maz.	100	0	0	3	0
11	Mława	137	0	0	6	0
12	Nowy Dwór Maz.	113	7	0	11	0
13	Ostrołęka	162	0	0	4	0
14	Ostrów Maz.	140	0	0	1	0
15	Piaseczno	89	0	0	10	0
16	Płock	229	0	1	4	0
17	Płońsk	113	3	0	4	0
18	Przysucha	179	0	0	12	0
19	Pułtusk	146	0	0	3	0
20	Radom	164	0	0	6	0
21	Siedlce	176	0	0	2	0
22	Sochaczew	168	0	0	11	0
23	Sokołów Podl.	44	0	0	2	1
24	Warszawa	52	0	0	9	0
25	Wyszaków	117	0	0	5	2
26	DORiN*	2	0	0	0	4
Razem:		3644	15	2	167	13

*Dział Ochrony Roślin i Nawozów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

Najwięcej kontroli przeprowadzono w oddziałach: Grójec (345), Płock (229) oraz Przysucha (179), natomiast najmniej w oddziałach: Sokołów Podlaski (44), Warszawa (52) oraz Piaseczno (89).

W wyniku działań kontrolnych w zakresie kontroli typu A, B, C, D nałożono 167 mandatów karnych na łączną kwotę **54.600,00 zł**.

Realizacja zaleceń pokontrolnych była sprawdzana w trakcie 15 rekontroli. Wszystkie rekontrole przeprowadzono z zakresu kontroli typu B.

Zestawienie poszczególnych rodzajów kontroli i nałożonych sankcji karnych przedstawia się następująco:

Tabela 2.4. Szczegółowe zestawienie wydanych w okresie sprawozdawczym sankcji w podziale na poszczególne rodzaje kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność				
			wnioski do sądu	mandaty	decyzje o opłacie sankcyjnej	decyzje w zakresie określenia opłaty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzenia analiz	inne decyzje wydane w zakresie obrotu i stosowania środków w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości
A	799	0	2	10	4	4	4
B	2782	15	0	157	0	0	1
C	16	0	0	0	0	0	0
D	47	0	0	0	0	0	0
Razem	3644	15	2	167	4	4	5

Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono podczas przeprowadzania kontroli typu B mających na celu sprawdzenie prawidłowości stosowania środków ochrony roślin.

Kontrole typu A

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin inspekcja objęła czynnościami kontrolnymi miejsca, w których jest lub mogła być prowadzona działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków. Ponadto kontrolowano miejsca składowania środków nieprzeznaczonych na rynek polski, podmioty będące producentami środków

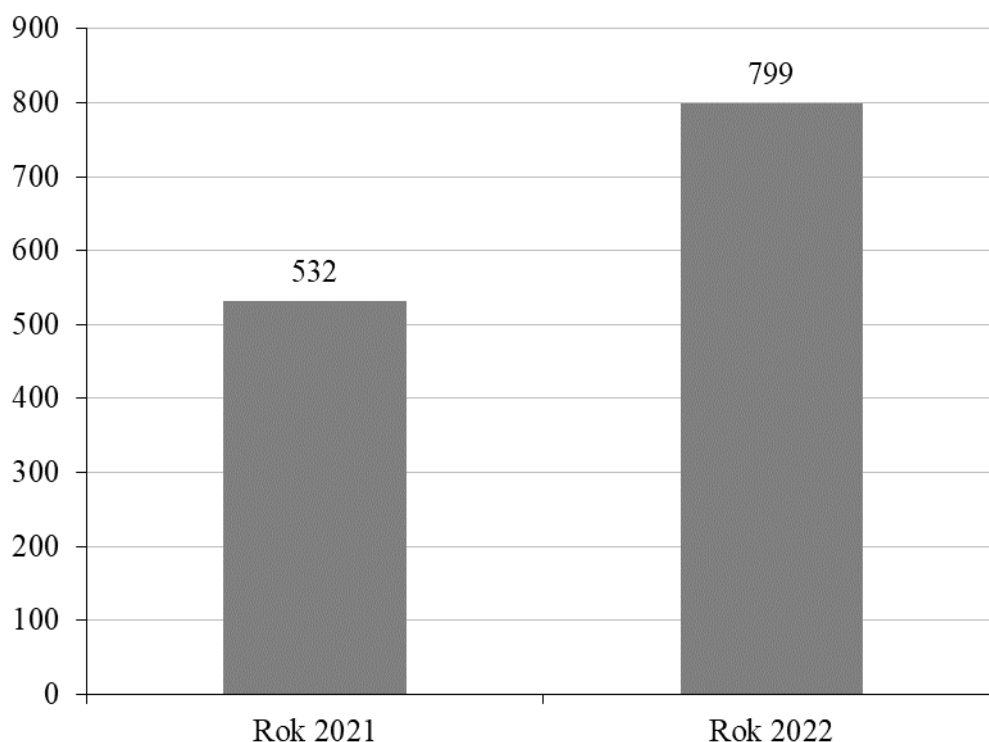
ochrony roślin oraz posiadaczy zezwoleń i/lub pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu.

W 2022 r. przeprowadzono 799 takich kontroli. Kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń pokontrolnych wykonywane były w ramach kontroli planowanych.

Ogólna liczba kontroli typu A w porównaniu do roku poprzedniego była wyższa o 260, to jest o 49%. Wzrost liczby przeprowadzonych kontroli wynikał przede wszystkim ze znacznie wyższej ilości zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w obrocie środkami ochrony roślin, w tym również znacznym wzrostem ilości atestów analitycznych wydanych dla badanych próbek śor, stwierdzających odstępstwa od wymagań jakościowych w stosunku do dokumentacji rejestracyjnej. Liczba działań interwencyjnych wzrosła ze 102 w 2021 r. do 334 w 2022 r.

Jednocześnie wzrosła liczba wykonanych kontroli planowanych (z 438 w 2021 r. do 464 w 2022 r.), co było m.in. konsekwencją rozwinięcia w 2022 r. formy kontroli typu kontrole zdalne i hybrydowe, wypracowane w Inspekcji w 2021 roku w związku z pandemią COVID-19. Jednocześnie, pomimo trwającej pandemii COVID-19 w 2022 roku plan kontroli typu A wykonany został w 94,3%.

Wykres 2.3. Liczba kontroli w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu, przemieszczaniem, składowaniem, konfekcjonowaniem, reklamą tych środków w latach 2021 i 2022.

Kontrole typu A były przeprowadzane głównie u przedsiębiorców zarejestrowanych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, tj. w hurtowniach, punktach obrotu detalicznego, jak również u posiadaczy zezwoleń/pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin, podmiotów wprowadzających środki ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składujących i magazynujących te środki. Ponadto przeprowadzono kontrole w innych

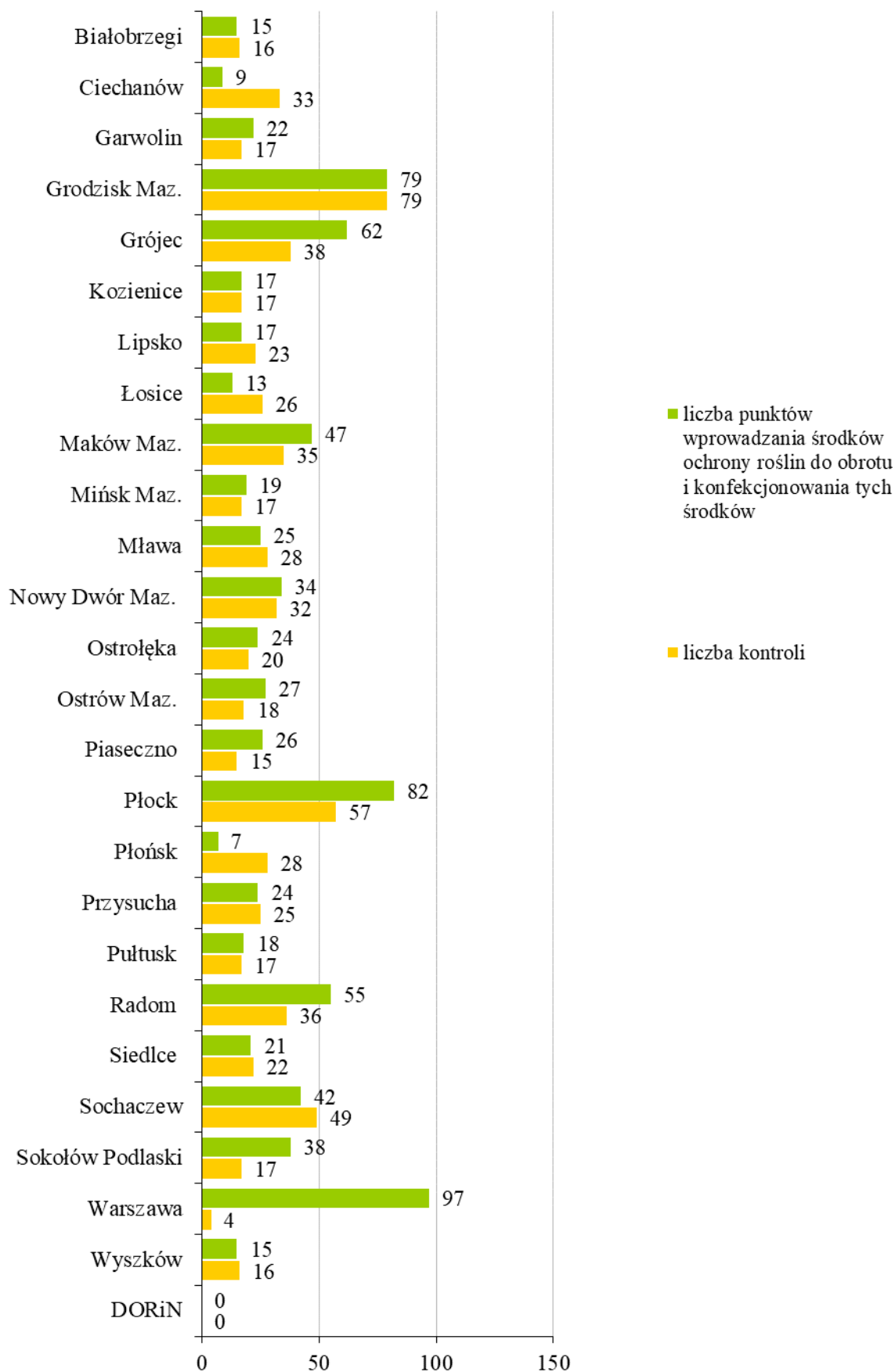
miejscach, gdzie jest lub mógł być prowadzony obrót środkami ochrony roślin i zaprawionym materiałem siewnym.

Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2022 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli i zakres (typ) kontroli przedstawiono w poniższej tabeli. Należy mieć na uwadze, że w trakcie jednej kontroli może być kontrolowanych kilka zakresów.

Tabela 2.5. Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2022 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				Wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
hurtownie śor	49	42	0	0	5	8
punkty detaliczne śor	322	273	0	2	5	4
punkty konfekcjonowania śor	9	0	0	0	0	0
producenci śor	3	1	0	0	0	0
posiadacze zezwoleń/ pozwoleń	20	14	0	0	0	0
składowanie i przemieszczanie śor nieprzeznaczonych na rynek polski	6	1	0	0	0	0
miejsca potencjalnej sprzedaży śor	76	12	0	0	0	0
punkty obrotu zaprawionymi nasionami	40	6	0	0	0	0
prowadzenie reklamy	2	0	0	0	0	0
inne	0	1	0	0	0	0

Wykres 2.4. Liczba przeprowadzonych kontroli typu A w okresie sprawozdawczym w stosunku do ogólnej liczby punktów faktycznego wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu (hurtowych i detalicznych) oraz konfekcjonowania tych środków

W wyniku przeprowadzenia 799 kontroli typu A stwierdzono 19 nieprawidłowości. Dotyczyły one przede wszystkim: zbywania środków ochrony roślin po upływie terminu ważności, sprzedaży środków w niewłaściwych opakowaniach, nieprzewodzenia i nieprzechowywania dokumentacji dotyczącej środków oraz brak wymaganych zapisów w ofertach w przypadku składania oferty zawarcia umowy zbycia środków na odległość.

Tabela 2.6. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości na terenie województwa mazowieckiego wykazane podczas kontroli typu A w 2022 r.

Rodzaj nieprawidłowości	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
sprzedaż po terminie ważności środków*	5
sprzedaż środków w niewłaściwych opakowaniach (nieszczelne, uszkodzone, zastępcze, niezgodne z wymaganiami zezwolenia/pozwolenia)*	3
nieprzewodzenie i nieprzechowywanie dokumentacji dotyczącej środków	3
brak wymaganych zapisów w ofertach w przypadku składania oferty zawarcia umowy zbycia środków na odległość	3
niewłaściwe warunki przechowywania środków przeterminowanych lub z innych powodów nieprzeznaczonych do zbycia	2
brak dopuszczenia środków do obrotu*	1
sprzedaż środków zaopatrzonych w etykiety niezawierające informacji określonych w zezwoleniu/ pozwoleniu MRiRW na wprowadzanie do obrotu *	1
niezgodny skład lub właściwości fizyczne, lub właściwości chemiczne z określonymi z dokumentacji środków	1
Razem	19

* 1 nieprawidłowość = 1 rodzaj środka ochrony roślin

W 2022 r. w zakresie kontroli A nałożono 10 mandatów karnych, wydano 4 decyzje o opłacie sankcyjnej w zakresie sprzedaży środków ochrony roślin bez wymaganego zezwolenia/pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, 4 decyzje w sprawie określenia opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzenia analiz laboratoryjnych, 2 decyzje dotyczące wstrzymania wprowadzania środków na czas przeprowadzania badań laboratoryjnych, 1 decyzję nakładającą zakaz wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu, 1 decyzję dotyczącą wycofania środków ochrony roślin z obrotu.

Tabela 2.7. Zestawienie liczby kontroli typu A i wykazanych nieprawidłowości w poszczególnych jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2022 r.

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	17	0	0	0	0
2	Ciechanów	38	0	0	0	0
3	Garwolin	23	0	0	0	0
4	Grodzisk Maz.	96	0	0	2	1
5	Grójec	38	0	0	1	3
6	Kozienice	22	0	0	0	0
7	Lipsko	25	0	0	1	0
8	Łosice	28	0	0	0	0
9	Maków Maz.	37	0	1	0	1
10	Mińsk Maz.	19	0	0	0	0
11	Mława	33	0	0	0	0
12	Nowy Dwór Maz.	37	0	0	1	0
13	Ostrołęka	27	0	0	0	0
14	Ostrów Maz.	18	0	0	0	0
15	Piaseczno	22	0	0	1	0
16	Płock	71	0	1	0	0
17	Płońsk	30	0	0	0	0
18	Przysucha	25	0	0	0	0
19	Pułtusk	24	0	0	1	0
20	Radom	42	0	0	1	0
21	Siedlce	26	0	0	0	0
22	Sochaczew	59	0	0	0	0
23	Sokołów Podl.	19	0	0	1	1
24	Warszawa	7	0	0	0	0
25	Wyszków	16	0	0	1	2
26	DORiN	0	0	0	0	4
Razem:		799	0	2	10	12

Tabela 2.8. Decyzje o opłacie sankcyjnej nałożone w 2022 r. w zakresie sprzedaży środków ochrony roślin bez wymaganego zezwolenia/pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz w sprawie określenia opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

Jednostka organizacyjna WIORiN w Warszawie	Liczba decyzji o opłacie sankcyjnej	Wartość naliczonej opłaty sankcyjnej [zł]	Przyczyny nałożenia opłaty sankcyjnej
DORiN	1	389,40	Sprzedaż śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Maków Maz.	1	190,00	Sprzedaż śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Sokołów Podl.	1	3 595,18	Sprzedaż śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Wyszków	1	5 580,00	Sprzedaż śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
DORiN	3	7 540,00	Określenie opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych śor
Grójec	1	2 060,00	Określenie opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych śor

Kontrole typu B

W ramach sprawowanego przez Inspekcję nadzoru nad prawidłowym stosowaniem środków ochrony roślin wykonywano kontrole w miejscach stosowania środków ochrony roślin zgodnie z Zarządzeniem nr 12/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin.

W 2022 roku przeprowadzono **2757** takich kontroli (w tym **15** rekontroli).

Głównym zakresem przeprowadzanych kontroli było sprawdzenie w gospodarstwie w szczególności: stosowania zasad integrowanej ochrony roślin, prowadzenia ewidencji wykonywanych zabiegów środkami ochrony roślin, wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin sprzętem sprawnym technicznie, wykonywania zabiegów zgodnie z zaleceniami zawartymi na etykiecie środka ochrony roślin.

Zestawienie danych nt. przeprowadzonych kontroli w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2.9. Wykaz kontroli przeprowadzonych w zakresie stosowania środków ochrony roślin w jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2022 r.

L.p.	Oddziały	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych / problemowych	W tym liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Mandaty karne
1	Białobrzegi	97	12	1	109	5
2	Ciechanów	113	12	0	125	1
3	Garwolin	106	2	0	108	2
4	Grodzisk Maz.	48	18	0	66	11
5	Grójec	278	23	0	301	15
6	Kozienice	93	11	0	104	16
7	Lipsko	90	5	4	95	6
8	Łosice	110	2	0	112	2
9	Maków Maz.	123	13	0	136	11
10	Mińsk Maz.	75	5	0	80	3
11	Mława	98	4	0	102	6
12	Nowy Dwór Maz.	61	14	7	75	10
13	Ostrołęka	126	1	0	127	4
14	Ostrów Maz.	117	3	0	120	1
15	Piaseczno	49	17	0	66	9
16	Płock	132	16	0	148	4
17	Płońsk	60	19	3	79	4
18	Przysucha	140	12	0	152	12
19	Pułtusk	120	1	0	121	2
20	Radom	107	7	0	114	6
21	Siedlce	137	6	0	143	2
22	Sochaczew	92	16	0	108	11
23	Sokołów Podl.	18	4	0	22	1
24	Warszawa	36	8	0	44	9
25	Wyszków	88	12	0	100	4
Ogółem:		2514	243	15	2757	157

Kontrole typu B przeprowadzane były w szczególności w gospodarstwach prowadzonych przez użytkowników profesjonalnych, w miejscach wyszczególnionych w art. 36 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin, na terenach nieużytkowanych rolniczo, np. na

terenach zieleni miejskiej, w miejscach prowadzenia fumigacji środkami ochrony roślin, na terenach kolejowych, drogach i na obszarach produkcji leśnej.

Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2.10. Zestawienie liczby kontroli w zakresie stosowania środków ochrony roślin i zastosowanych sankcji

Miejsce przeprowadzania kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Mandaty karne	Decyzje administracyjne
produkcja rolna - użytkownicy profesjonalni	2366	212	15	2593	148	1
produkcja rolna - użytkownicy nieprofesjonalni	2	8	0	10	1	0
produkcja leśna - z wyłączeniem zabiegów agrolotniczych	3	0	0	3	0	0
produkcja leśna - objęta zabiegami agrolotniczymi	2	0	0	2	0	0
zaprawianie materiału siewnego	2	0	0	2	0	0
usługi fumigacji	11	2	0	13	1	0
inne usługi w zakresie wykonywania zabiegów z zastosowaniem środków	3	0		3	0	
tereny kolejowe	3	0	0	3	0	0
tereny nieużytkowane rolniczo np. zieleni miejskiej	19	11	0	30	7	0
drogi	3	0	0	3	0	0
miejsc wyszczególnionych w art. 36 ust. 1 ustawy o środkach	107	0	0	107	0	0
inne miejsca stosowania środków	2	10	0	12	0	0
Ogółem:	2523	243	15	2781	157	1

W wyniku przeprowadzonych kontroli stosowania środków ochrony roślin w 2022 r. stwierdzono 224 nieprawidłowości, co skutkowało nałożeniem 157 mandatów karnych (w przypadku, jeżeli podczas kontroli jednego podmiotu stwierdzono kilka nieprawidłowości, to nakładano jeden mandat karny za kilka nieprawidłowości).

Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2.11. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B

Rodzaj nieprawidłowości w odniesieniu do:	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
uniemożliwiania lub utrudniania Inspekcji wykonywania czynności urzędowych	1
Dokumentacja dot. stosowanych środków	58
Użycie środków niedopuszczonego do obrotu	37
Użycie środków niezgodnie z zakresem stosowania	83
Warunki bezpiecznego stosowania środków	35
Warunków przechowywania oraz posiadania środków niedopuszczonych do stosowania	1
Posiadania aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	0
Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	2
Przestrzegania integrowanej ochrony roślin	1
Zachowania okresu karencji	0
Dawki zastosowanego środka względem zapisu w etykiecie	4
Stosowania środków przeterminowanych	1
Braku kalibracji opryskiwacza	1
Razem:	224

Najwięcej nieprawidłowości dotyczyło stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z zakresem stosowania (83), co stanowi 37 % wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli typu B w 2022 roku., prowadzenia dokumentacji stosowanych środków ochrony roślin (58), użycia środków ochrony roślin niedopuszczonych do obrotu (37), oraz warunków bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin (35).

Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B, w podziale na jednostki organizacyjne Inspekcji przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2.12. Szczegółowe zestawienie liczby nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B w podziale na poszczególne jednostki organizacyjne WIORiN w Warszawie:

L.p.	Oddział	Uniemożliwienie lub utrudnianie Inspekcji wykonywania czynności urzędowych	Dokumentacja dot. stosowanych śor	Użycie śor niedopuszczonego do obrotu	Użycie śor niezgodnie z zakresem stosowania	Warunki bezpiecznego stosowania śor	Warunków przechowywania oraz posiadanie śor niedopuszczonych do stosowania	Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	Przestrzegania integrowanej ochrony roślin	Zachowania okresu karencji	Dawki zastosowanego śor względem zapisu w etykiecie	Stosowania środków przeterminowanych	Braku kalibracji opryskiwacza	Suma stwierdzonych nieprawidłowości
1	Białobrzegi	0	3	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
2	Ciechanów	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
3	Garwolin	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
4	Grodzisk Maz.	0	2	2	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11
5	Grójec	0	2	4	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	15
6	Kozienice	0	1	9	11	1	0	0	1	0	0	0	0	0	23
7	Lipsko	0	1	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
8	Łosice	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
9	Maków Maz.	0	5	1	4	2	1	0	0	1	0	3	0	0	17
10	Mińsk Maz.	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
11	Mława	0	4	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	6
12	Nowy Dwór Maz.	0	8	4	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0	22

L.p.	Oddział	Uniemożliwianie lub utrudnianie Inspekcji wykonywania czynności urzędowych	Dokumentacja dot. stosowanych środków	Użycie środków niedopuszczonych do obrotu	Użycie środków niezgodnie z zakresem stosowania	Warunki bezpiecznego stosowania środków	Warunków przechowywania oraz posiadanie środków niedopuszczonych do stosowania	Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	Przestrzegania integrowanej ochrony roślin	Zachowania okresu karencji	Dawki zastosowanego środka względem zapisu w etykiecie	Stosowania środków przeterminowanych	Braku kalibracji opryskiwacza	Suma stwierdzonych nieprawidłowości
13	Ostrołęka	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
14	Ostrów Maz.	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
15	Piaseczno	0	3	4	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	13
16	Płock	0	1	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
17	Płońsk	0	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
18	Przysucha	0	5	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
19	Pułtusk	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
20	Radom	0	3	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	1	10
21	Siedlce	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
22	Sochaczew	0	6	2	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0	17
23	Sokołów Podl.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
24	Warszawa	1	4	3	3	3	0	0	0	0	0	0	1	0	15
25	Wyszaków	0	5	0	3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Ogółem:		1	58	37	83	35	1	0	2	1	0	4	1	1	224

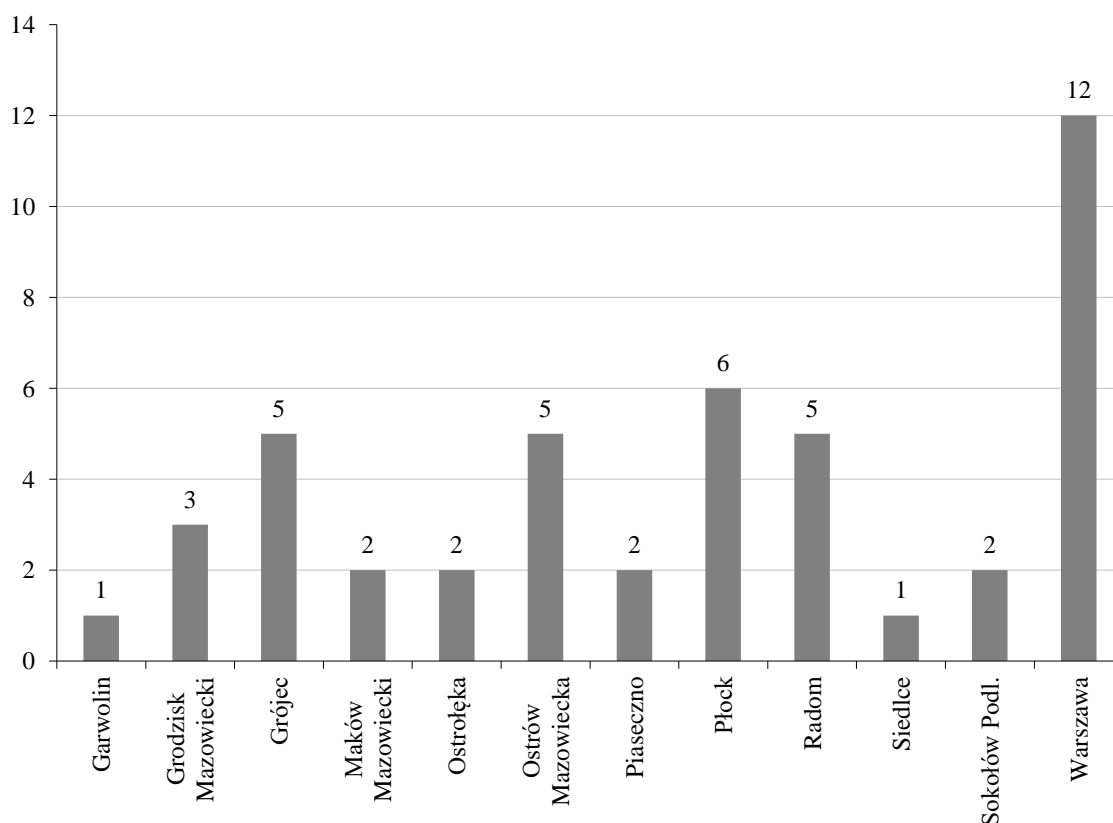
2.1.3. Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony roślin

Działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin jest działalnością regulowaną odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin oraz ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin.

Podmiot niebędący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin może prowadzić szkolenia w zakresie środków ochrony roślin po uzyskaniu wpisu do rejestrów podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

Na terenie działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, według stanu na dzień 31.12.2022 r. wpis do rejestru posiada 36 przedsiębiorców oraz 10 podmiotów. Wykres poniżej przedstawia liczbę przedsiębiorców/podmiotów w poszczególnych oddziałach Inspekcji.

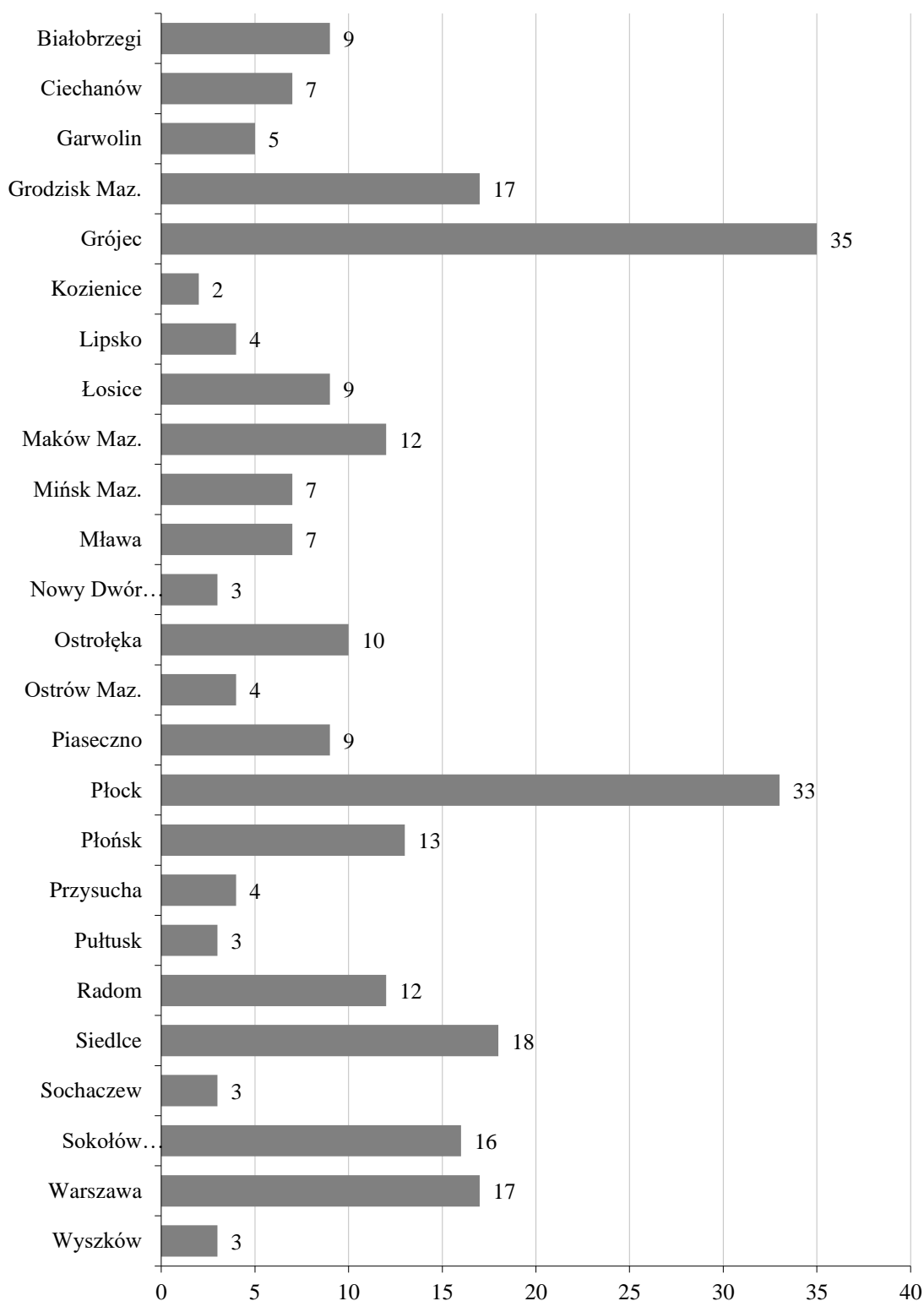
Wykres 2.5. Liczba wpisów do rejestru przedsiębiorców/podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin na terenie poszczególnych Oddziałów.

W 2022 r. jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeprowadziły 49 szkoleń w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, które ukończyło 607 osób, 225 szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin, które ukończyło 5065 osób oraz 37 szkoleń w zakresie integrowanej produkcji roślin, na których przeszkolono 898 osób.

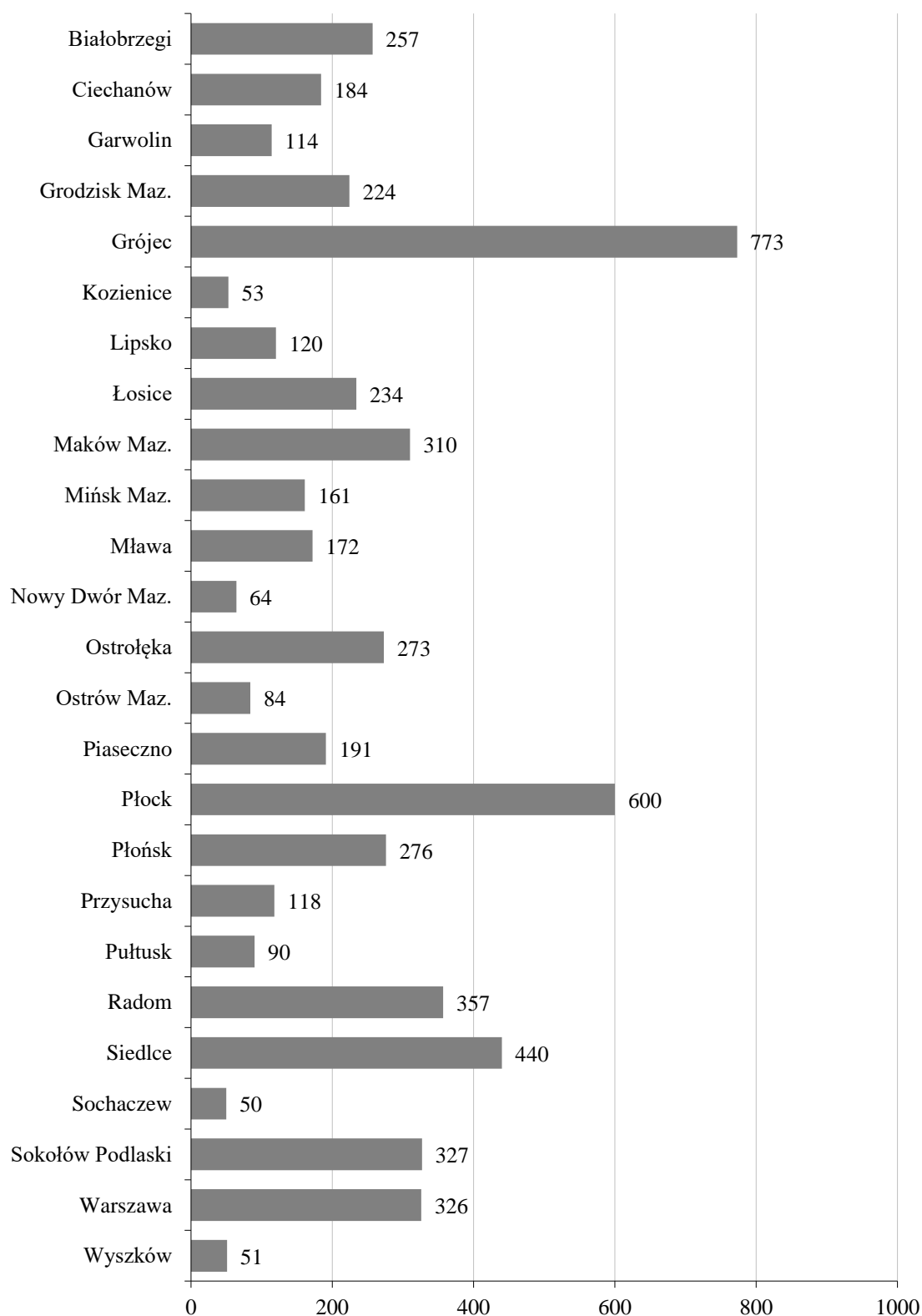
Szczegółowe dane nt. liczby przeprowadzonych szkoleń w 2022 r. oraz ilości osób przeszkolonych na terenie działania poszczególnych Oddziałów zawierają wykresy 2.6. i 2.7.

Wykres 2.6. Liczba szkoleń przeprowadzonych w 2022 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeprowadziły 49 szkoleń poza terenem woj. mazowieckiego.

Wykres 2.7. Liczba osób przeszkolonych w 2022 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeszkoliły 721 osób w trakcie szkoleń przeprowadzonych poza terenem woj. mazowieckiego.

2.1.4. Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin

2.1.4.1. Badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą prawidłowości stosowania środków ochrony roślin w 2022 roku, upoważnieni inspektorzy pobierali próbki płodów rolnych w celu poddania ich analizie na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Próbkę płodów rolnych pobierane były zgodnie z harmonogramem otrzymanym z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w oparciu o rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2020 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin (Dz. U. z 2020 r. poz. 1589).

Badania kontrolne pozostałości środków ochrony roślin prowadzone były w GIORiN Centralnym Laboratorium w Toruniu, Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym w Poznaniu oraz Instytucie Ogrodnictwa – Państwowym Instytucie Badawczym w Skierniewicach.

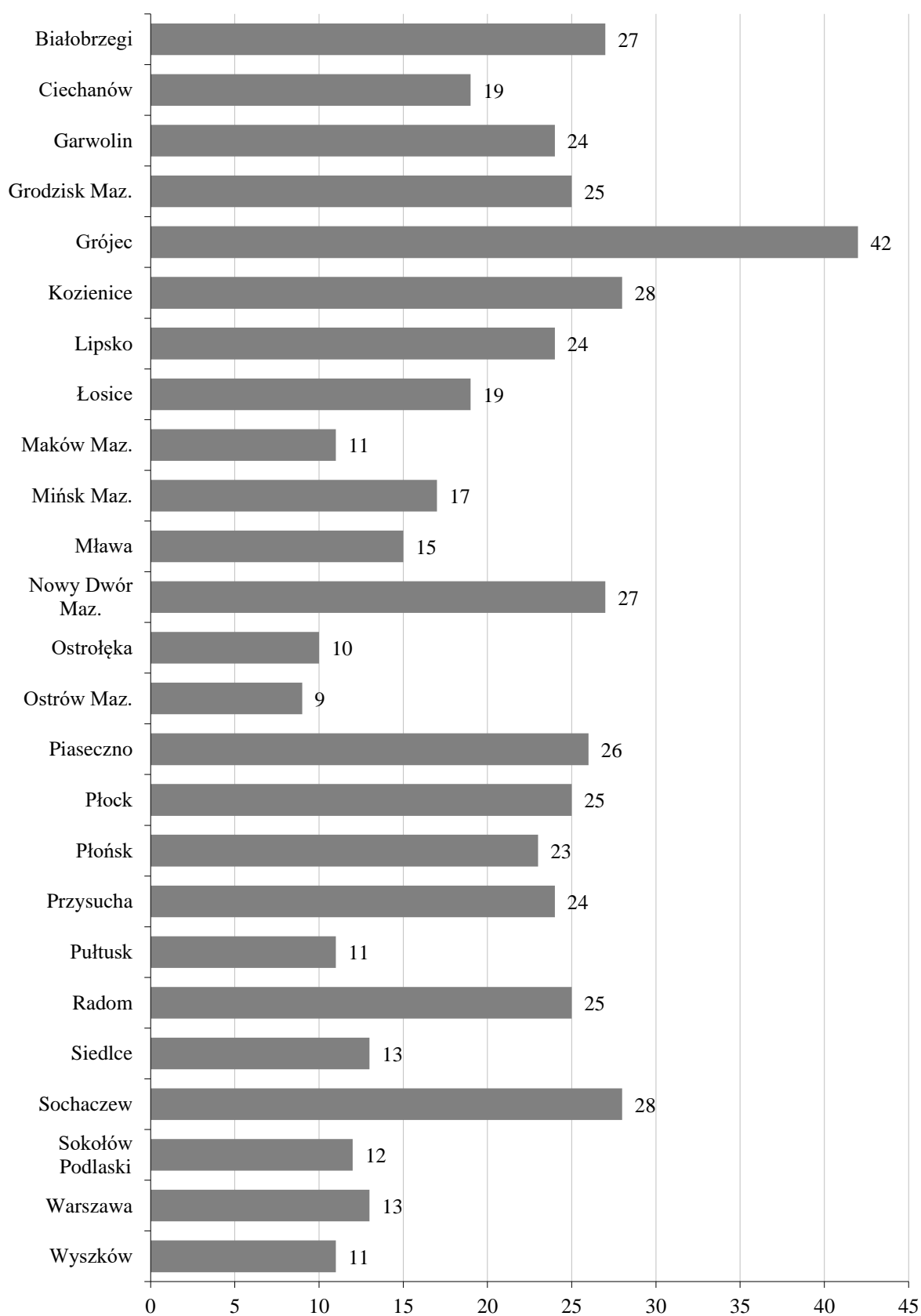
Celem prowadzonych badań było sprawdzenie przestrzegania przez producentów rolnych zasad prawidłowego stosowania środków ochrony roślin zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapobieganie wprowadzaniu do obrotu płodów rolnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia człowieka, zwierząt i środowiska.

W roku 2022 badania objęły 52 uprawy, w tym: 26 upraw warzywniczych, 13 upraw sadowniczych, 11 upraw rolniczych, 1 uprawę zielarską i 1 uprawę grzybów. Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie pobierał próbki z materiału roślinnego w strefach ochronnych. Ogółem w ramach urzędowej kontroli przebadano 508 próbek płodów rolnych w zakresie pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych, tj.:

- GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu przebadano 95 próbek,
- Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu 243 próbki, w tym:
 - 3 w ramach kontroli interwencyjnej,
- Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach przebadano 170 próbek, w tym:
 - 3 w ramach kontroli produkcji owoców przeznaczonych na eksport do Chin
 - 2 w ramach kontroli interwencyjnej.

Szczegółowe dane nt. liczby próbek płodów rolnych pobranych przez poszczególne Oddziały w 2022 r. zawiera wykres 2.8.

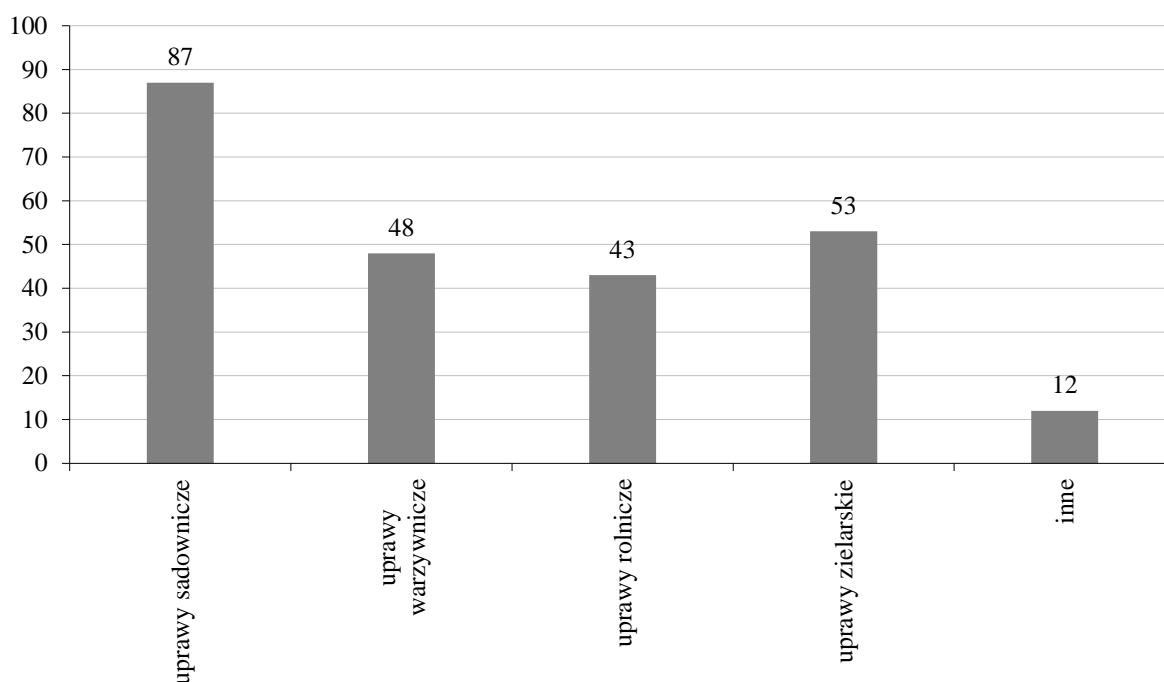
Wykres 2.8. Liczba próbek płodów rolnych pobranych przez Oddziały

Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

Badania prowadzone były przez IOR-PIB w Poznaniu oraz podległą TSD w Białymstoku. Badaniami objęto 243 próbki, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 87 próbek z upraw sadowniczych, 48 próbek z upraw warzywniczych, 43 próbki z upraw rolniczych, 53 próbki z upraw zielarskich i 12 próbek innych, niż płody rolne.

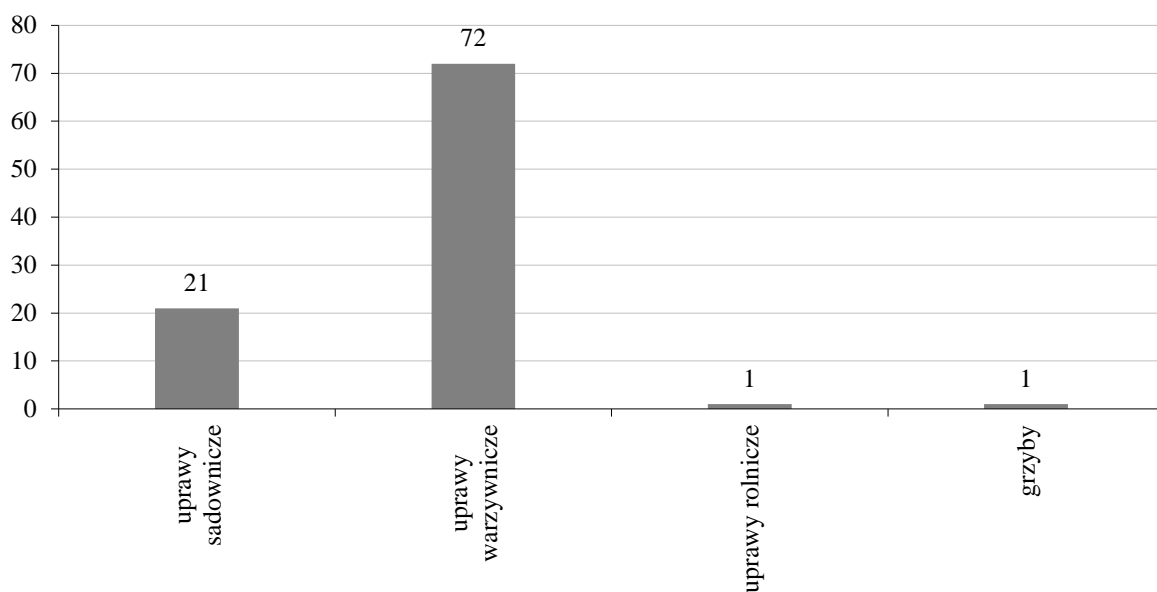
Wykres 2.9. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do laboratorium Instytutu Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu

Badaniami objęto 95 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 21 próbek z upraw sadowniczych, 72 próbki z upraw warzywniczych, 1 próbkę z upraw rolniczych oraz 1 próbkę grzybów (pieczarka).

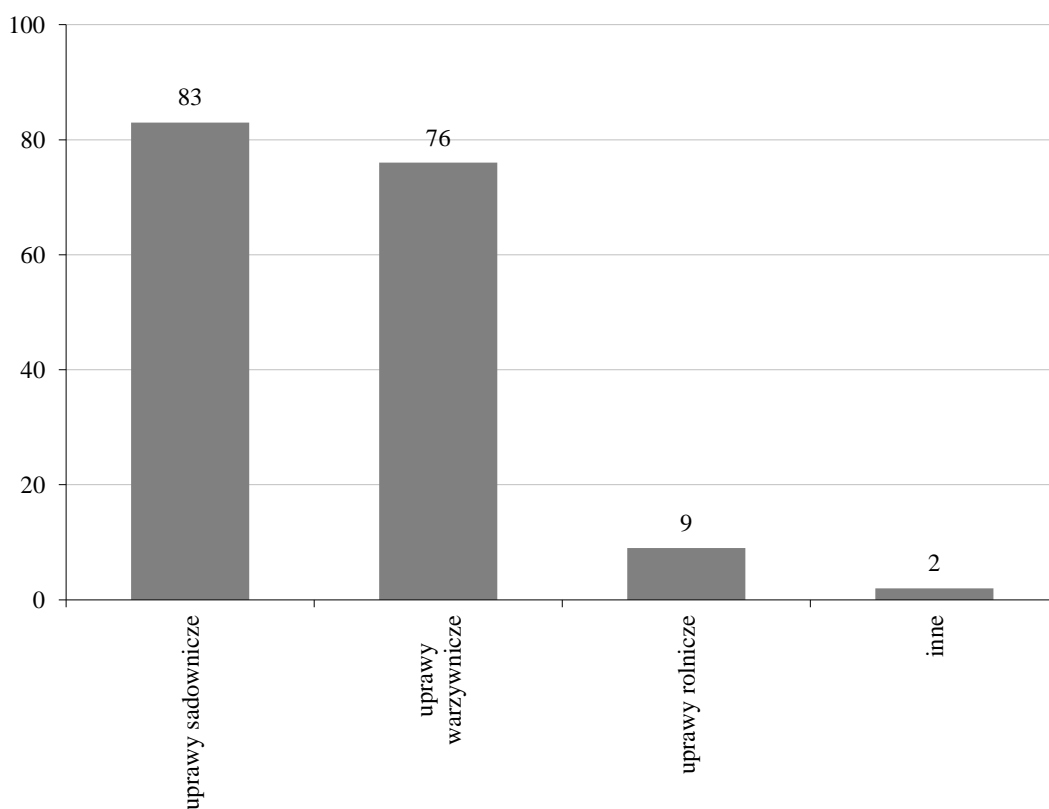
Wykres 2.10. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do GIORiN Centralnego Laboratorium w Toruniu

Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach

Badaniami objęto 170 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 83 próbki z upraw sadowniczych, 76 próbek z upraw warzywniczych, 9 próbek z upraw rolniczych oraz 2 próbki inne, niż płody rolne.

Wykres 2.11. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach

W odniesieniu do 508 próbek pobranych w 2022 r. w ramach kontroli urzędowej, analizy laboratoryjne wykazały w 17 próbkach przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości (NDP), w tym 1 przypadek dotyczył próbki pobranej po zbiorze z miejsca składowania w gospodarstwie. W tym jednym przypadku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie uruchomił procedurę wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF).

Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości (NDP) wykryte zostały w uprawie kopru, selera, pietruszki, papryki, kapusty pekińskiej, kapusty brukselskiej, jarmużu i jabłkach.

2.1.4.2. Badania kontrolne jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu.

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą nad jakością środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu, w 2022 roku kontrola składu i właściwości fizyko-chemicznych środków ochrony roślin prowadzona była na podstawie wytycznych opracowanych przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu Oddział Sośnicowice.

Zgodnie z wytycznymi dla Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, na terenie woj. mazowieckiego badaniami zostało objętych łącznie 38 próbek, tj. pobrano 26 próbek w kontroli podstawowej w oparciu o harmonogram otrzymany z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 12 próbek środków ochrony roślin w ramach kontroli interwencyjnej.

Próbki pobierano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 października 2021 r. w sprawie pobierania próbek środków ochrony roślin do badań laboratoryjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2009).

Celem prowadzonych badań było stwierdzenie, czy środki ochrony roślin wprowadzane do obrotu handlowego w Polsce są odpowiedniej jakości i czy spełniają wymagania specyfikacji ustalonej w procesie rejestracji.

Analizy laboratoryjne prowadzone były przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu Oddział w Sośnicowicach.

W ramach kontroli interwencyjnej pobrano:

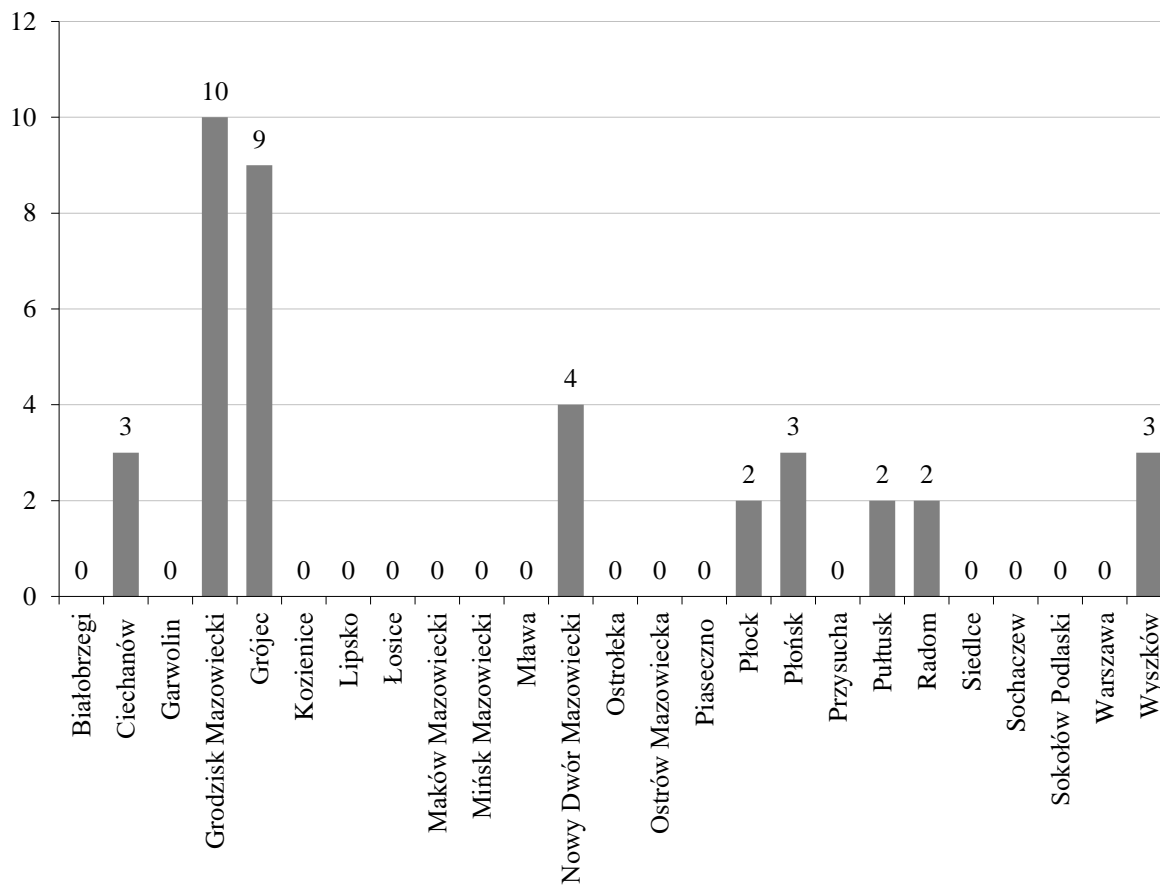
- Mospilan 20 SP - insektycyd,
- Pastor 80 WG - fungicyd,
- Successor Tx 487,5 SE - herbicyd.

Tabela 2.13. Zestawienie pobranych do analiz środków ochrony roślin w ramach kontroli podstawowej

Lp.	Nazwa handlowa środka ochrony roślin	Rodzaj środka ochrony roślin
1	Agritox Turbo750 SL	herbicyd
2	Aliette 80 WG	fungicyd
3	ALLSTAR	fungicyd
4	Arcade 880 EC	herbicyd
5	Basagran 480 SL	herbicyd
6	Conviso One	herbicyd
7	Cuproxat 345 SC	fungicyd
8	Dagonis	fungicyd
9	Daichi Extra 6 OD	herbicyd
10	Decis Mega 50 EW	insektycyd
11	Difenofin	fungicyd
12	Domark 100 EC	fungicyd
13	Dual Gold 960 EC	herbicyd
14	Eminent 125 ME	fungicyd
15	Exirel 100 SE	insektycyd
16	Helm - Flurox 200 EC	herbicyd
17	Koromite 10 EC	akarycyd
18	Milbeknock 10 EC	akarycyd
19	Modan 250 EC	regulator wzrostu
20	Penkona 100 EC	fungicyd
21	Randacol Total Natural	herbicyd
22	Rapid 060 CS	insektycyd
23	Spider 500 EC	insektycyd
24	Tanaris	herbicyd
25	Tayson 464 SL	herbicyd
26	Vivando	fungicyd

Szczegółowe dane nt. liczby próbek środków ochrony roślin pobranych przez poszczególne Oddziały w 2022 r. zawiera wykres 2.12.

Wykres 2.12. Liczba próbek środków ochrony roślin pobranych przez Oddziały

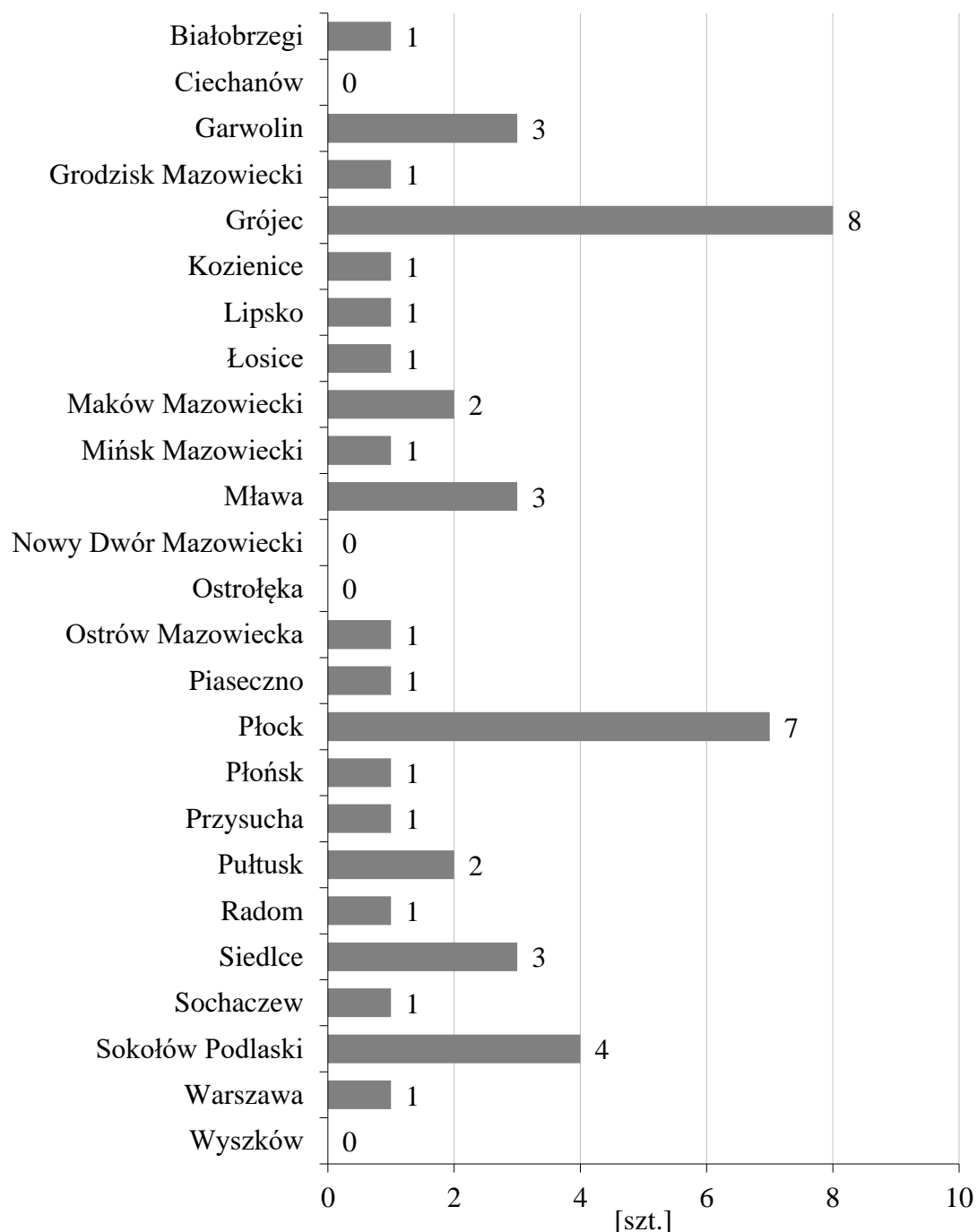

2.2. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy

2.2.1. Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy

Zgodnie z ewidencją na dzień 31.12.2022 r. upoważnienia do przeprowadzania badań potwierdzających sprawność techniczną opryskiwaczy, wydane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie posiadało 45 jednostek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2021 r. liczba jednostek wzrosła o 2.

Wykres. 2.13. Liczba jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań stanu technicznego opryskiwaczy zlokalizowanych na terenie Oddziałów WIORiN w Warszawie (wg stanu na 31.12.2022 r.)

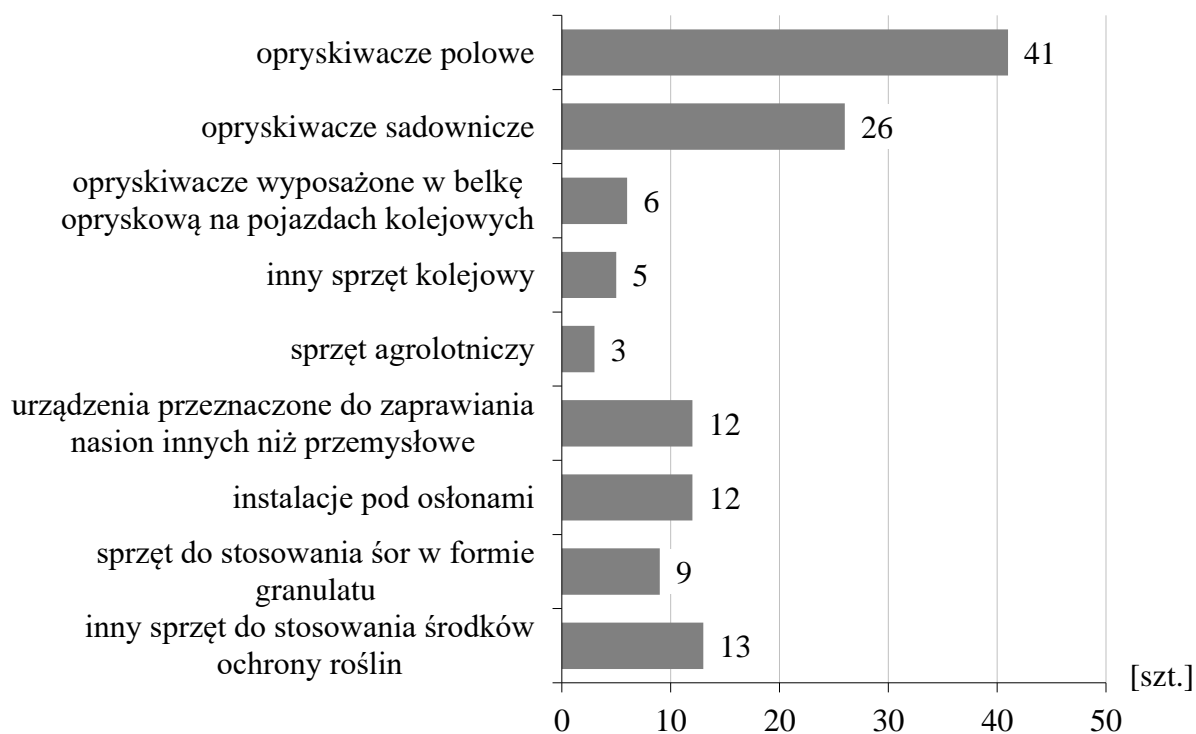
Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania

środków ochrony roślin badaniom w celu potwierdzenia sprawności technicznej poddaje się będący w użytkowaniu następujący sprzęt:

- a) opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze,
- b) opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowane na pojazdach kolejowych,
- c) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin inny niż określony w lit. b montowany na pojazdach kolejowych, zwany dalej „innym sprzętem kolejowym”,
- d) urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion, inne niż przemysłowe, zwane dalej „zaprawiarkami do nasion”,
- e) instalacje przeznaczone do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku lub zamgławiania w szklarniach lub tunelach foliowych, zwane dalej „opryskiwaczami szklarniowymi”,
- f) samobieżny lub ciągnikowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie granulatu,
- g) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, niewymieniony w lit. a–e, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów, zwany dalej „pozostałym sprzętem do stosowania środków ochrony roślin”;
- h) sprzęt agrolotniczy.

Szczegółowe zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy, które potwierdzają sprawność techniczną danego typu sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, przedstawia poniższy wykres.

Wykres. 2.14. Zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy w zależności od sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, którego sprawność techniczna jest potwierdzana (wg stanu na 31.12.2022 r.)

2.2.2. Ogólna liczba opryskiwaczy

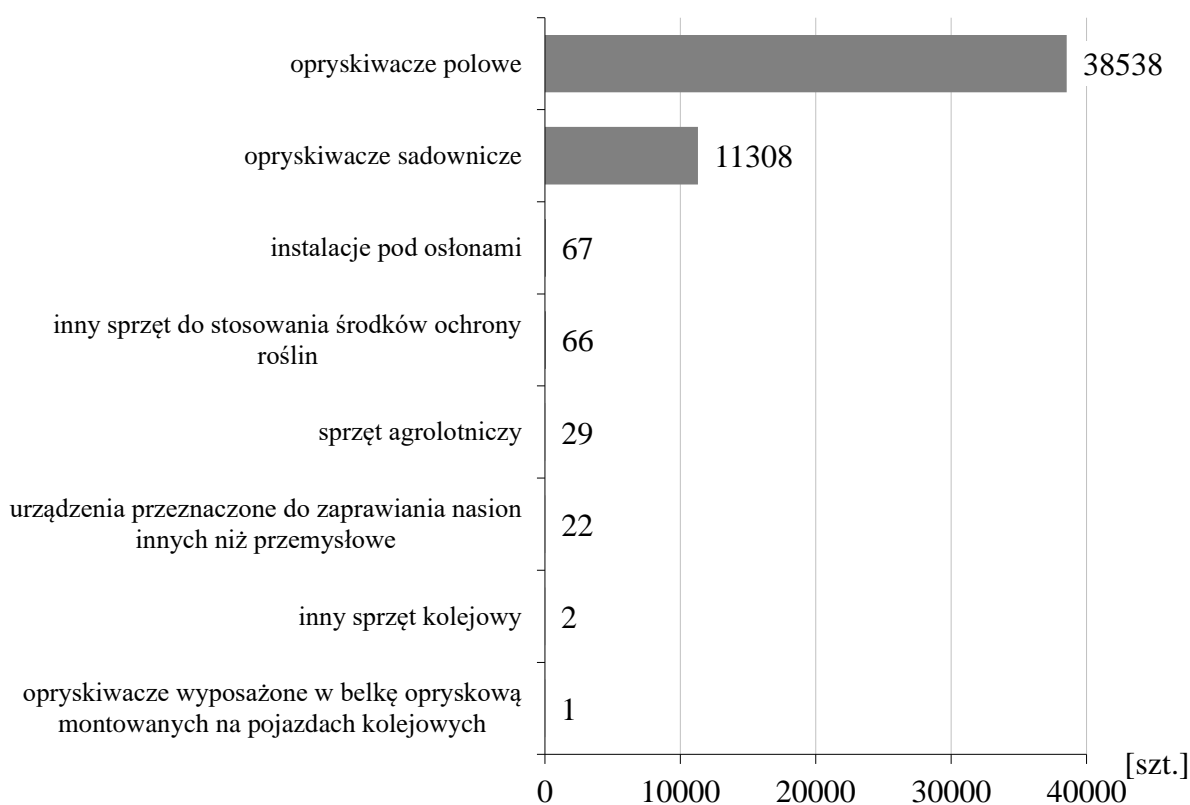
Na dzień 31.12.2022 r. ogólna liczba sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji (tzn. sprawnych technicznie, bez aktualnych badań oraz

nowych) wynosiła 50033. Wśród wszystkich opryskiwaczy będących w eksploatacji opryskiwacze polowe stanowią 77,03% a opryskiwacze sadownicze stanowią 22,6%. Pozostałe 0,37% stanowią:

- instalacje pod osłonami – 0,133%
- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin (sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów) – 0,131%
- sprzęt agrolotniczy – 0,06%
- urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe – 0,040%
- inny sprzęt kolejowy – 0,004%
- opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowanych na pojazdach kolejowych – 0,002%.

Szczegółowe zestawienie liczby sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.15. Szczegółowe zestawienie liczby opryskiwaczy będących w eksploatacji wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

2.2.3. Badania opryskiwaczy

W 2022 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie kontynuował realizację zadania wynikającego z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, dotyczącego ograniczenia liczby będącego w użyciu sprzętu niesprawnego technicznie.

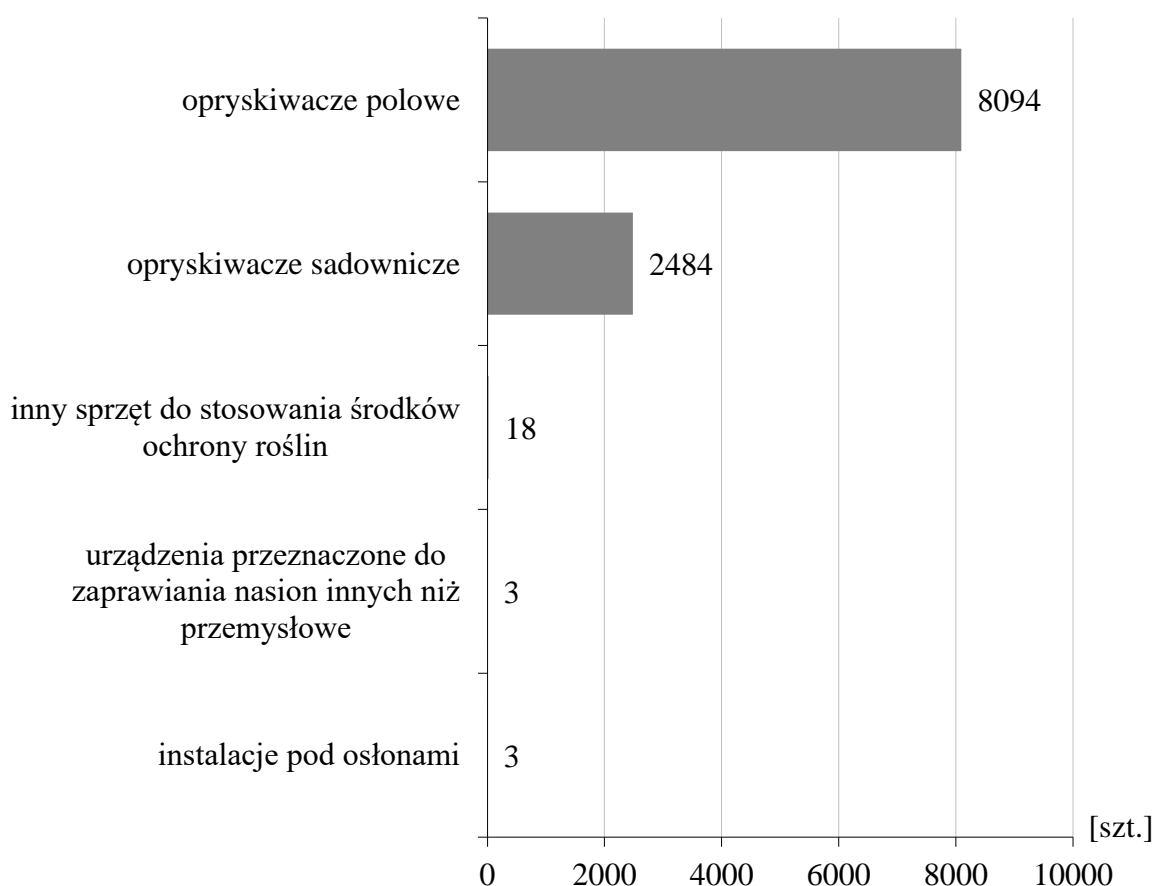
W 2022 roku liczba przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym wynosiła 10602 szt. Wśród wszystkich przebadanych opryskiwaczy opryskiwacze polowe stanowiły 76,34% a opryskiwacze sadownicze stanowiły 23,43%.

Pozostałe 0,23% stanowiły:

- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin – 0,17%
- urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe – 0,03%
- instalacje pod osłonami – 0,03%.

Szczegółowe zestawienie liczby przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu przedstawia poniższy wykres.

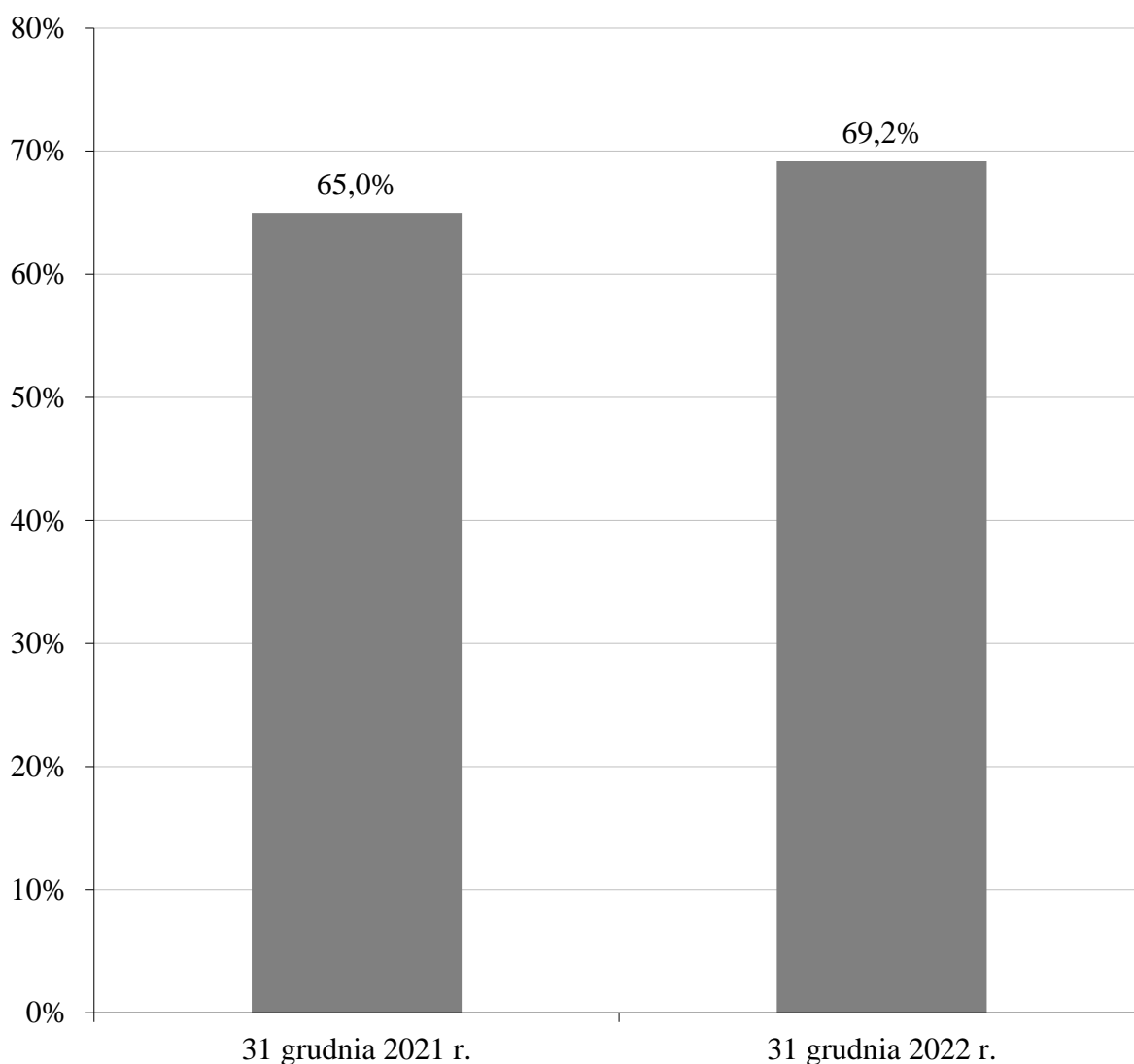
Wykres 2.16. Liczba przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań opryskiwaczy z wynikiem pozytywnym w 2022r.

Na dzień 31.12.2022 r. wskaźnik liczby niesprawnego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin lub bez aktualnych badań sprawności technicznej na terenie województwa mazowieckiego wynosił 30,8%. Na powyższy wskaźnik wpływ miał stan zagrożenia epidemicznego obowiązujący od dnia 14 marca 2020 r. i stan epidemii obowiązujący od dnia 20 marca 2020 r. związany z COViD-19 oraz ograniczenia wynikające z przepisów tarczy antykryzysowej, tj. art. 15zzzzz ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-21.

Na dzień 31.12.2022 r. poziom będącego w użytkowaniu sprzętu sprawnego i z aktualnymi badaniami sprawności technicznej wynosił 69,2%.

Wykres 2.17. Porównanie poziomu będącego w użytkowaniu sprzętu z aktualnymi badaniami sprawności technicznej na terenie województwa mazowieckiego.

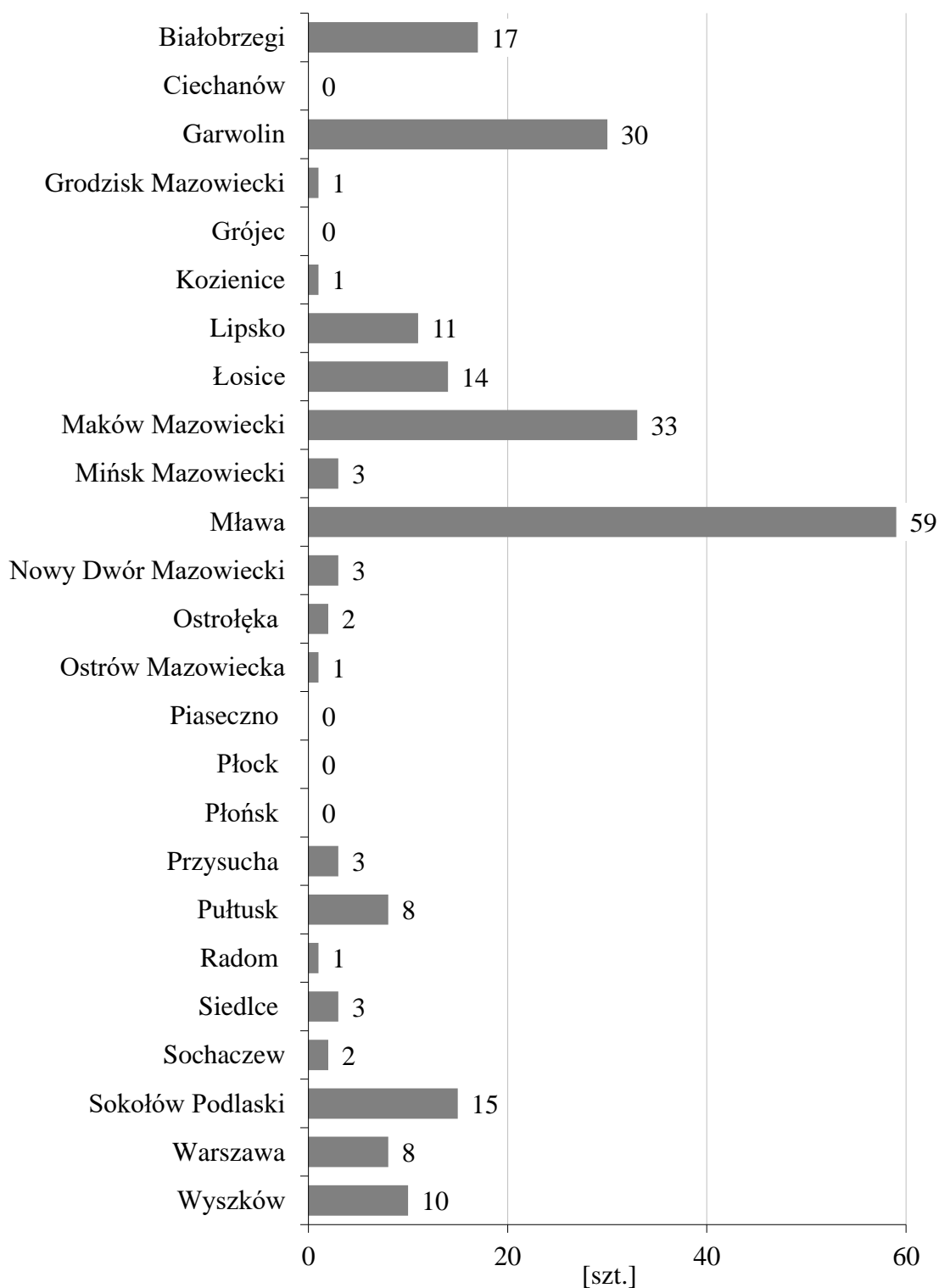
2.2.4. Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin pierwsze badanie w celu potwierdzenia sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony przeprowadza się nie później niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia.

Liczba zewidencjonowanego, nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w użytkowaniu w 2022 roku wynosiła 225 sztuk.

Zestawienie danych nt. nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.18. Liczba zewidencjonowanych nowych opryskiwaczy w 2022 r. będących w użytkowaniu.

Najwięcej nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w 2022 r. zaewidencjonowano na terenie działania Oddziałów: Mławy (59), Makowa Mazowieckiego (33) i Garwolina (30).

2.3. Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin

W 2022 r. przeprowadzono 25 kontrole w zakresie spełnienia przez upoważnione jednostki wymagań dobrej praktyki doświadczalnej w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.).

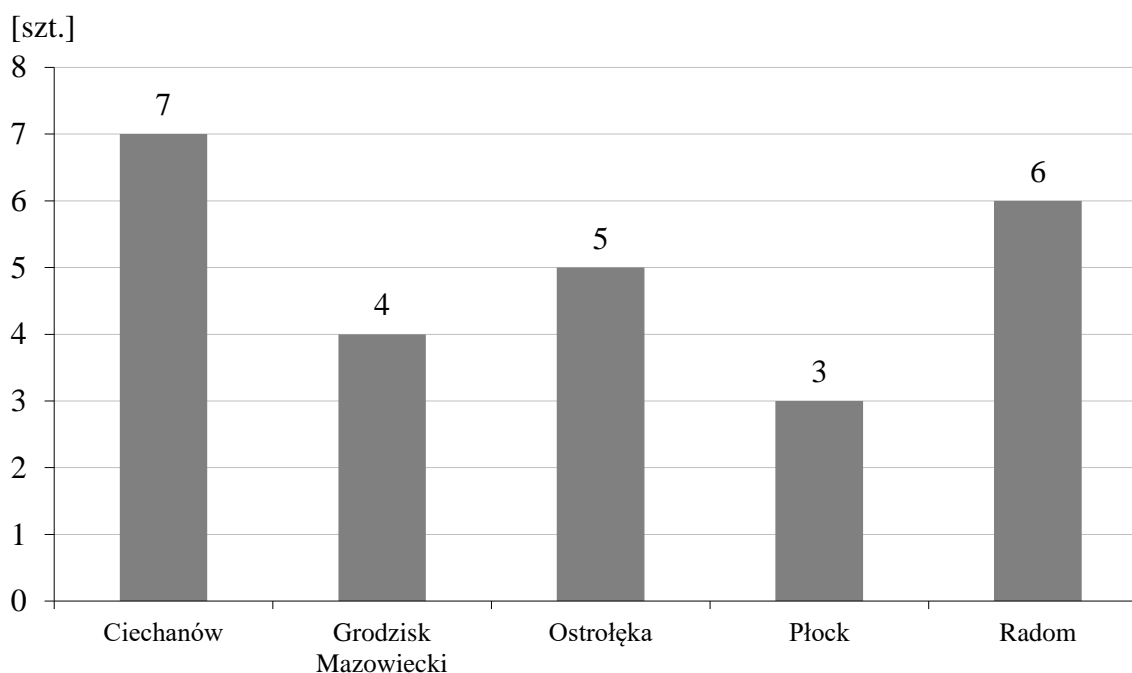
Wykonano:

- 9 kontroli badań skuteczności działania środków ochrony roślin w trakcie wegetacji w miejscu prowadzenia doświadczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 16 kontroli sprawozdań z zakończonych doświadczeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki doświadczalnej w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.) oraz wymaganiami określonymi w zarządzeniu nr 5/2014 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 11 lipca 2014 r. „W sprawie zasad dotyczących upoważniania podmiotów do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin oraz wytycznych, dotyczących nadzoru nad tymi badaniami”.

Szczegółowe zestawienie liczby kontroli w zakresie spełnienia przez upoważnione jednostki wymagań dobrej praktyki doświadczalnej przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.19. Liczba kontroli badań skuteczności działania środków ochrony roślin przeprowadzonych w 2022 r.

2.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi integrowaną produkcję roślin

Na terenie województwa mazowieckiego na dzień 31.12.2022 r. działały 3 upoważnione przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie jednostki do certyfikacji w Integrowanej Produkcji Roślin:

- SGS Polska Sp. z o. o., ul. Jana Kazimierza 3, 01-248 Warszawa,
- Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o. o., ul. Modlińska 6 lok. 207, 03-216 Warszawa,
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o. o., ul. Jacka Kaczmarskiego 27, 02-679 Warszawa.

W 2022 r. przeprowadzono 3 kontrole jednostek certyfikujących Integrowaną Produkcję Roślin, tj:

- SGS Polska Sp. z o. o. – 1 kontrola
- Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o. o. – 1 kontrola
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o. o. – 1 kontrola

Podczas kontroli w powyższych jednostkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w ramach nadzoru nad jednostkami prowadzącymi działalność w zakresie certyfikacji integrowanej produkcji roślin z terenu woj. mazowieckiego, pod kątem sprawdzenia prawidłowości przeprowadzania kontroli przestrzegania wymagań integrowanej produkcji roślin prowadzonej przez podmiot certyfikujący przeprowadził 44 kontrole, tj.:

- 23 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę QA Solutions Sp. z o. o.
- 11 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Centrum Jakości AgroEko Sp. z o. o.
- 7 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę SGS Polska Sp. z o. o.
- 3 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę TÜV Rheinland Polska Sp. z o. o.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 1 nieprawidłowość, która dotyczyła stosowania środka ochrony roślin w sposób stwarzający zagrożenie tj. zniesienie na obiekty i uprawy nie będące celem zabiegów.

Dodatkowo w ramach nadzoru nad jednostką certyfikującą Ekogwarancja PTRE Sp. z o. o. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie przeprowadził 5 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą a Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu przeprowadził 2 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o. o.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 1 nieprawidłowość, która dotyczyła braku aktualnego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie integrowanej produkcji roślin.

Poniżej zestawiono łączną liczbę gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym, upoważnionym przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin wraz z danymi w zakresie wydanych certyfikatów, powierzchni upraw, na które udzielono certyfikacji, wielkości certyfikowanego plonu oraz zgłoszoną powierzchnią upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji Roślin.

Tabela 2.14. Zestawienie danych za 2022 r. dot. prowadzonej działalności w zakresie certyfikacji IP przez jednostki upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

Liczba gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym z tereny woj. mazowieckiego zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin				166
Zgłoszona powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji roślin (ha)				903,782
		Liczba wydanych certyfikatów	Powierzchnia upraw na które udzielono certyfikacji (ha)	Wielkość certyfikowanego plonu (t)
OWOCE	jabłka	68	418,52	17089,32
	gruszki	7	32,6	392,1
	porzeczki czarne i czerwone	12	43,94	333,96
	maliny	2	1,2	14
	śliwki	5	21,77	165,65
	brzoskwinie i morele	0	0	0
	agrest	2	8,21	57,041
	borówki wysokie	2	10,6	41,4
	wiśnie	13	30,34	202,6
	truskawki	4	19,17	354,674
	aronia	3	12,85	59
	czereśnia	4	6,9	42,1
	jeżyna	0	0	0
OWOCE - SUMA		122	606,1	18751,845
WARZYWA	pomidory pod osłonami	9	35,08	12927
	pomidory gruntowe	0	0	0
	buraki ćwikłowe	0	0	0
	marchew	1	5,8	480
	kapusta głowiasta	0	0	0
	kalafior	0	0	0
	cebula	0	0	0
	papryka pod osłonami	1	3,312	240
	sałata	0	0	0
	ogórki gruntowe	2	0,31	3,12
	ogórki pod osłonami	0	0	0
	kapusta pekińska	0	0	0
	szparagi	0	0	0
	brokuł	1	0,6	5,3
	czosnek	0	0	0
szpinak	0	0	0	
WARZYWA - SUMA		14	45,102	13655,42

Liczba gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym z tereny woj. mazowieckiego zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin				166
Zgłoszona powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji roślin (ha)				903,782
ROŚLINY ROLNICZE	ziemniaki	4	73,19	3705
	rzepak	4	8,67	32,1
	kukurydza	8	80,48	634,24
	pszenica	13	32,4	127,72
	chmiel	0	0	0
ROŚLINY ROLNICZE - SUMA		29	194,74	4499,06
RAZEM - SUMA		165	845,942	36906,325

2.5. Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.

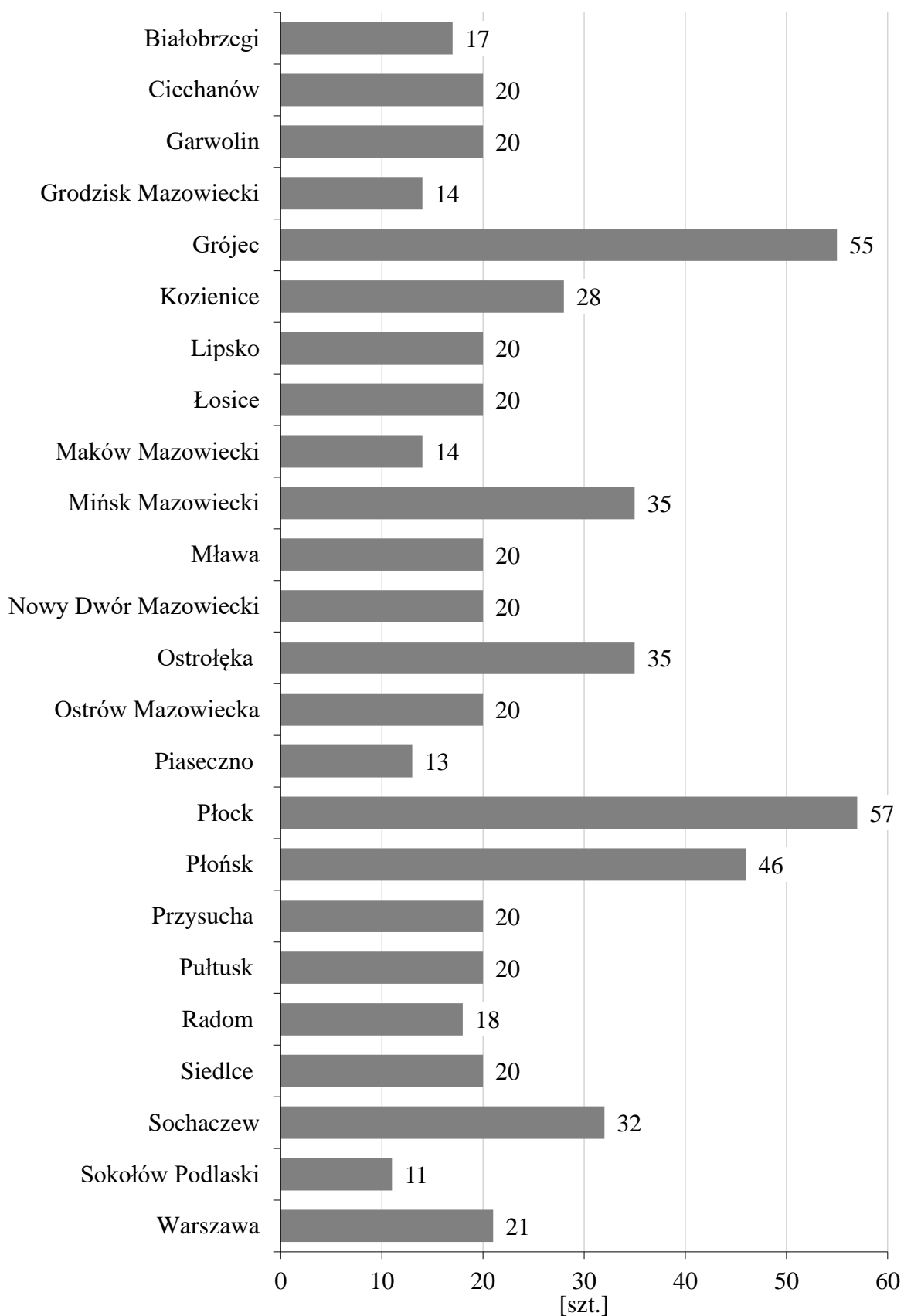
Realizacja zadania związanego z monitoringiem zużycia środków ochrony roślin wynika z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 13 marca 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i realizowana była w ramach cyklu badania zużycia środków ochrony roślin 2020-2024. Na potrzeby ww. badania wytypowano w porozumieniu z Głównym Urzędem statystycznym i Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi zestaw 6 upraw. Pozyskiwanie danych do badania odbyło się na podstawie przeprowadzenia ankiet w gospodarstwach w wytypowanych uprawach.

W 2022 r. na potrzeby badań zużycia środków ochrony roślin ankietowano następujące uprawy: pszenica ozima, jęczmień jary, buraki cukrowe, jabłonie, kapusta głowiasta oraz truskawka gruntowa.

Na terenie działania WIORiN w Warszawie przeprowadzono 616 ankiet, w tym:

- 1) pszenica ozima – 30 ankiet
- 2) jęczmień jary – 14 ankiet
- 3) buraki cukrowe – 26 ankiet
- 4) jabłonie – 256 ankiet
- 5) kapusta głowiasta – 56 ankiet
- 6) truskawka gruntowa – 234 ankiety

Wykres 2.20. Liczba ankietowanych gospodarstw na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie.

2.6. Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

W 2022 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydał 1 decyzję w sprawie zatwierdzenia planu zabiegów agrolotniczych. Dodatkowo Nadleśnictwo Nowogród zgłosiło potrzebę wykonania zabiegu ratowniczego na podstawie art. 39 ust. 8 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie nie stwierdził przeciwwskazań do wykonania zabiegów ratowniczych z wykorzystaniem sprzętu agrolotniczego.

W ramach nadzoru nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego w związku z wydanymi decyzją przeprowadzono 2 kontrole na terenie woj. mazowieckiego. W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 2.15. Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

Lokalizacja zabiegu (powiat)	Data zabiegu (dzień i miesiąc)	Powierzchnia na której zastosowano środek ochrony roślin (ha)	Nazwa zastosowanego środka ochrony roślin	Ilość zastosowanych środka ochrony roślin		Nazwa rośliny chronionej	Zwalczany organizm
				litry	kg		
ostrowski	17-18.05	675	Mospilan 20 SP	0	270	drzewostan sosnowy i dębowy	chrabąszcz majowy oraz chrabąszcz kasztanowiec
wyszkowski	19-20.05	800	Mospilan 20 SP	0	319,92	drzewostan sosnowy i dębowy z domieszką brzozy	chrabąszcz

2.7. Sankcje karne nałożone w wyniku działań kontrolnych

W wyniku działań kontrolnych w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu i konfekcjonowaniem środków ochrony roślin, stosowaniem środków ochrony roślin, prowadzeniem szkoleń oraz badaniem sprawności technicznej opryskiwaczy nałożono na kontrolowane podmioty sankcje karne.

Zestawienie poszczególnych rodzajów nałożonych sankcji karnych z wyszczególnieniem naruszonego przepisu prawa przedstawia tabela 2.16.

Tabela 2.16. Szczegółowe zestawienie wydanych w okresie sprawozdawczym sankcji z wyszczególnieniem naruszonego przepisu prawa.

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba wniosków do sądu	Liczba nałożonych opłat sankcyjnych	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych
piorin art. 43 ust. 1 pkt 1	1	500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 2	2	300	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 4	1	500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 4, 5d	1	300	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 5c	2	900	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 5d	2	700	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 4, 18, 20g	1	1000	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 18	16	3850	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19	11	3900	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 20g	1	500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 24	2	1500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 20a	1	400	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 20a, 24	1	700	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 24	7	3500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 19	49	13700	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 20, 24	1	500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 20a	1	300	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 20g	2	800	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 20g, 24	2	1100	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 21, 24	1	800	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 24	16	8450	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 20a	15	3500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 20a, 20 d	1	200	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 20c, 24	1	500	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 20g	1	200	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 20g, 24	1	200	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 20g, 24, 32	1	700	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 21	1	300	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 24	22	4050	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 24, 26	1	200	0	0	0

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba wniosków do sądu	Liczba nałożonych opłat sankcyjnych	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych
śor art. 76 ust. 1 pkt 24, 32	1	250	0	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 32	1	300	0	0	0
kw 601 § 1, piorin art. 43 ust. 1 pkt 1	0	0	1	0	0
śor art. 76 ust. 1 pkt 4, 5c, 24	0	0	1	0	0
piorin art. 41 ust. 1, ust. 2, ust. 3	0	0	0	4	9 600
piorin art. 41 ust. 1, ust. 2, ust. 3, ust. 4	0	0	0	1	389,40
śor art. 27c ust. 1 pkt 3, ust. 2, pp art. 43 ust. 1	0	0	0	1	0
śor art. 32 pkt 1	0	0	0	2	0
śor art. 33 ust. 1 pkt 1c	0	0	0	1	0
śor art. 44 ust. 1 pkt 1a	0	0	0	1	0
śor art. 75 ust. 1 pkt 2, ust. 3, ust. 4	0	0	0	3	9 365,18
Razem	167	54 600	2	13	19 354,58

Oznaczenia ustaw:

- śor - Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin
- piorin - Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- kw - Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń

Powyższe sankcje zostały nałożone w wyniku kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu oraz stosowania środków ochrony roślin.

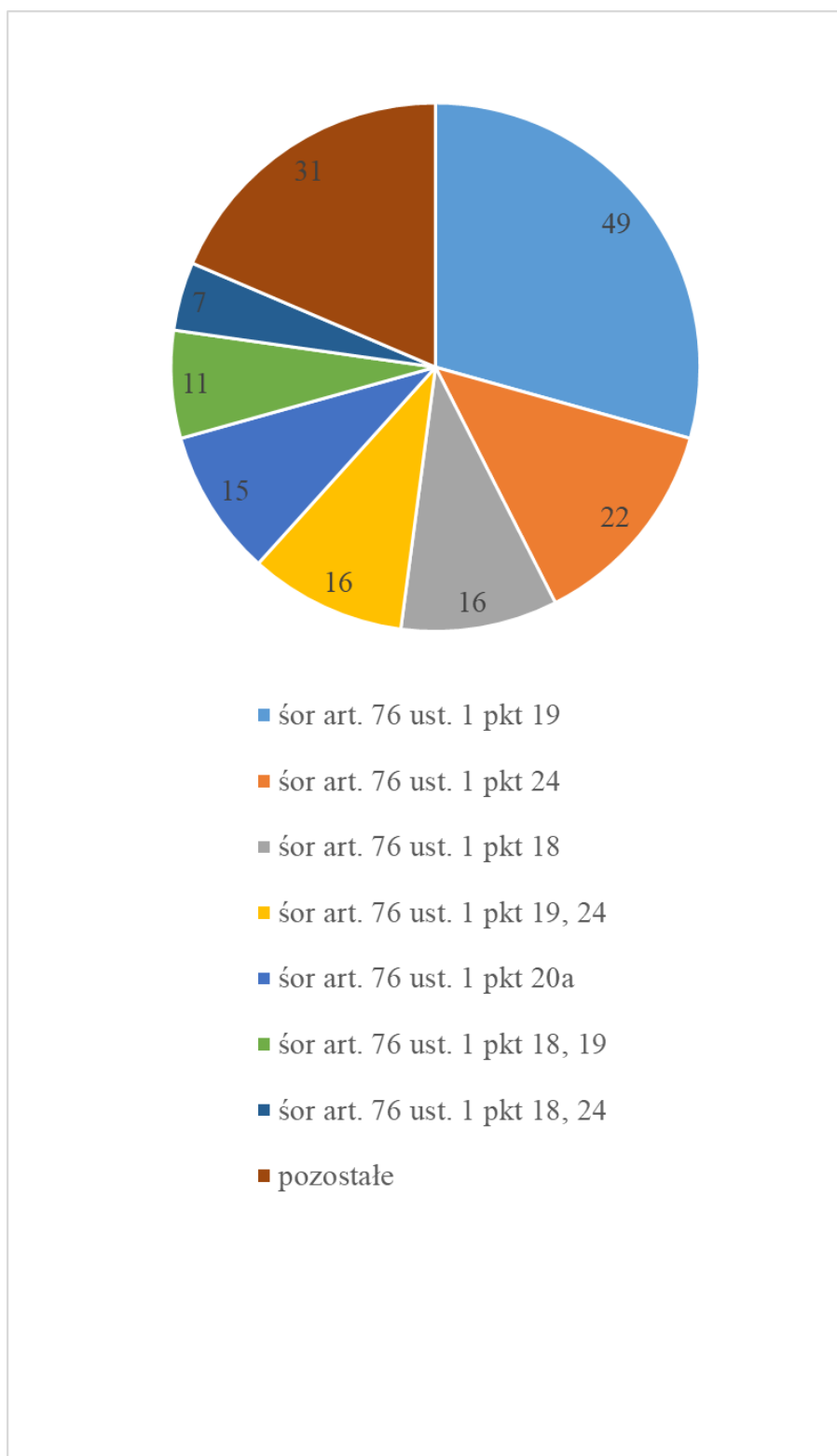
Z ogólnej liczby 167 najczęściej mandatów nałożono za nieprawidłowe stosowanie środków ochrony roślin (157), co stanowi 94% wszystkich nałożonych mandatów.

Pod względem liczby nałożonych mandatów największą liczbę (49) stanowią mandaty w związku z art. 76 ust. 1 pkt 19 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, tzn. za stosowanie środka ochrony roślin niezgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami. Na drugim miejscu (22) są mandaty z tytułu art. 76 ust. 1 pkt 24 powyższej ustawy nałożone w związku ze stwierdzeniem niewywiązywania się z obowiązku prowadzenia i przechowywania dokumentacji zgodnie z wymaganiami.

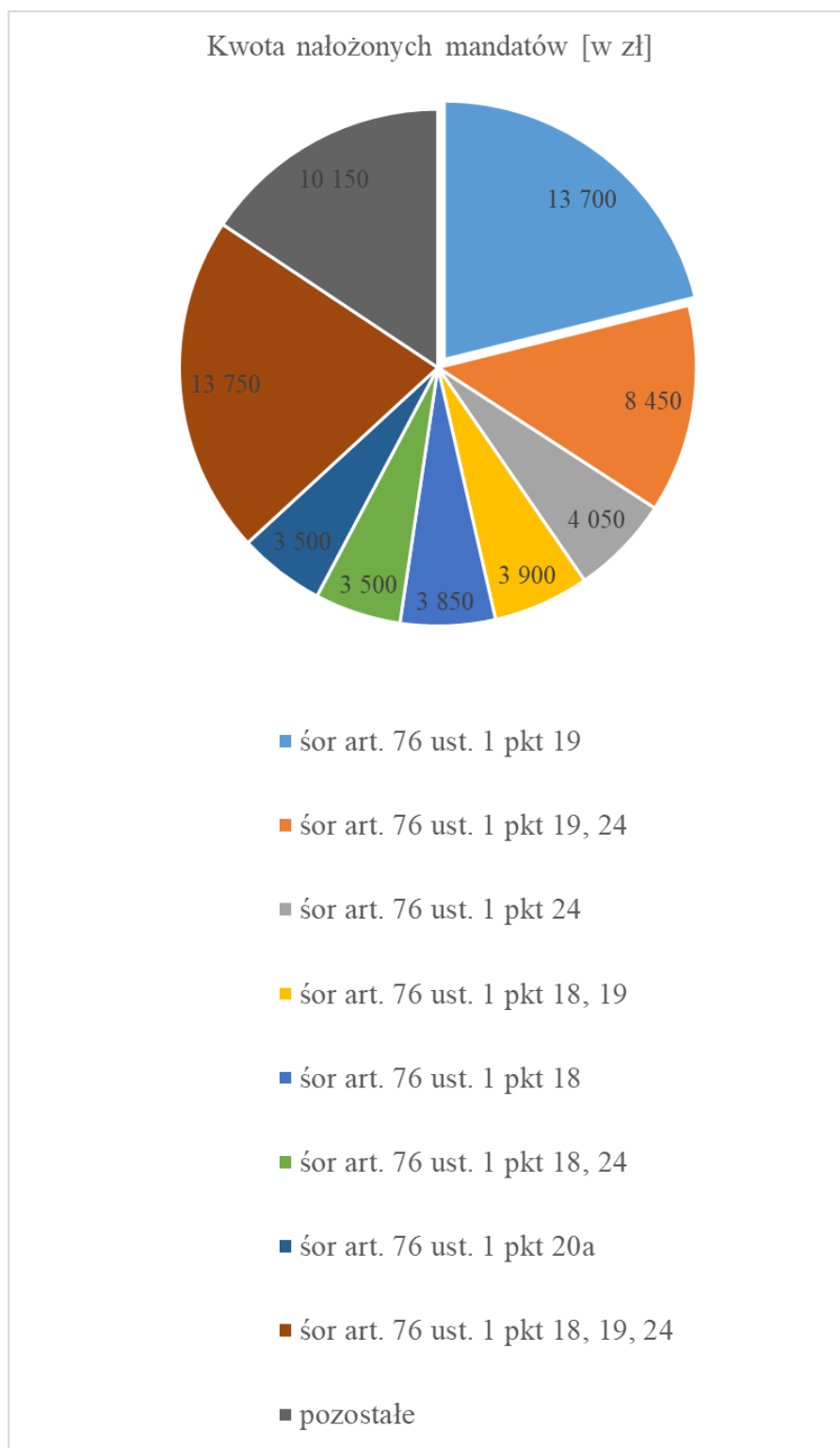
Biorąc pod uwagę łączną kwotę, na którą nałożono mandaty z tytułu wyszczególnionego przepisu prawa, na pierwszym miejscu, podobnie jak w przypadku łącznej liczby, są mandaty za naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 19 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin na łączną kwotę 13 700 zł. W dalszej kolejności są mandaty nałożone na łączną kwotę 8 450 zł za jednoczesne naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 19 oraz art. 76 ust. 1 pkt 24 ww. ustawy.

Poniższe wykresy przedstawiają zestawienie mandatów w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich liczby oraz do kwoty.

Wykres 2.21. Zestawienie mandatów nałożonych w okresie sprawozdawczym w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich liczby.

Wykres 2.22. Zestawienie mandatów nałożonych w okresie sprawozdawczym w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich kwoty [zł].

2.8. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz środków wspomagających uprawę roślin.

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów obowiązującego prawa w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, pracownicy inspekcji wykonywali czynności kontrolne zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu nr 15/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu wprowadzania do obrotu oraz w Zarządzeniu nr 12/2021 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury pobierania próbek nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin.

W 2022 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz środków wspomagających uprawę roślin przeprowadził 27 kontroli, z czego w 12 kontrolach stwierdzono nieprawidłowości.

Tabela 2.17. Zestawienie informacji o skontrolowanych podmiotach.

kontrolowany podmiot	liczba przeprowadzonych kontroli	liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
producent/wprowadzający do obrotu/importer	10	7
punkty obrotu i inne (np. dystrybutorzy, hurtownicy, miejsca sprzedaży, upoważnieni przedstawiciele)	17	5
ogółem	27	12

Podczas prowadzonych kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz środków wspomagających uprawę roślin pobrano do badań laboratoryjnych 22 próbki ww. produktów, skontrolowano łącznie 77 partie tych produktów a całkowita masa skontrolowanych partii wyniosła 372 049,1 kg. Wykryto nieprawidłowości w odniesieniu do 24 partii o łącznej masie 232 351 kg.

Stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- nieprawidłowego znakowania i etykietowanie nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE";
- braku spełnienia wymagań jakościowych środków wspomagających uprawę roślin,
- wprowadzania do obrotu nawozów bez pozwolenia MRiRW powstałych z mieszanych nawozów WE,
- brak danych producenta nawozu na opakowaniach,
- brak instrukcji stosowania nawozów,
- niezgodność składników pokarmowych podanych na opakowaniach nawozów,
- brak karty charakterystyki produktów,
- utrudnianie czynności kontrolnych prowadzonych przez WIORIN.

Niezależnie od kontynuowanych działań kontrolnych podejmowane są także przez Inspekcję działania związane m. in. z wpływającymi zapytaniami i doniesieniami w zakresie nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz środków wspomagających uprawę roślin.

Celem prowadzonych w 2022 r. badań było stwierdzenie, czy nawozy, nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” oraz środki wspomagające uprawę roślin wprowadzane do obrotu handlowego w Polsce są odpowiedniej jakości i czy spełniają wymagania specyfikacji ustalonej w procesie rejestracji.

Analizy laboratoryjne prowadzone były przez Okręgową Stację Chemiczno – Rolniczą w Warszawie.

W ramach kontroli interwencyjnej pobrano łącznie 11 próbek z asortymentu:

- Fosforan Amonu Polidap-L
- Fosforan Amonu
- Saletrzak 27
- Saletra amonowa 32%
- Sól potasowa z magnezem
- Complex Poli - K, NPK, Ca Mg S
- Complex - POLI – Z
- Wapno kredowe, Kreda nawozowa
- Nawóz wapniowy, granulowany

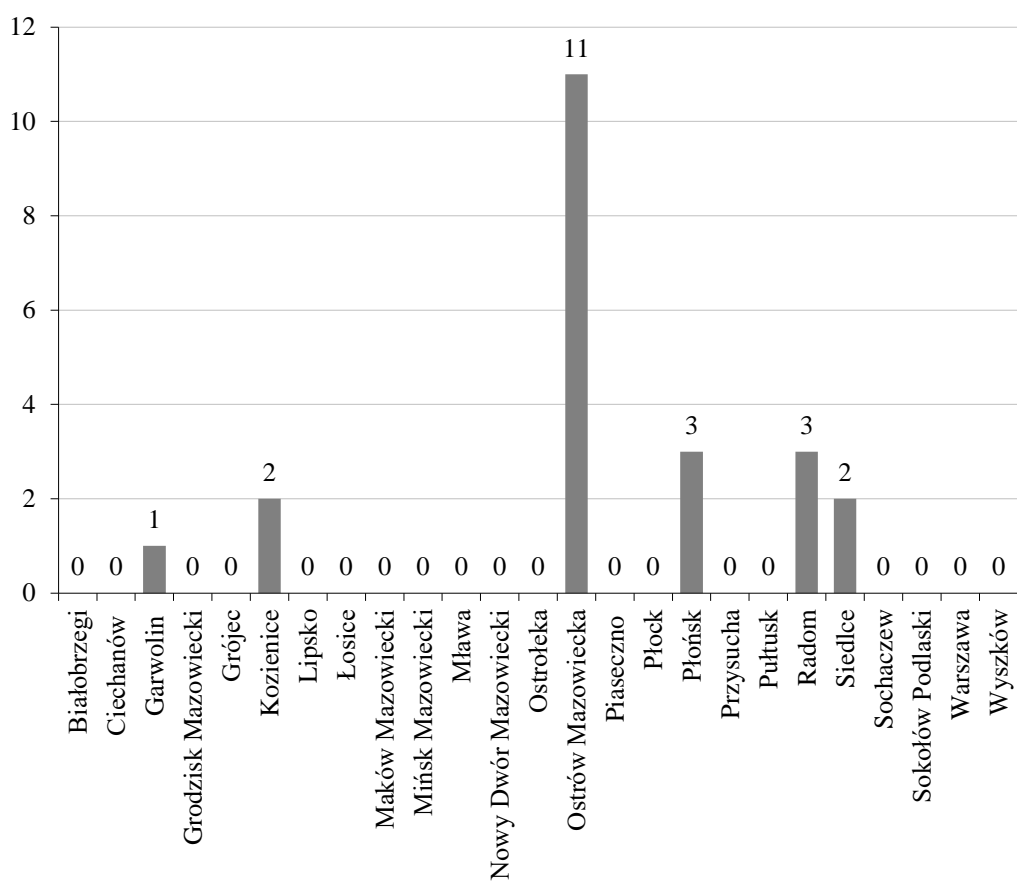
Tabela 2.18. Zestawienie pobranych do analiz nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin w ramach kontroli planowanej

Lp.	Nazwa handlowa produktu
1	Bontar NPK (CaMgS) 3-9-15 (5-4-30)
2	Wap-Mag z mikroelementami
3	Fosforan Dwuwapniowy P-41 Ca-32 Ca ₃ (PO ₄) ₂
4	Obornik kurzy
5	Biopon natural Biohumus uniwersalny
6	POKRZYWA stymulator wzrostu koncentrat
7	Optysil
8	Tytanit
9	ERDE 3
10	Środek poprawiający właściwości gleby RADKUŚ

W odniesieniu do 22 próbek pobranych w 2022 r. w ramach kontroli urzędowej, analizy laboratoryjne wykazały w 13 próbkach niezgodności. Niezgodności dotyczyły wymagań jakościowych deklarowanych przez producenta produktu.

Szczegółowe dane nt. liczby próbek nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin pobranych przez poszczególne Oddziały w 2022 r. zawiera wykres 2.23.

Wykres 2.23. Liczba próbek nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin pobranych przez Oddziały

3. Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem

3.1. Ocena polowa materiału siewnego

Ocena polowa plantacji nasiennych jest urzędową czynnością mającą na celu stwierdzenie, czy podczas wegetacji roślin istniały warunki właściwe do wyprodukowania materiału siewnego wysokiej jakości oraz czy stan plantacji nasiennej odpowiadał ustalonym wymaganiom.

3.1.1. Rośliny rolnicze i warzywne

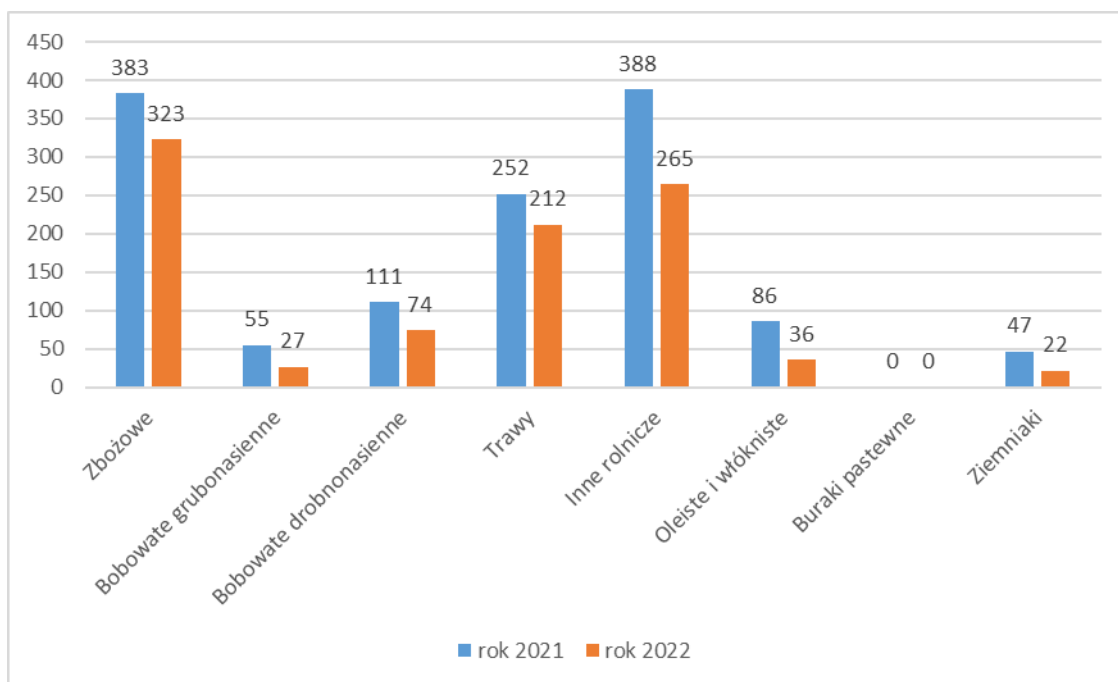
Tab. 3.1. Plantacje nasienne objęte oceną polową w latach 2021 – 2022

Grupa roślin	2021 rok		2022 rok		wzrost (+); spadek (-)	
	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	szt. plantacji	powierzchnia [ha]
Zbożowe	383	2568,73	323	2093,71	- 60	- 475,02
Bobowate grubonasienne	55	283,45	27	143,57	-28	- 139,88
Bobowate drobnonasienne	111	345,62	74	258,28	-37	- 87,34
Trawy	252	772,64	212	704,45	- 40	- 68,19
Inne rolnicze	388	1419,15	265	766,10	- 123	- 653,05
Oleiste i włókniste	86	331,48	36	185,77	- 50	- 145,71
Buraki pastewne	0	0	0	0	0	0
Ziemniaki	47	120,14	22	68,43	-25	- 51,71
Ogółem	1322	5841,21	959	4220,31	363	- 1620,90

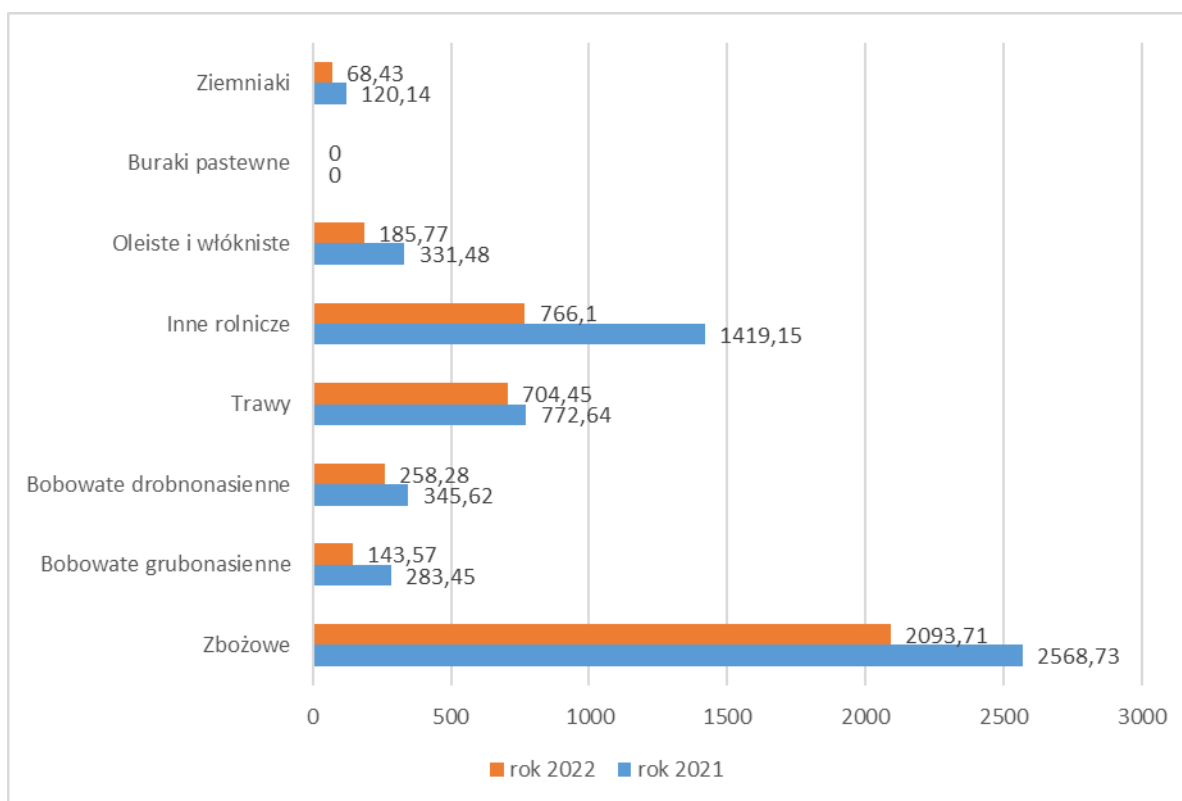
W porównaniu do roku ubiegłego zmalała ogólna liczba ocenianych plantacji przy jednoczesnym spadku powierzchni objętej oceną dla wszystkich ocenianych grup roślin, tj. roślin zbożowych, bobowatych grubonasiennych, bobowatych drobnonasiennych, traw, oleistych i włóknistych, ziemniaków oraz pozostałych – nieuwzględnionych szczegółowo w powyższym zestawieniu.

Niezgłaszane są do urzędowej oceny polowej plantacje nasienne roślin warzywnych. Oceny tego materiału w kategorii standard dokonują hodowcy.

Wykres 3.1. Liczba plantacji nasiennych objętych oceną polową w latach 2021 – 2022

Wykres 3.2. Powierzchnia [ha] objęta oceną polową w latach 2021 – 2022

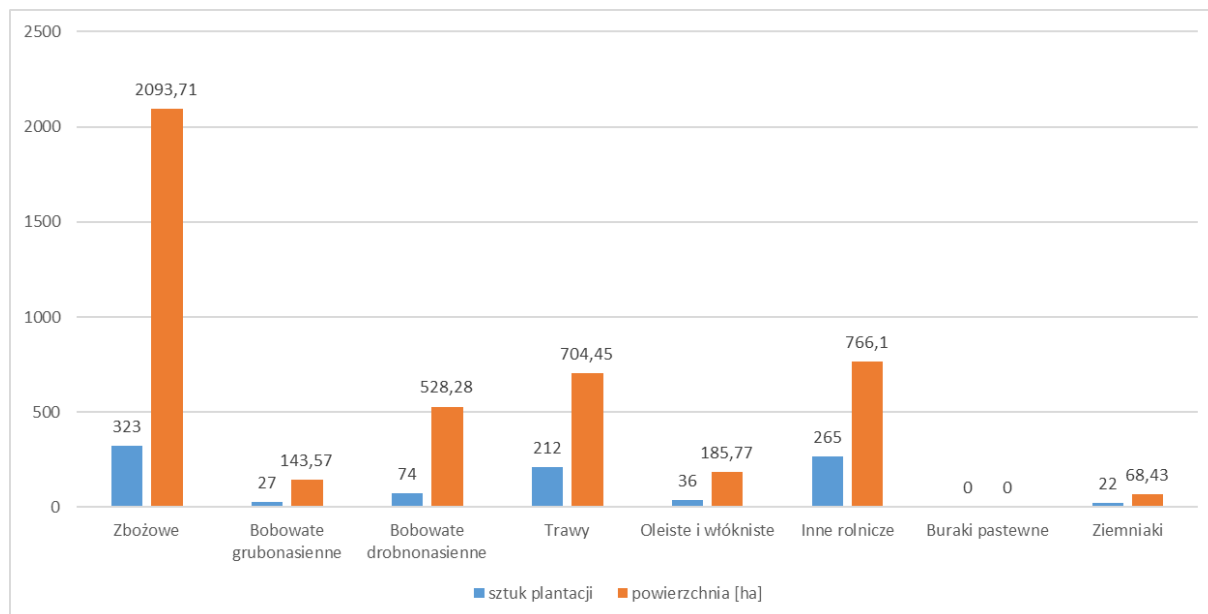

Tab. 3.2. Wyniki oceny polowej plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2022 r.

Lp.	Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
		sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]
1	Ogółem zboża, w tym:	323	2093,71	318	2052,41	5	41,30
	pszenica ozima	69	626,38	68	609,57	1	16,81
	pszenica jara	22	127,14	22	127,14	0	0,00
	pszenica orkisz	2	22,40	2	22,40	0	0,00
	jęczmień ozimy	23	121,56	23	119,96	0	1,60
	jęczmień jary	18	179,00	18	179,00	0	0,00
	żyto ozime	9	56,10	9	56,10	0	0,00
	żyto jare	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	pszenżyto ozime	68	476,67	68	473,37	0	3,30
	pszenżyto jare	4	29,09	4	27,59	0	1,50
	owies	48	214,46	48	214,46	0	0,00
	gryka	3	10,73	2	5,40	1	5,33
	kukurydza	57	230,18	54	217,42	3	12,76
2	Bobowate grub. w tym:	27	143,57	27	140,57	0	3,00
	groch siewny	11	76,95	11	76,95	0	0,00
	łubin wąskolistny	6	10,40	6	10,40	0	0,00
	łubin żółty	2	13,00	2	10,00	0	3,00
	bobik	7	38,94	7	38,94	0	0,00
	Wyka siewna	1	4,28	1	4,28	0	0,00
3	Bobowate drobn. w tym:	74	528,28	70	239,77	4	18,51
	koniczyna łąkowa	72	250,50	68	234,95	4	15,55
	lucerna mieszańcowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	lucerna siewna	2	7,78	2	4,82	0	2,96
4	Trawy w tym:	212	704,45	171	569,34	41	135,11
	kupkówka pospolita	135	320,98	113	287,07	22	33,91
	tymotka łąkowa	2	6,00	1	3,00	1	3,00
	wiechlina łąkowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Lp.	Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
		sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]
	kostrzewa czerwona	10	109,35	6	62,50	4	46,85
	kostrzewa trzcinowa	4	13,00	3	8,60	1	4,40
	kostrzewa łąkowa	10	33,73	5	18,73	5	15,00
	życica trwała	44	200,90	41	182,53	3	18,37
	życica mieszańcowa	3	10,29	2	6,91	1	3,38
	życica wielokwiatowa	4	10,20	0	0,00	4	10,20
	życica wiel. westerwoldzka	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5	Oleiste i włókniste w tym:	36	185,77	33	175,06	3	10,71
	soja	4	31,0	4	31,0	0	0,00
	gorczyca biała	26	144,69	24	137,19	2	7,50
	konopie	6	10,08	5	6,87	1	3,21
6	Inne rolnicze w tym:	265	766,10	254	744,02	11	22,08
	facelia błękitna	239	657,53	228	635,45	11	22,08
	rzodkiew oleista	26	108,57	26	108,57	0	0,00
7	Buraki pastewne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8	Ziemniaki	22	68,43	22	68,43	0	0,00
	Ogółem	959	4220,31	895	3989,60	64	230,71

Wykres 3.3. Plantacje ocenione w 2022 roku w poszczególnych grupach roślin rolniczych

Największą powierzchnię wśród ocenianych jak i zakwalifikowanych plantacji nasiennych roślin rolniczych w grupie roślin zbożowych zajmuje pszenica ozima, w dalszej kolejności pszenżyto ozime, kukurydza oraz owies. W przypadku roślin w grupie bobowate grubonasienne najwięcej plantacji zgłoszono w przypadku grochu siewnego, w grupie bobowate drobnonasienne najwięcej zgłoszono plantacji koniczyny łąkowej. W grupie traw najwięcej zgłoszono plantacji nasiennych kupkówki pospolitej. W grupie roślin oleistych i włóknistych dominuje – corocznie – gorczyca biała.

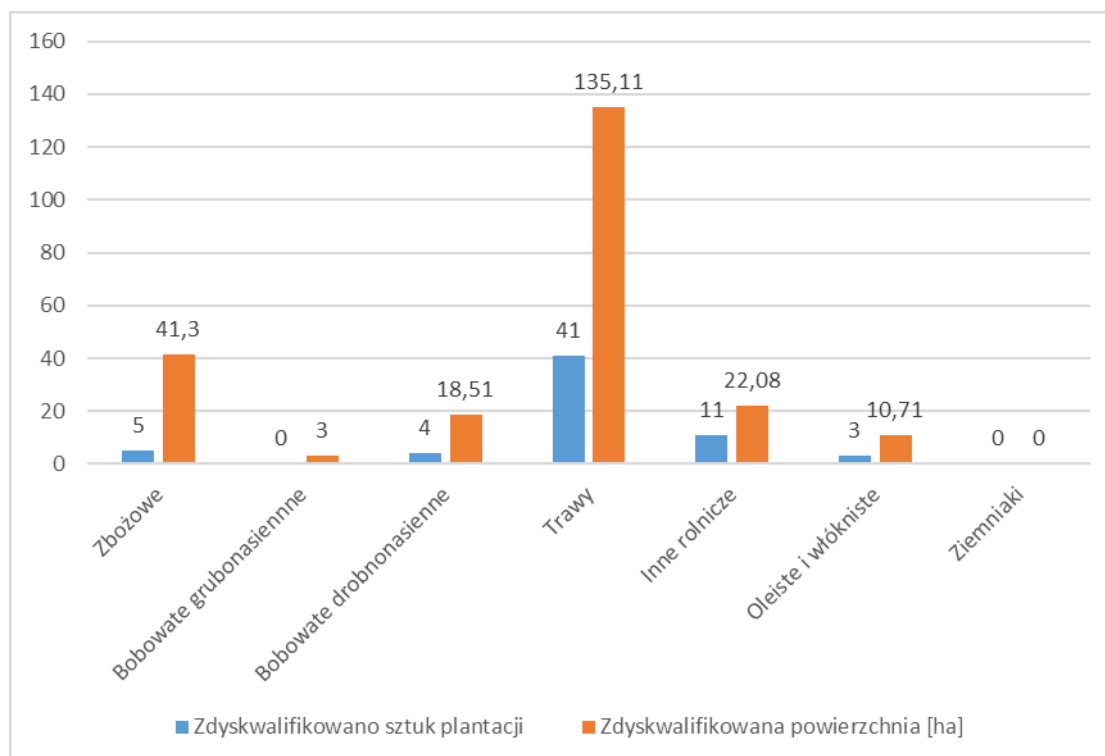
3.1.2. Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych

W 2022 roku zdyskwalifikowano ogółem **64 plantacje** roślin rolniczych o łącznej powierzchni **230,71 ha**, co stanowi 5,47 % w stosunku do całej powierzchni objętej oceną. Dyskwalifikacja liczby i powierzchni plantacji w roku 2022 zmalała w stosunku do roku 2021 o 32 plantacje przy jednoczesnym spadku powierzchni zdyskwalifikowanej o 70,67 ha. Najwyższy procent dyskwalifikacji powierzchni odnotowano w grupie innych rolniczych (tj. facelia błękitna i rzodkiew oleista) i traw (głównie kupkówka pospolita). Głównym powodem dyskwalifikacji jak w roku ubiegłym były plantacje nieistniejące oraz niezachowanie izolacji przestrzennej.

Tab. 3.3. Liczba i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2022 r.

Lp.	Grupa roślin	Zdyskwalifikowano		
		sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	% powierzchni zdyskwalifikowanej do powierzchni objętej oceną
1	Zbożowe	5	41,30	1,97
2	Bobowate grubonasiennne	0	3,0	2,09
3	Bobowate drobnonasienne	4	18,51	7,17
4	Trawy	41	135,11	19,18
5	Inne rolnicze	11	22,08	2,88
6	Oleiste i włókniste	3	10,71	36,12
7	Ziemniaki	0	0,0	0
	Razem rolnicze	64	230,71	5,47

Wykres 3.4. Liczba i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2022 r.

3.1.2.1. Ocena polowa plantacji roślin rolniczych wykonana przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych

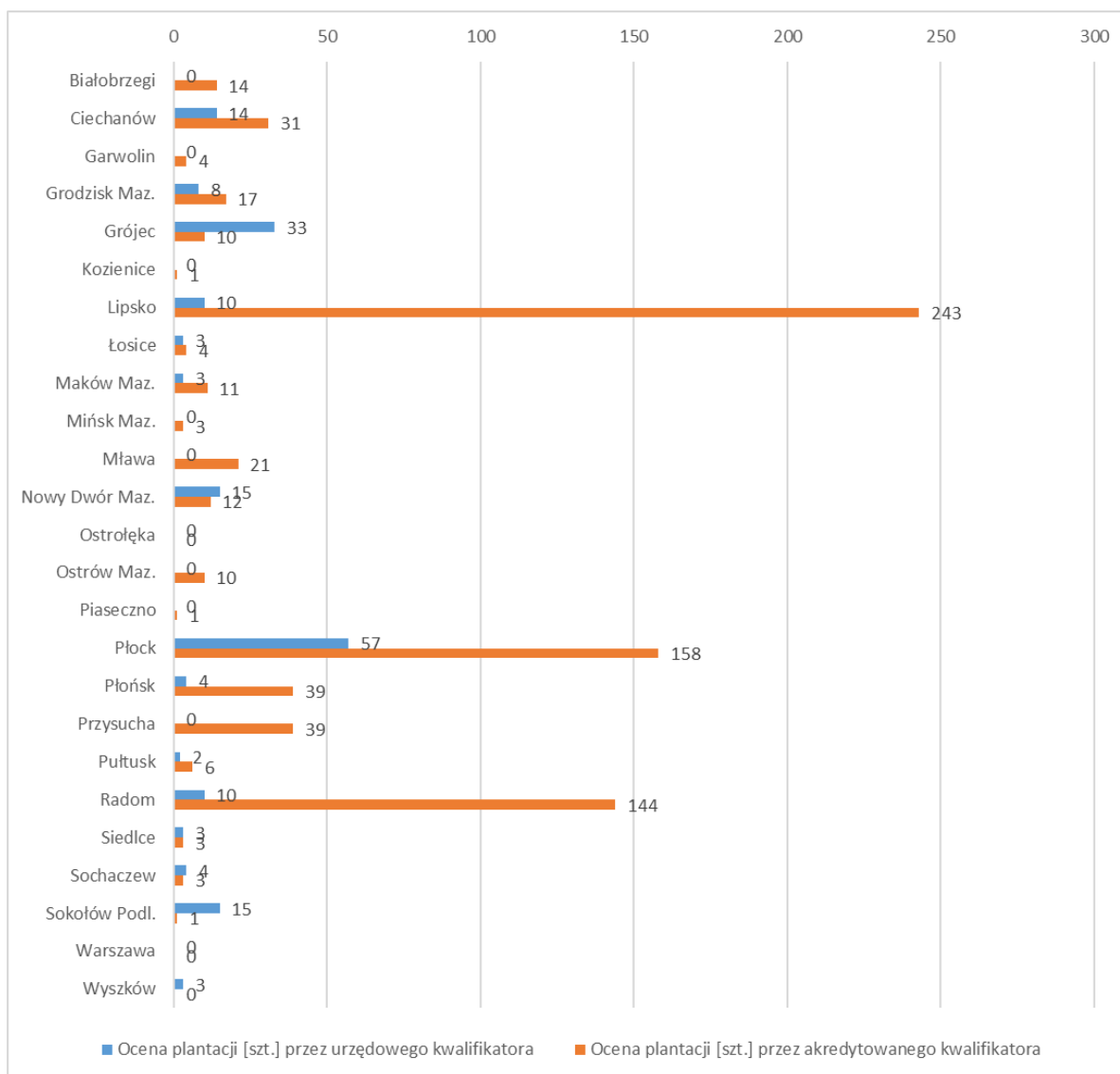
Upoważnienie do przeprowadzania oceny polowej plantacji nasiennych roślin rolniczych w roku 2022 wydane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie posiadało 24 kwalifikatorów urzędowych oraz 22 kwalifikatorów akredytowanych. Plantacje zlokalizowane na terenie województwa mazowieckiego oceniane są także przez kwalifikatorów akredytowanych upoważnionych przez pozostałe wojewódzkie inspektoraty. Kwalifikatorzy akredytowani ocenili ogółem 775 sztuk plantacji o łącznej powierzchni 3234,87 ha, a urzędowi 184 sztuk plantacji o łącznej powierzchni 985,44 ha.

Tab. 3.4. Liczba ocenianych plantacji w 2022 roku przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]
1	Białobrzegi	14	64,45	0	0,00	14	64,45
2	Ciechanów	45	193,03	14	80,30	31	112,73
3	Garwolin	4	4,57	0	0,00	4	4,57
4	Grodzisk Maz.	25	233,54	8	45,0	17	188,54
5	Grójec	43	311,46	33	243,62	10	67,84
6	Kozienice	1	12,0	0	0,00	1	12,0
7	Lipsko	253	612,59	10	32,14	243	580,45
8	Łosice	7	24,50	3	3,0	4	21,50
9	Maków Maz.	14	47,26	3	9,0	11	38,26
10	Mińsk Maz.	3	9,94	0	0,00	3	9,94
11	Mława	21	93,93	0	0,00	21	93,93
12	Nowy Dwór Maz.	27	190,23	15	61,23	12	129,0
13	Ostrołęka	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14	Ostrów Maz.	10	23,58	0	0,00	10	23,58
15	Piaseczno	1	16,81	0	0,00	1	16,81
16	Płock	215	1247,95	57	264,32	158	983,63

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		sztuk plantacji	powierzc hnia [ha]	sztuk plantacji	powierzc hnia [ha]	sztuk plantacji	powierzc hnia [ha]
17	Płońsk	43	209,81	4	28,50	39	181,31
18	Przysucha	39	122,71	0	0,00	39	122,71
19	Pułtusk	8	37,89	2	20,0	6	17,89
20	Radom	154	565,97	10	26,94	144	539,03
21	Siedlce	6	19,20	3	3,20	3	16,0
22	Sochaczew	7	47,67	4	42,97	3	4,70
23	Sokołów Podl.	16	116,22	15	110,22	1	6,0
24	Warszawa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
25	Wyszków	3	15,0	3	15,0	0	0,00
	Ogółem	959	4220,31	184	985,44	775	3234,87

Wykres 3.5. Ocena polowa plantacji nasiennych przeprowadzona przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w 2022 roku

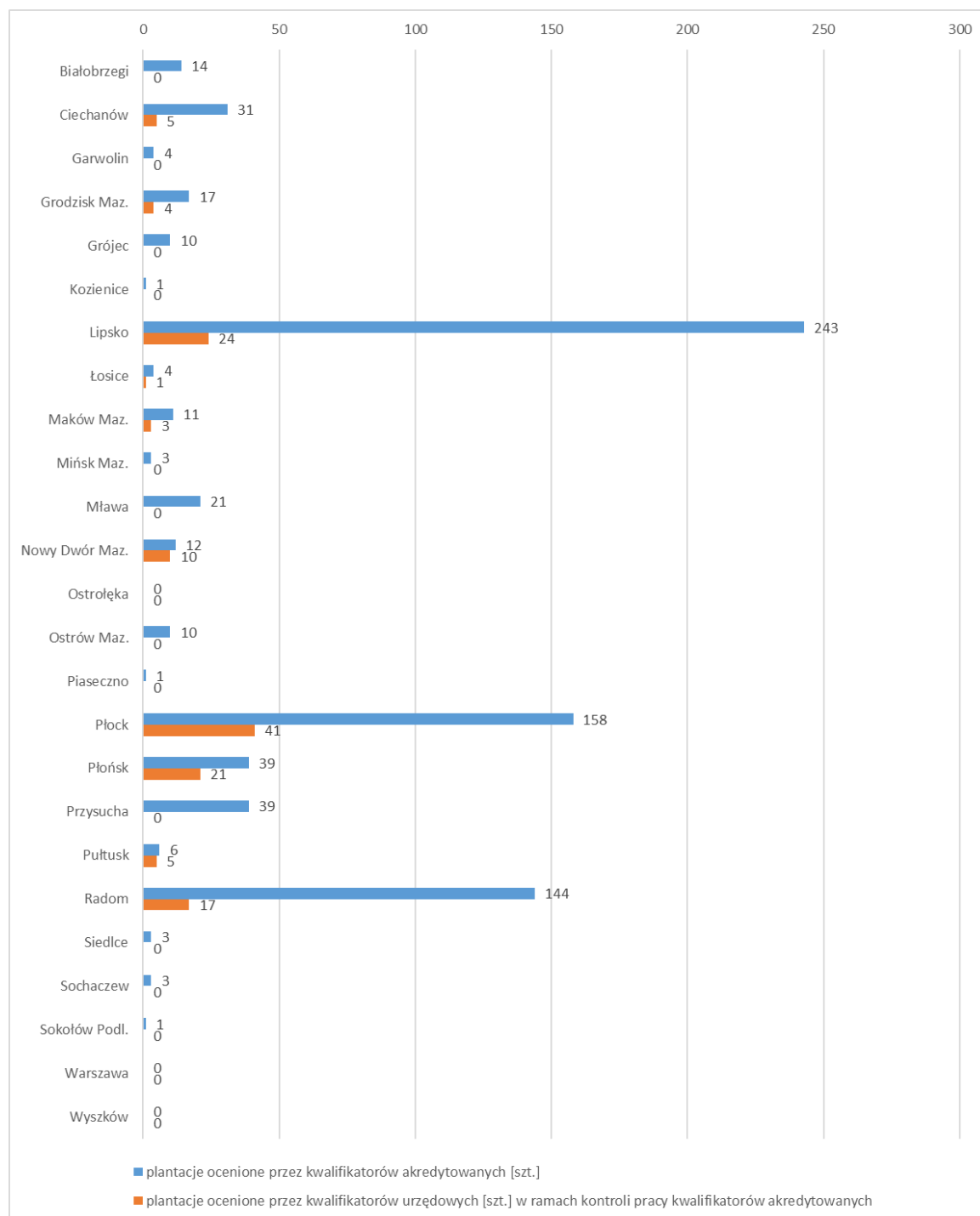

Dużą liczbę plantacji ocenianych przez kwalifikatorów akredytowanych w stosunku do ogólnej liczby ocenianych plantacji zaobserwowano w oddziale w Lipsku, Płocku, Radomiu, Przysusze oraz Płońsku. Przez urzędowych kwalifikatorów najczęściej oceniono plantacji w oddziale w Płocku, Grójcu, Nowym Dworze Mazowieckim oraz Sokołowie Podlaskim. Powyższa sytuacja wynika ze specyfiki produkcji poszczególnych grup roślin w danym rejonie.

Tab. 3.5. Kontrola pracy kwalifikatorów akredytowanych w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie w 2022 roku

Lp	Oddziały	Objęto ocena połową ogółem sztuk plantacji	Ocena połowa przeprowadzona przez kwalifikatorów akredytowanych	
			sztuk plantacji - ogółem	sztuk plantacji objętych kontrolą kwalifikatora akredytowanego
1	Białobrzegi	14	14	0
2	Ciechanów	45	31	5
3	Garwolin	4	4	0
4	Grodzisk Maz.	25	17	4
5	Grójec	43	10	0
6	Kozienice	1	1	0
7	Lipsko	253	243	24
8	Łosice	7	4	1
9	Maków Maz.	14	11	3
10	Mińsk Maz.	3	3	0
11	Mława	21	21	0
12	Nowy Dwór Maz.	27	12	10
13	Ostrołęka	0	0	0
14	Ostrów Maz.	10	10	0
15	Piaseczno	1	1	0
16	Płock	215	158	41
17	Płońsk	43	39	21
18	Przysucha	39	39	0
19	Pułtusk	8	6	5
20	Radom	154	144	17
21	Siedlce	6	3	0
22	Sochaczew	7	3	0
23	Sokołów Podl.	16	1	0
24	Warszawa	0	0	0
25	Wyszków	3	0	0
	Ogółem	959	775	131

Wykres 3.6. Liczba plantacji nasiennych ocenionych przez kwalifikatorów urzędowych w ramach kontroli pracy kwalifikatorów akredytowanych na terenie oddziałów WIORiN w Warszawie w 2022 roku

W 2022 r. ogółem poddano szczegółowej ocenie 16,9% planacji ocenianych przez kwalifikatorów akredytowanych. Poza powyższym, dokonano także oceny w ramach kontroli dokumentacji sporządzanej przez kwalifikatorów akredytowanych. Kontroli poddano kwalifikatorów akredytowanych upoważnionych przez WIORiN w Warszawie oraz inne wojewódzkie inspektoraty. Łącznie przeprowadzono 60 kontroli kwalifikatorów akredytowanych - kontroli samej dokumentacji oraz kontroli przeprowadzania oceny polowej. W ramach 60 kontroli skontrolowano łącznie 39 różnych kwalifikatorów - z firm nasiennych z

woj. mazowieckiego i pozostałych województw. Większość stwierdzonych nieprawidłowości dotyczyła błędów w prowadzonej dokumentacji, dotyczących m.in.: niepoprawnie lub niedokładnie sporządzonych szkiców plantacji, niewskazania nazw miejscowości czy niepoprawnie wyliczonego szacunkowego plonu. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły także braku dostarczenia wymaganych dokumentów po ocenie polowej w terminie wskazanym w ustawie o nasiennictwie lub braku oznaczenia plantacji nasiennej tablicą informacyjną. Nieprawidłowości poza błędami w dokumentacji to brak zachowania terminu dokonania pierwszej oceny polowej czy też brak zgodności działek oraz przedplon niezgodny z wymaganiami, co w tym przypadku - doprowadziło do zwrotu wystawionego świadectwa oceny polowej przez kwalifikatora akredytowanego, unieważnienia go przez kwalifikatora urzędowego i wystawienia poprawnych dokumentów przez kwalifikatora urzędowego.

3.1.3. Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych

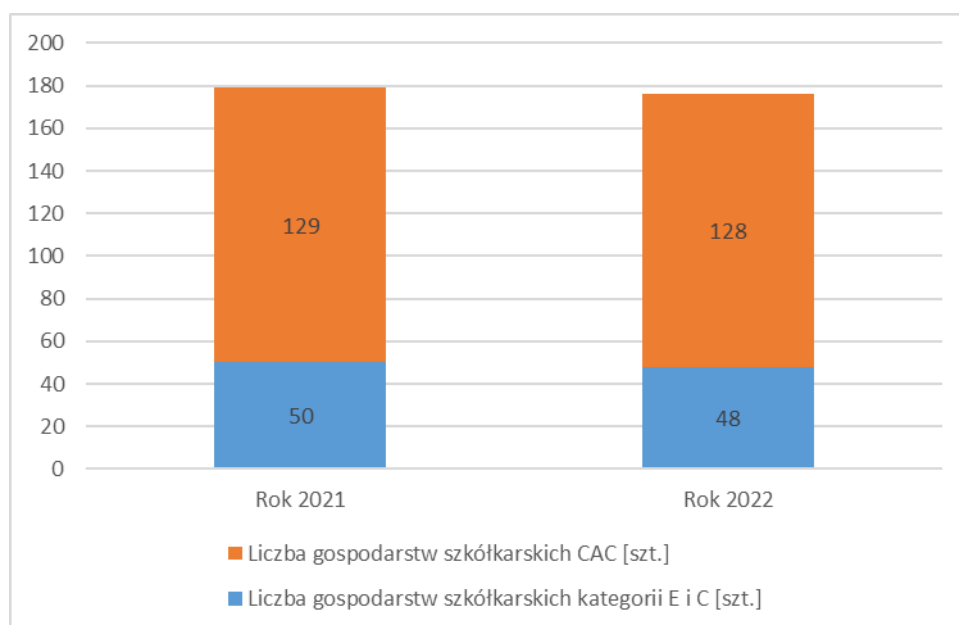
Na terenie woj. mazowieckiego produkcją materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych zajmuje się 176 dostawców na powierzchni 477,34 ha. W 2022 roku ocenę polową materiału szkółkarskiego w kategorii elitarny i kwalifikowany przeprowadzono u 48 dostawców na 82 plantacjach o powierzchni 134,34 ha. Produkcją materiału szkółkarskiego CAC zajmowało się 128 dostawców na 452 plantacjach o łącznej powierzchni 343 ha. U 41 dostawców występuje jednocześnie materiał szkółkarski w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC. W porównaniu do roku ubiegłego powierzchnia materiału kwalifikowanego zmniejszyła się o 30,5 ha, natomiast materiału szkółkarskiego CAC zwiększyła się o 10,27 ha. Materiał szkółkarski CAC wytwarza i ocenia dostawca, spełniając wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału.

Tab. 3.6. Liczba gospodarstw szkółkarskich oraz powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw roślin sadowniczych [ha] w latach 2021 – 2022

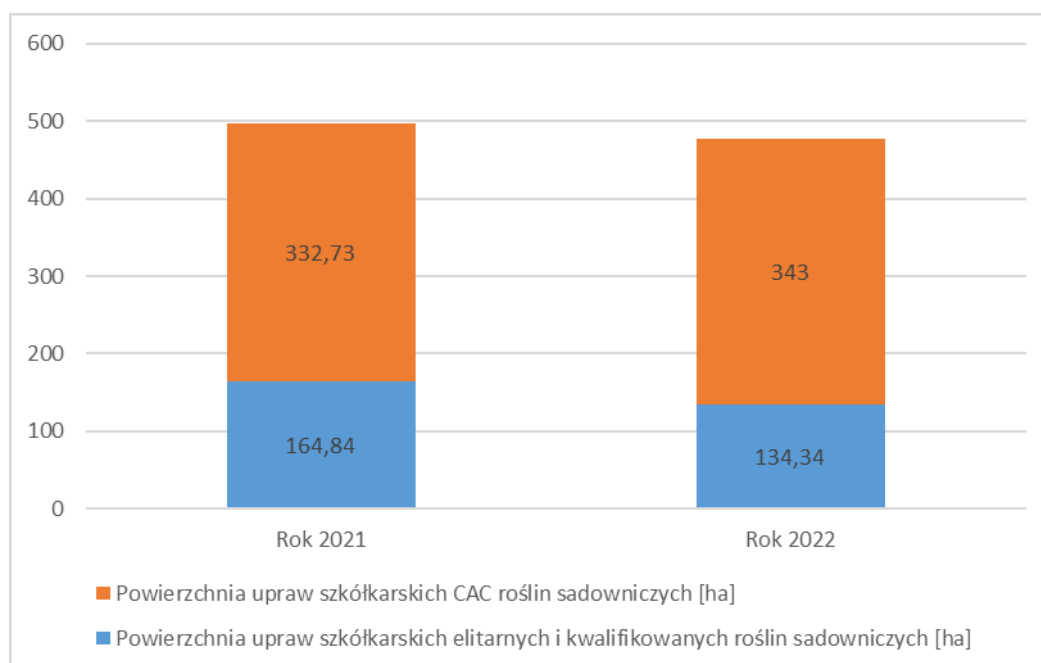
Rok	Liczba gospodarstw produkujących materiał szkółkarski [szt.]			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha]		
	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem
2021	50	129	179	164,84	332,73	497,57
2022	48	128	176	134,34	343,00	477,34

Najwięcej dostawców materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC prowadzi swoją działalność na terenie oddziałów: Wyszaków (50), Grójec (22), Płock (21), Przysucha (11), Garwolin (10) i Białobrzegi (10).

Wykres 3.7. Liczba gospodarstw szkółkarskich roślin sadowniczych z podziałem na kategorię elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w latach 2021 – 2022

Wykres 3.8. Powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw szkółkarskich roślin sadowniczych [ha] w latach 2021 – 2022

Największą powierzchnię ocenionych upraw szkółkarskich w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC stwierdza się w oddziałach: Płock, Grójec, Wyszaków, Białobrzegi.

Tab. 3.7. Powierzchnia ocenianych rodzajów materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w latach 2021 – 2022 w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC

Lp.	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2021 roku			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2022 roku		
		Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC	Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC
1	Szkółka drzew owocowych	95,95	146,10	242,05	74,61	154,00	228,61
2	Szkółka krzewów jagodowych	7,73	39,90	47,63	7,84	38,00	45,84
3	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	2,39	33,50	35,89	2,14	42,00	44,14
4	Plantacja sadzonek truskawek	8,22	45,60	53,82	3,00	46,00	49,00
5	Plantacja podkładek generatywnych	0,29	1,90	2,19	0,15	2,00	2,15
6	Plantacja podkładek wegetatywnych	40,64	58,30	98,94	34,71	54,00	88,71
7	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów	6,97	5,90	12,87	5,3	5,00	10,30
8	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0	1,53	1,53	0	2,00	2,00
Razem		162,19	332,73	494,74	127,75	343,00	470,75

W 2022 r. zwiększyła się powierzchnia ocenianych szkółek drzew owocowych CAC oraz plantacji krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek CAC.

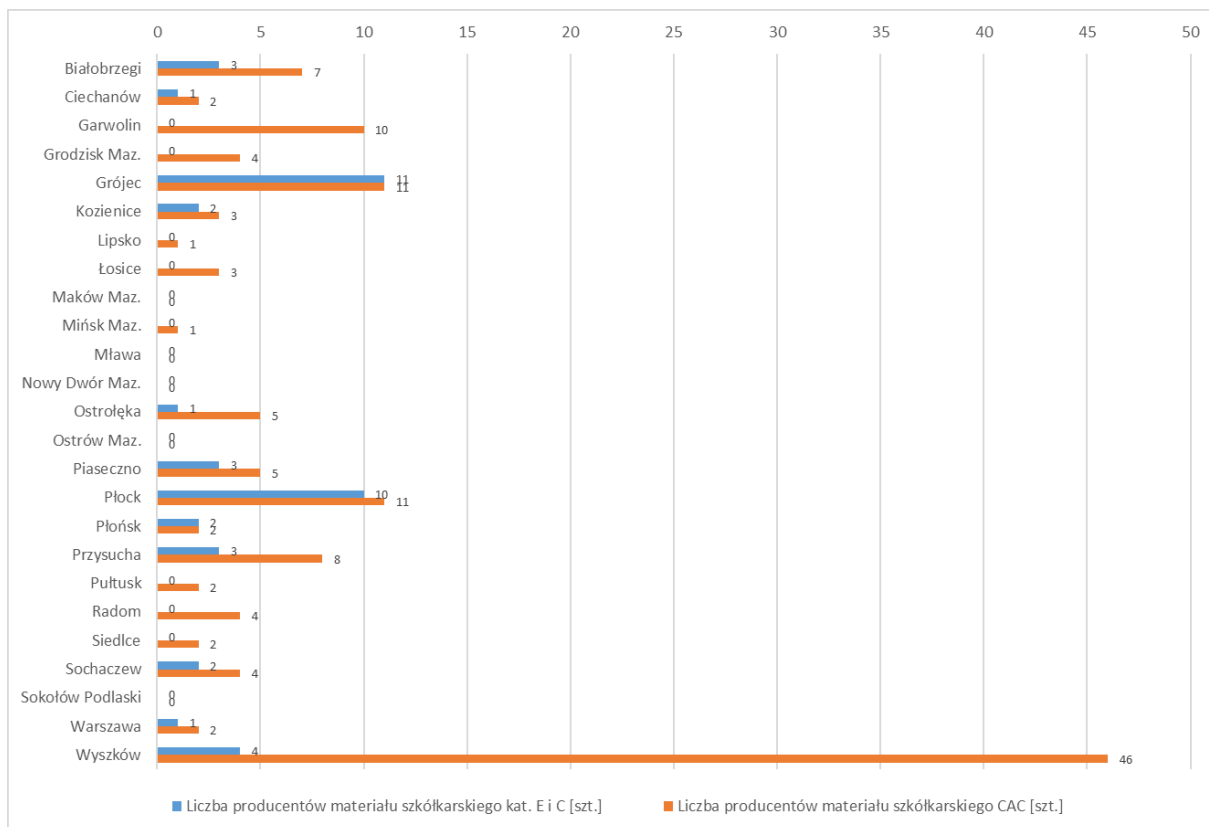
Tab. 3.8. Liczba producentów wytwarzających materiał szkółkarski roślin sadowniczych w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w 2022 r. w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba producentów materiału szkółkarskiego w 2022 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem
	Oddział	1	2	3
1	Białobrzegi	3	7	10
2	Ciechanów	1	2	3
3	Garwolin	0	10	10
4	Grodzisk Maz.	0	4	4
5	Grójec	11	11	22
6	Kozienice	2	3	6
7	Lipsko	0	1	1
8	Łosice	0	3	3
9	Maków Maz.	0	0	0
10	Mińsk Maz.	0	1	1
11	Mława	0	0	0
12	Nowy Dwór Maz.	0	0	0
13	Ostrołęka	1	5	6
14	Ostrów Maz.	0	0	0
15	Piaseczno	3	5	8
16	Płock	10	11	21
17	Płońsk	2	2	4
18	Przysucha	3	8	11
19	Pułtusk	0	2	2
20	Radom	0	4	4
21	Siedlce	0	2	2
22	Sochaczew	2	4	6

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba producentów materiału szkółkarskiego w 2022 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem
		1	2	3
23	Sokołów Podlaski	0	0	0
24	Warszawa	1	2	3
25	Wyszków	4	46	50
	Razem	43	138	176

Największą liczbę producentów wytwarzających materiał szkółkarski roślin sadowniczych w kategorii elitarny i kwalifikowany oraz CAC stwierdza się na terenie oddziału w Wyszkowie (50), Grójcu (22), Płocku (21).

Wykres 3.9. Liczba producentów wytwarzających materiał szkółkarski roślin sadowniczych w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w 2022 r. w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie

Tab. 3.9. Liczba zakwalifikowanego materiału szkółkarskiego elitarnego (E) i kwalifikowanego (C) wg poszczególnych gatunków i rodzajów w latach 2021 – 2022.

Lp.	Gatunek	Liczba zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	rok 2021	rok 2022	wzrost (+); spadek (-)
1.	Brzoskwinia			
	Plantacja podkładek generatywnych	500	1000	+500
2.	Czereśnia			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	416190	392020	-24170
	Szkółka drzew owocowych	74900	27500	-47400
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	355300	181900	-173400
3.	Grusza domowa			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	304650	305700	+1050
	Szkółka drzew owocowych	120870	133250	+12380
4.	Jabłoń domowa			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	11015105	9578295	-1436810
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	11641450	9994950	-1646500
	Szkółka drzew owocowych	3205470	2551660	-653810
5.	Pigwa pospolita			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	282500	227000	-55500
6.	Porzeczka czarna			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	1490650	1172150	-318500
	Szkółka krzewów jagodowych	542300	423740	-118560
7.	Porzeczka czerwona			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	122600	122600	0
	Szkółka krzewów jagodowych	220000	106500	-113500

Lp.	Gatunek	Liczba zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	rok 2021	rok 2022	wzrost (+); spadek (-)
8.	Truskawka			
	Plantacja mateczna sadzonek truskawek (elitarna)	179300	125400	-166760
	Plantacja sadzonek truskawek	2651400	999000	-1652400
9.	Wiśnia			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	321600	54400	-267200
	Szkółka drzew owocowych	95380	95600	+220
10.	Śliwa domowa			
	Plantacja podkładek generatywnych	7000	1500	-5500
	Szkółka drzew owocowych	39590	11500	-28090
11.	Agrest			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	31300	24000	-7300
	Szkółka krzewów jagodowych	8000	8320	+320
16.	Antypka			
	Plantacja podkładek generatywnych	1000	20000	+19000
17.	Ałycza			
	Plantacja podkładek generatywnych	4000	14000	+1000

W zakresie produkcji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii kwalifikowany w 2022 roku zaobserwowano zwiększenie produkcji podkładek generatywnych z rodzaju brzoskwinia, antypka i ałycza. Wzrosła produkcja drzewek owocowych z rodzaju *Pyrus L.* – grusza. Zaobserwowano zmniejszoną produkcję drzewek owocowych, plantacji podkładek wegetatywnych, plantacji krzewów do pozyskiwania sadzonek w kategorii kwalifikowany na rzecz wzrostu produkcji CAC.

Na terenie woj. mazowieckiego znajdują się dostawcy profesjonalni posiadający gospodarstwa o dużej powierzchni upraw szkółkarskich 5 – 10 ha, którzy decydują się na wytwarzanie materiału szkółkarskiego kategorii elitarny i kwalifikowany. Dostawcy materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych są otwarci na nową wiedzę z zakresu produkcji

szkółkarskiej i starają się produkować materiał wysokiej jakości. Dużym zainteresowaniem, zwłaszcza pod nasadzenia sadów towarowych, cieszą się drzewka dwuletnie z zimowego szczepienia w rękę. Zmienia się technika zakładania szkółek oraz plantacji matecznych krzewów jagodowych, dostawcy zagęszczają ich sadzenie.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykonuje także kontrole upraw winorośli, z których winogrona są przeznaczone do wyrobu wina, mając na celu ustalenie zgodności ze stanem faktycznym informacji o lokalizacji uprawy winorośli z podaniem nazw odmian winorośli tam uprawianych i całkowitej powierzchni tej uprawy oraz sprawdzenie, czy odmiany winorośli uprawiane na wykazanych działkach ewidencyjnych spełniają wymagania określone w art. 81 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007. Organizację rynku wina w Polsce określają przepisy ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 24). Zgodnie z przepisami ww. ustawy wyrób wina z winogron pozyskanych z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeznaczonego do wprowadzenia do obrotu, wymaga uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

W 2022 r. skontrolowano na terenie woj. mazowieckiego 8 producentów uprawiających winorośl z przeznaczeniem owoców do wyrobu wina gronowego na łącznej powierzchni 8,47 ha. W wyniku przeprowadzonych kontroli upraw winorośli nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy wykazem upraw przekazany przez KOWR a wynikami kontroli WIORiN. Wyniki kontroli przekazano do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

3.2. Nadzór nad materiałem siewnym

3.2.1. Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców

Zgodnie z art. 84, 86, 87 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129) obrót materiałem siewnym dla profesjonalnych odbiorców może prowadzić przedsiębiorca, rolnik i dostawca, który zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi i zostanie wpisany do:

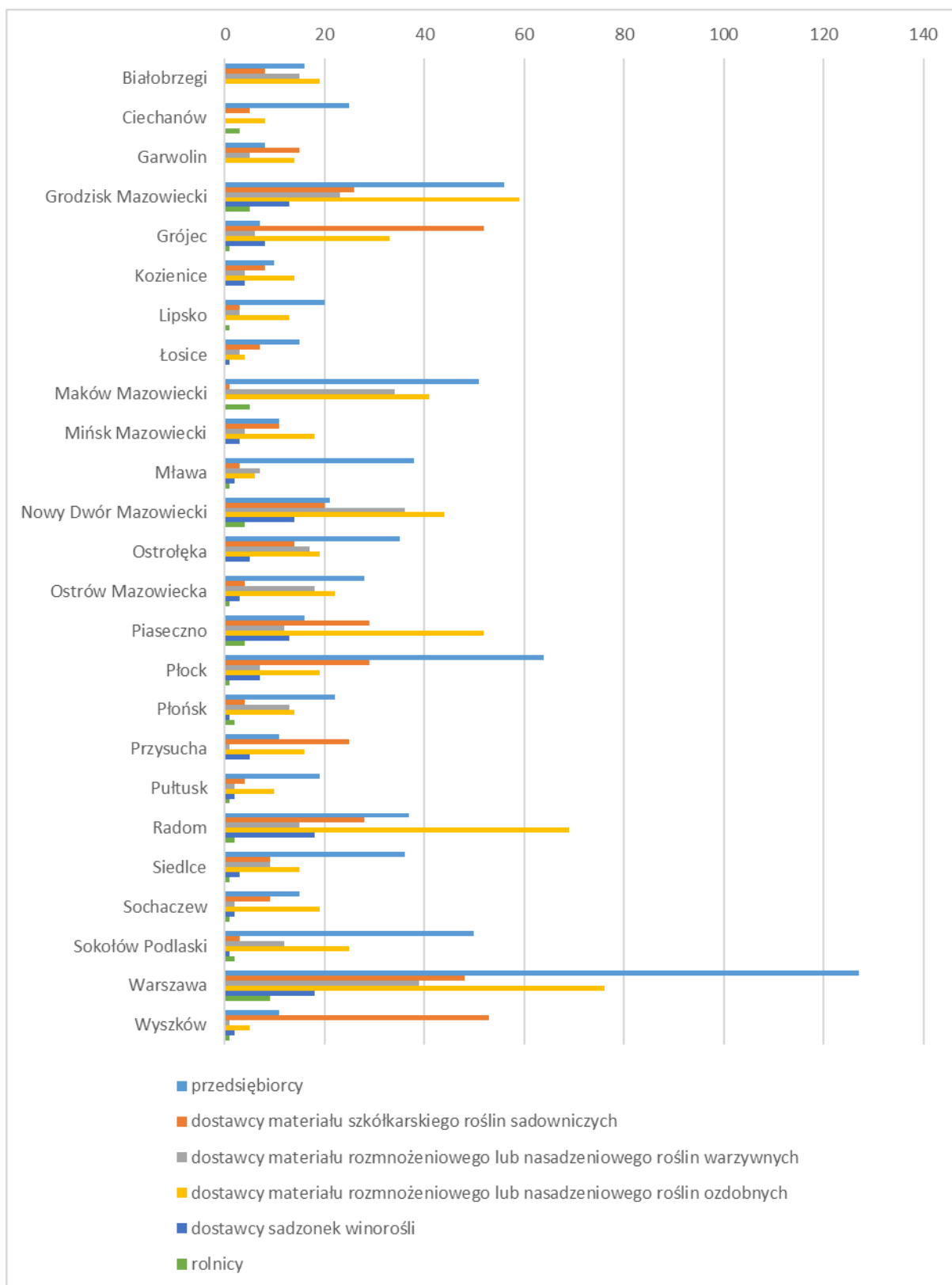
- ewidencji przedsiębiorców,
- ewidencji rolników,
- ewidencji dostawców.

Tab. 3.10. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Oddział	Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji					
		przedsiębiorców	dostawców materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych	dostawców materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego roślin	dostawców materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego roślin	dostawców sadzonek winorośli	rolników
1	Białobrzegi	16	8	15	19	0	0
2	Ciechanów	25	5	0	8	0	3
3	Garwolin	8	15	5	14	0	0
4	Grodzisk Mazowiecki	56	26	23	59	13	5
5	Grójec	7	52	6	33	8	1
6	Kozienice	10	8	4	14	4	0
7	Lipsko	20	3	3	13	0	1
8	Łosice	15	7	3	4	1	0
9	Maków Mazowiecki	51	1	34	41	0	5
10	Mińsk Mazowiecki	11	11	4	18	3	0
11	Mława	38	3	7	6	2	1
12	Nowy Dwór Mazowiecki	21	20	36	44	14	4
13	Ostrołęka	35	14	17	19	5	0
14	Ostrów Mazowiecka	28	4	18	22	3	1
15	Piaseczno	16	29	12	52	13	4
16	Płock	64	29	7	19	7	1
17	Płońsk	22	4	13	14	1	2
18	Przysucha	11	25	1	16	5	0
19	Pułtusk	19	4	2	10	2	1
20	Radom	37	28	15	69	18	2
21	Siedlce	36	9	9	15	3	1

Lp.	Oddział	Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji					
		przedsiębiorców	dostawców materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych	dostawców materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego roślin	dostawców materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego roślin	dostawców sadzonek winorośli	rolników
22	Sochaczew	15	9	2	19	2	1
23	Sokołów Podlaski	50	3	12	25	1	2
24	Warszawa	127	48	39	76	18	9
25	Wyszków	11	53	1	5	2	1
	Razem	749	418	289	635	124	45

Wykres 3.10. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2022 r.

3.2.2. Kontrola materiału siewnego

W 2022 roku skontrolowano ogółem 1594 podmiotów wytwarzających, prowadzących obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych, materiałem szkółkarskim roślin sadowniczych, materiałem rozmnożeniowym i nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych.

Ogółem przeprowadzono 1990 kontroli, w tym:

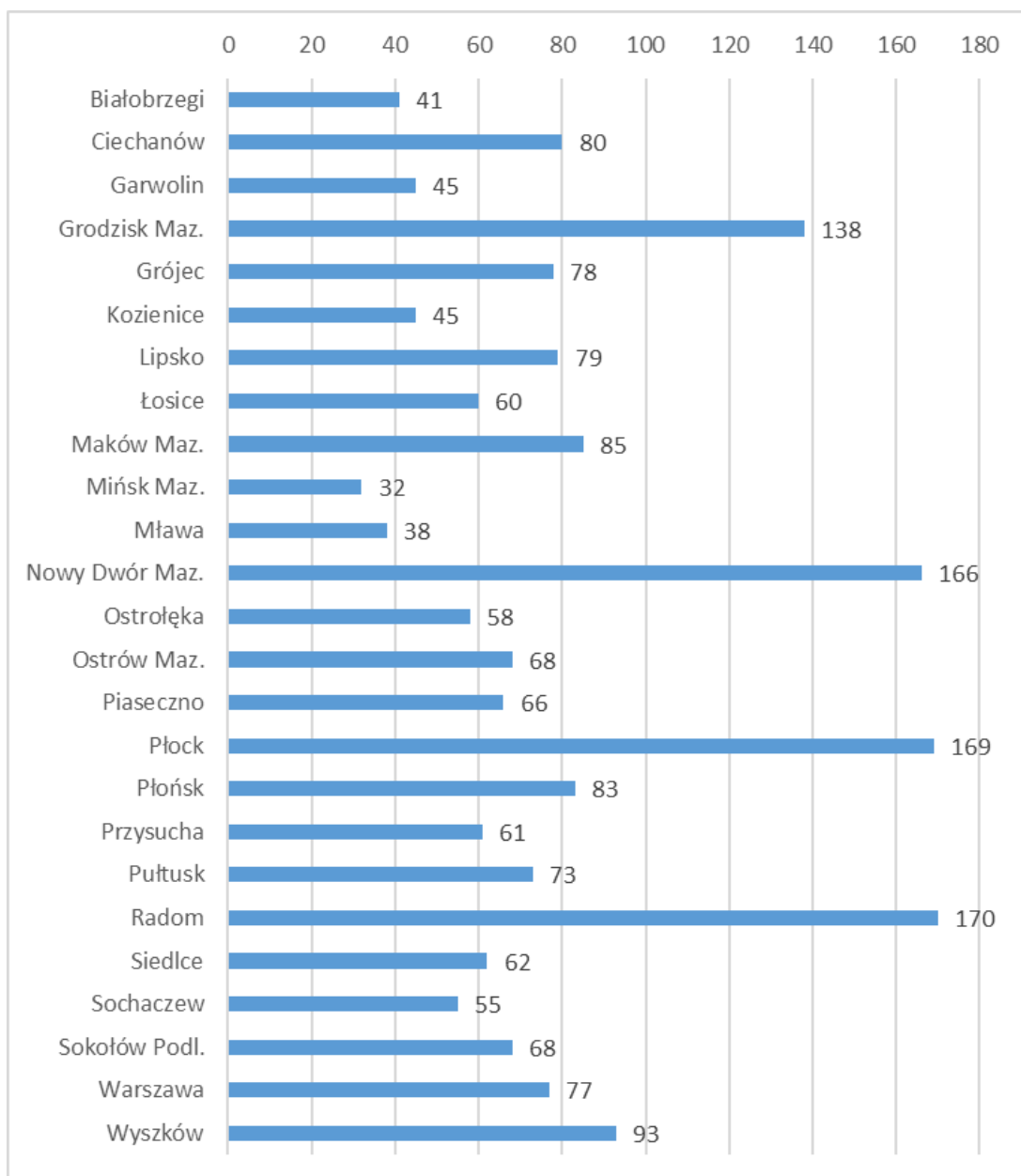
- kontroli kompleksowych – 277,
- kontroli problemowych – 1669,
- kontroli sprawdzających – 14,
- kontroli doraźnych – 30.

Tab. 3.11. Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem przez oddziały WIORiN w Warszawie w 2022 r.

Lp.	Oddział	Liczba skontrolowanych podmiotów	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem
1	Białobrzegi	41	41
2	Ciechanów	47	80
3	Garwolin	33	45
4	Grodzisk Maz.	109	138
5	Grójec	75	78
6	Kozienice	44	45
7	Lipsko	41	79
8	Łosice	45	60
9	Maków Maz.	83	85
10	Mińsk Maz.	32	32
11	Mława	39	38
12	Nowy Dwór Maz.	76	166
13	Ostrołęka	57	58
14	Ostrów Maz.	63	68
15	Piaseczno	54	66
16	Płock	145	169

Lp.	Oddział	Liczba skontrolowanych podmiotów	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem
17	Płońsk	62	83
18	Przysucha	49	61
19	Pułtusk	51	73
20	Radom	125	170
21	Siedlce	34	62
22	Sochaczew	51	55
23	Sokołów Podl.	66	68
24	Warszawa	74	77
25	Wyszków	98	93
Ogółem		1594	1990

Wykres 3.11. Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem przez oddziały WIORiN w Warszawie w 2022 r.

Skontrolowano w obrocie:

- 1 763 partii roślin rolniczych o łącznej masie 4 918,9 ton,
- 4 354 partii materiału siewnego roślin warzywnych o łącznej masie 14 483,7 kg,
- 1 528 630 szt. roślin materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego warzyw,
- 4 326 961 szt. materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych,
- 46 744 931 szt. materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych.

Tab. 3.12. Liczba materiału siewnego skontrolowanego w obrocie, zakwestionowanego i wycofanego z obrotu w 2022 roku

Grupy roślin	liczba skontrolowanych partii	jednostka miary	Wielkość skontrolowanych partii			Liczba prób kontrolnych			Wycofano z obrotu na podstawie decyzji	
			ogółem	w tym materiału kat. standard/CAC	materiał siewny w obrocie niezgodnie z art. 104	pobranych	niepełniających wymagań ogółem	w tym na zdolność kiełkowania	partii	ton/j.s./kg /szt.
Zboża ozime	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	320	ton	1 429,9		0,0	67	0	0	0	0,0
Zboża jare	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	165	ton	779,0		0,0	52	0	0	0	0,0
Kukurydza	29	j.s.	1 846,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	671	ton	1 804,4		0,0	43	0	0	0	0,0
Bobowate grubonas.	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	17	ton	101,0		0,0	1	0	0	0	0,0
Bobowate drobnonas.	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	19	ton	24,4		0,0	2	0	0	0	0,0
Trawy	260	ton	236,0		0,2	2	2	2	1	0,0
Inne rolnicze	58	ton	122,6		0,0	13	1	1	0	0,0
Oleiste i włókniste	4	j.s.	453,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	52	ton	59,9		0,0	6	0	0	0	0,0
Burak cukrowy	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	0	ton	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
Burak pastewny	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	2	ton	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
Ziemniak	24	ton	328,2		0,0	7	2	0	0	0,0
Mieszanki zbożowe	8	ton	7,3		0,0	0	0	0	0	0,0
Mieszanki pastewne	134	ton	26,2		0,0	4	4	4	3	1,8
Warzywa - nasiona	4354	kg	14 483,7	14 483,7	353,5	345	31	31	21	647,7
Mieszanki odmianowe warzyw	0	kg	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0

Grupy roślin	jednostka miary	Wielkość skontrolowanych partii			Wycofano z obrotu na podstawie decyzji (kg/szt.)
		ogółem	w tym materiału kat. standard/CAC	materiał siewny w obrocie niezgodnie z art. 104 (kg/szt.)	
Drzewka owocowe	szt.	537 452	537 452	0	0
Krzewy jagodowe	szt.	159 018	159 018	0	0
Podkładki	szt.	2 172 650	X	0	0
Sadzonki truskawek	szt.	2 800	2 800	0	0
Inny materiał szkółkarski	szt.	1 414 318	1 414 318	0	0
Sadzonki winorośli	szt.	40 723	40 723	0	0
Warzywa - rozmnoż. i nasadzeniowy	szt.	1 528 630	X	0	0
- cebula dymka	kg	721 985,0	X	0	0
Materiał ozdobny	szt.	46 744 931,0	X	0	0
	kg**	0	X	0	0

Z materiału siewnego znajdującego się w obrocie pobrano ogółem 542 szt. prób do kontrolnej oceny laboratoryjnej (zdolność kiełkowania nasion), w tym:

- roślin rolniczych - 197 szt.,
- roślin warzywnych - 345 szt.

W wyniku kontrolnych badań laboratoryjnych wymaganiom jakościowym nie odpowiadało z uwagi na niską zdolność kiełkowania nasion 38 szt. prób, w tym:

- roślin warzywnych kat. standard - 31 szt.,
- roślin rolniczych - 7 szt.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w czasie kontroli:

1. Wydano 22 decyzje zakazu obrotu na łączną wagę 10 000 kg materiału siewnego roślin rolniczych, 674,3718 kg materiału siewnego roślin warzywnych oraz 2119,7 kg mieszanek

materiału siewnego, z uwagi na niespełniający wymaganiom jakościowym materiał siewny znajdujący się w obrocie (tj. o zbyt niskiej zdolności kiełkowania nasion na podstawie kontrolnych wyników laboratoryjnych).

2. Nałożono 14 mandatów karnych na łączną kwotę 3950 zł, w szczególności z uwagi na:
 - art. 126 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129), tj. za nieskładanie wojewódzkiemu inspektorowi obowiązującej informacji dotyczącej obrotu materiałem siewnym lub nieprowadzenie obowiązującej dokumentacji dotyczącej tego materiału oraz za składanie wojewódzkiemu inspektorowi nieprawdziwych informacji dotyczących obrotu materiałem siewnym;
 - art. 126 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129), tj. za niezaopatrywanie materiału siewnego w etykiety, niedołączanie dokumentu dostawcy, szkółkarskiego dokumentu towarzyszącego lub szkółkarskiego dokumentu dostawcy, niestosowanie plomb lub niezabezpieczanie opakowań z materiałem siewnym zgodnie z wymaganiami określonymi w ww. ustawie lub podawanie na etykietach informacji niezgodnych ze świadectwem oceny laboratoryjnej;
 - art. 126 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129), tj. za nieumieszczanie na dokumencie sprzedaży nazwy gatunku, nazwy odmiany, numeru partii, kategorii, lub stopnia kwalifikacji jako informacji identyfikujących ten materiał;
 - art. 126 ust. 1 pkt 31 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129), tj. za przywóz materiału siewnego z państw trzecich niezgodnie z wymaganiami określonymi w art. 119 i 120 ww. ustawy o nasiennictwie.
3. Nałożono 3 opłaty sankcyjne na łączną kwotę 4714,04 zł. Dwie z tych decyzji zostały nałożone z uwagi na art. 123 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129) w brzmieniu: *„Kto prowadzi obrót materiałem siewnym bez zgłoszenia właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi zamiaru prowadzenia obrotu materiałem siewnym jest obowiązany do wniesienia na rachunek wojewódzkiego inspektoratu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy, opłaty sankcyjnej w wysokości 2270 zł, na podstawie decyzji wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy”*. Pozostała decyzja na kwotę 174,04 zł została nałożona z uwagi na art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129) w brzmieniu: *„Kto prowadzi obrót materiałem siewnym niezgodnie z warunkami określonymi w art. 104 ust. 1–7, jest obowiązany do wycofania go z obrotu na własny koszt oraz do wniesienia na rachunek wojewódzkiego inspektoratu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy, albo miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inne niż miejsce zamieszkania prowadzącego obrót albo dostawcy – w przypadku gdy prowadzącym obrót jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, materiałem siewnym, opłaty sankcyjnej stanowiącej 200% kwoty należnej za sprzedany lub dostarczony materiał siewny”*.

4. Wydano 26 zaleceń pokontrolnych.
5. Sporządzono 26 wystąpień pokontrolnych.

3.2.3. Nadzór i kontrola nad próbobiorcami akredytowanymi i urzędowymi

Zgodnie z przepisami ustawy o nasiennictwie wojewódzcy inspektorzy są zobowiązani do udzielania zainteresowanym przedsiębiorcom akredytacji w zakresie pobierania próbek materiału siewnego oraz przestrzegania przepisów w tym zakresie przez podmioty akredytowane. W 2022 r. w ramach nadzoru nad akredytowanymi podmiotami przeprowadzono 10 kontroli próbobiorców upoważnionych do pobierania prób materiału siewnego kategorii kwalifikowany i elitarny. Kontrola próbobiorców polegała na sprawdzeniu poprawności pobierania prób, sporządzania protokołów pobrania prób lub ponownym pobraniu prób z partii, z których wcześniej pobierał próby kontrolowany próbobiorca lub sprawdzeniu tzw. duplikatów pobranych przez niego prób. Pobrano i oceniono laboratoryjnie 36 prób oraz 8 duplikatów. Nieprawidłowości w sposobie pobierania prób nie stwierdzono.

Na terenie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie działa 24 urzędowych próbobiorców. Zgodnie z wcześniej przyjętymi założeniami i opracowanym harmonogramem kontroli w 2022 r. przeprowadzono 8 kontroli urzędowych próbobiorców. Sprawdzano posiadany sprzęt, dostępność materiałów merytorycznych, sposób rejestrowania pobieranych prób, ilość prób pobranych w ostatnim sezonie oraz nazwy firm zlecających próbobranie. Przeprowadzano także audyt próbobrania. Poza tym w ramach kontroli poprawności pobierania prób materiału siewnego przez wszystkich urzędowych próbobiorców w 2022 r. pobrano i oceniono laboratoryjnie 14 prób. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień, które byłyby podstawą do cofnięcia upoważnień.

3.2.4. Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania i wydawania etykiet urzędowych

W 2022 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie sprawował nadzór nad 2 podmiotami upoważnionymi do wypełniania etykiet urzędowych dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych. Przeprowadzono kontrole sposobu postępowania przy wypełnianiu urzędowych etykiet (prowadzenie rejestru i rozliczenie etykiet zakupionych w WIORiN Warszawa, sprawdzenie prawidłowości wypełniania etykiet). W wyniku przeprowadzonych w ciągu okresu sprawozdawczego kontrolach nie stwierdzono uchybień, będących podstawą do uchylenia posiadanych upoważnień

Poza powyższym, sprawowano także nadzór nad 3 podmiotami upoważnionymi do wydawania etykiet urzędowych dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych oraz 9 podmiotami upoważnionymi do wydawania etykiet urzędowych dla materiału szkółkarskiego.

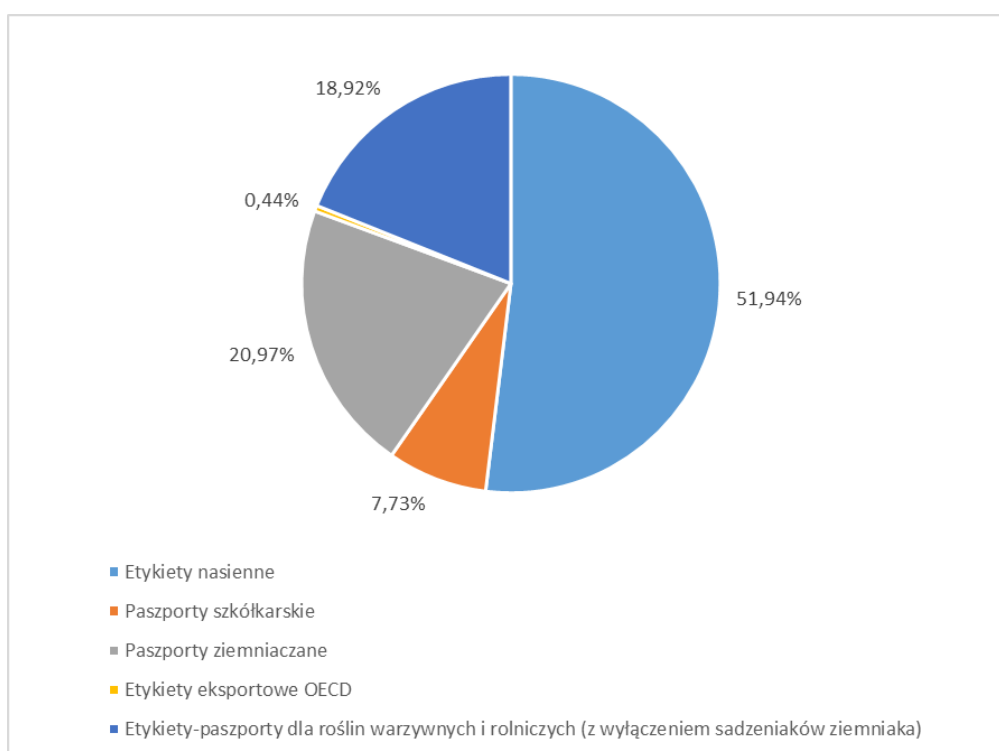
3.2.5. Drukowanie etykiet i paszportów przez wojewódzkiego inspektora

W 2022 r. do obowiązków Działu Nadzoru Nasiennego należało drukowanie etykiet rolniczych oraz paszportów szkółkarskich i dla sadzeniaków ziemniaka. Ogółem wydrukowano **213 686 szt.** paszportów i etykiet nasiennych, tj. mniej o 27 509 szt. niż w roku poprzednim, gdzie wydrukowano 241 195 szt. paszportów i etykiet nasiennych.

Tab. 3.13. Liczba wydrukowanych paszportów i etykiet nasiennych w 2022 r.

Rodzaj etykiety/paszportu	Liczba [szt.]	Udział [%]
Etykiety nasienne	110 991	51,94
Paszporty szkółkarskie	16 516	7,73
Paszporty ziemniaczane	44 802	20,97
Etykiety eksportowe OECD	946	0,44
Etykiety-paszporty dla roślin warzywnych i rolniczych (z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka)	40 431	18,92
Razem	213 686	100,0

Wykres 3.12. Udział procentowy wydrukowanych w 2022 r. przez WIORiN w Warszawie paszportów i etykiet nasiennych

Tab. 3.14. Liczba wydrukowanych w 2022 r. etykiet nasiennych i etykiety – paszportów ze względu na rodzaj (kolor) etykiety

Rodzaj etykiety (kolor)	Liczba [szt.]	Udział [%]
Etykiety białe z fioletowym paskiem	6	<0,01
Etykiety białe	1 521	1,01
Etykiety niebieskie	138 434	91,42
Etykiety czerwone	567	0,37
Etykiety zielone	6 074	4,01
Etykiety szare	20	0,01
Etykiety brązowe	4 800	3,17
Razem	151 422	100,0

Tab. 3.15. Liczba wydrukowanych w 2022 r. paszportów ze względu na rodzaj (kolor) etykiety

Rodzaj etykiety (kolor)	Liczba [szt.]	Udział [%]
Paszporty szkółkarskie niebieskie i białe	16 516	26,93
Paszporty ziemniaczane niebieskie i białe	44 802	73,07
Razem	61 318	100,0

3.3. Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy i rzepaku w kierunku obecności modyfikacji genetycznej.

Zgodnie z przyjętym Ramowym stanowiskiem rządu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącym organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) z 2008 roku, uprawa roślin GMO w Polsce nie jest dopuszczona, co znajduje także potwierdzenie w zapisie art. 49a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. 2022 r. poz. 546 t.j.) tj. „Rzeczpospolita Polska jest wolna od upraw GMO”.

Na terenie Unii Europejskiej do uprawy dopuszczona jest tylko jedna modyfikacja genetyczna kukurydzy o nazwie MON 810, jednakże na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1085 ze zm.) w Polsce obowiązuje zakaz stosowania odmian kukurydzy, które zawierają ww. modyfikację.

Kontrole upraw pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych zostały przeprowadzone w oparciu o „Program Kontroli Upraw GMO na rok 2022” zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na podstawie Zarządzenia Nr 3/2022 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 22.04.2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad kontroli upraw pod kątem obecności GMO w roku 2022. Kontrole polegały na sprawdzeniu dokumentów zakupu materiału siewnego, etykiet urzędowych, lustracji upraw kukurydzy, soi i rzepaku oraz pobraniu prób na obecność modyfikacji genetycznej.

Planowane do wykonania kontrole zostały prowadzone poprzez:

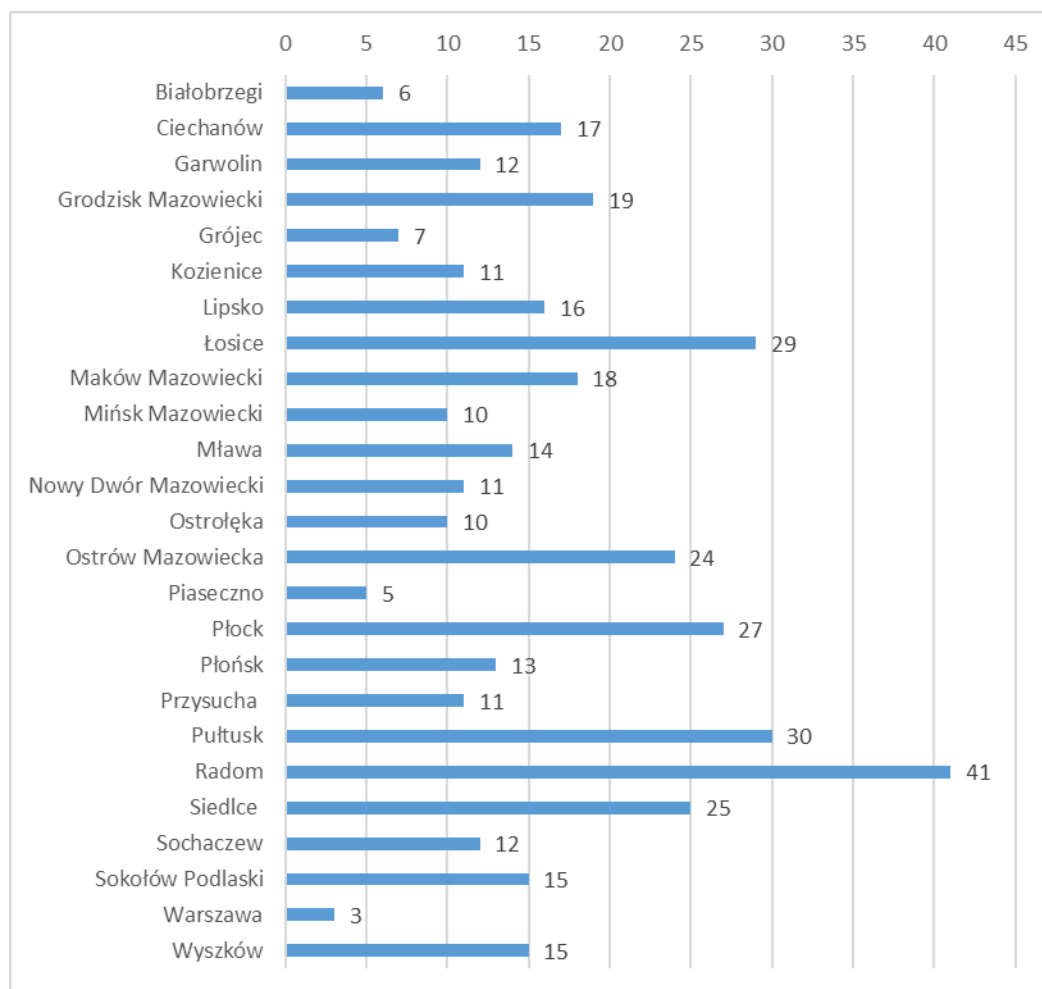
- kontrole materiału siewnego będącego w obrocie na obecność organizmów zmodyfikowanych genetycznie (pobieranie prób z materiału siewnego),
- kontrole materiału roślinnego pochodzącego z upraw plantacji produkcyjnych/towarowych oraz nasiennych (pobieranie prób z materiału roślinnego),
- kontrole zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy.

Tab. 3.16. Liczba przeprowadzonych kontroli upraw w latach 2021 – 2022 przez oddziały WIORiN w Warszawie

Lp.	Oddział	Liczba kontroli		Liczba pobranych próbek	
		rok 2021	rok 2022	rok 2021	rok 2022
1	Białobrzegi	7	6	7	6
2	Ciechanów	15	17	15	17
3	Garwolin	12	12	12	12
4	Grodzisk Mazowiecki	20	19	20	19
5	Grójec	6	7	6	7
6	Kozienice	11	11	11	11
7	Lipsko	9	16	9	16
8	Łosice	31	29	31	29
9	Maków Mazowiecki	20	18	20	18

Lp.	Oddział	Liczba kontroli		Liczba pobranych próbek	
		rok 2021	rok 2022	rok 2021	rok 2022
10	Mińsk Mazowiecki	11	10	11	10
11	Mława	19	14	19	14
12	Nowy Dwór Mazowiecki	12	11	12	11
13	Ostrołęka	10	10	10	10
14	Ostrów Mazowiecka	28	24	28	24
15	Piaseczno	5	5	5	5
16	Płock	29	27	29	27
17	Płońsk	13	13	13	13
18	Przysucha	14	11	14	11
19	Pułtusk	27	30	27	30
20	Radom	31	41	31	41
21	Siedlce	27	25	27	25
22	Sochaczew	12	12	12	12
23	Sokołów Podlaski	11	15	10	15
24	Warszawa	5	3	5	3
25	Wyszków	18	15	18	15
	Razem	403	401	402	401

Wykres 3.13. Liczba przeprowadzonych kontroli upraw w 2022 roku przez oddziały WIORiN w Warszawie

W województwie mazowieckim w 2022 r. przeprowadzono 401 kontroli upraw pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych. Podczas tych kontroli pobrano:

- 28 prób z materiału siewnego kukurydzy,
- 38 prób z materiału siewnego rzepaku,
- 59 próbek z liści pochodzących z plantacji nasiennych kukurydzy,
- 4 próbki z liści pochodzących z plantacji nasiennych soi,
- 136 próbek z liści pochodzących z plantacji produkcyjnych kukurydzy oraz
- 136 próbek z liści pochodzących z plantacji produkcyjnych rzepaku

do badań w kierunku modyfikacji genetycznej. Próby przekazano do Laboratorium Badania GMO, wchodzącego w skład Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu. W próbach nie stwierdzono modyfikacji genetycznej.

3.4. Rolnictwo ekologiczne

Postęp rolnictwa ekologicznego jest traktowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi priorytetowo. Rozwój tej działalności jest ważny zarówno ze względów społecznych, gospodarczych, jak i skorelowanych z ochroną środowiska.

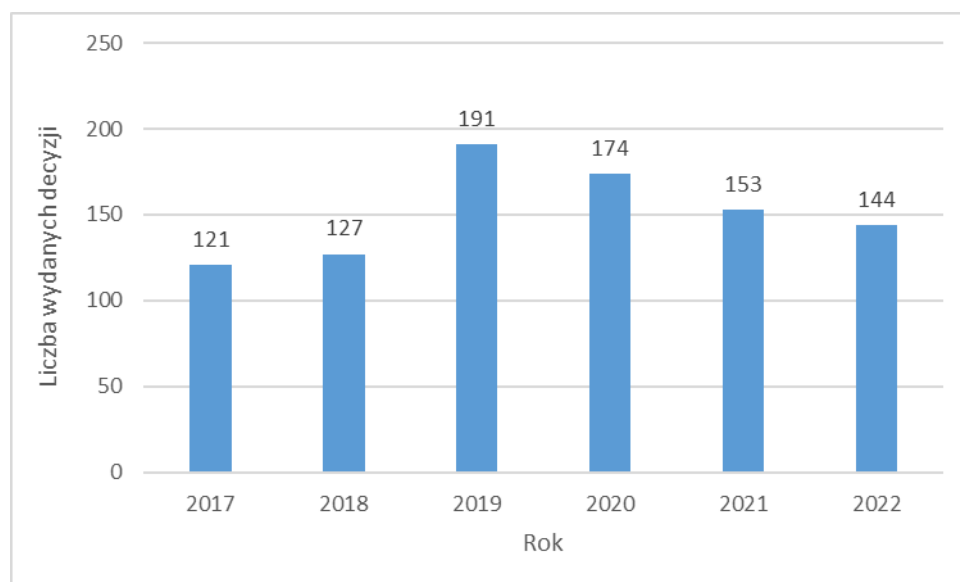
W 2022 roku Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie **wydał 144 decyzji** na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym materiału siewnego, materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych, materiału szkółkarskiego niewyprodukowanego metodami ekologicznymi, zwanego „materiałem nieekologicznym”.

Tab. 3.17. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2022

Rok	Liczba wydanych decyzji ekologicznych ogółem
2017	121
2018	127
2019	191
2020	174
2021	153
2022	144

Do 2019 r. liczba rokrocznie wydanych decyzji miała tendencję wzrostową – w 2020 r. liczba wydanych decyzji z zakresu rolnictwa ekologicznego była niższa o 17, co mogło mieć swoje źródło w pandemii zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2. W 2022 r. obserwujemy dalszy spadek liczby wydanych decyzji w stosunku do 2021 r. o 9. Tendencja spadkowa wydawanych decyzji na przestrzeni lat 2019-2022 może potwierdzać negatywny wpływ utrzymującej się pandemii choroby COVID-19 przy jednoczesnej lepszej dostępności do materiału wyprodukowanego metodami ekologicznymi.

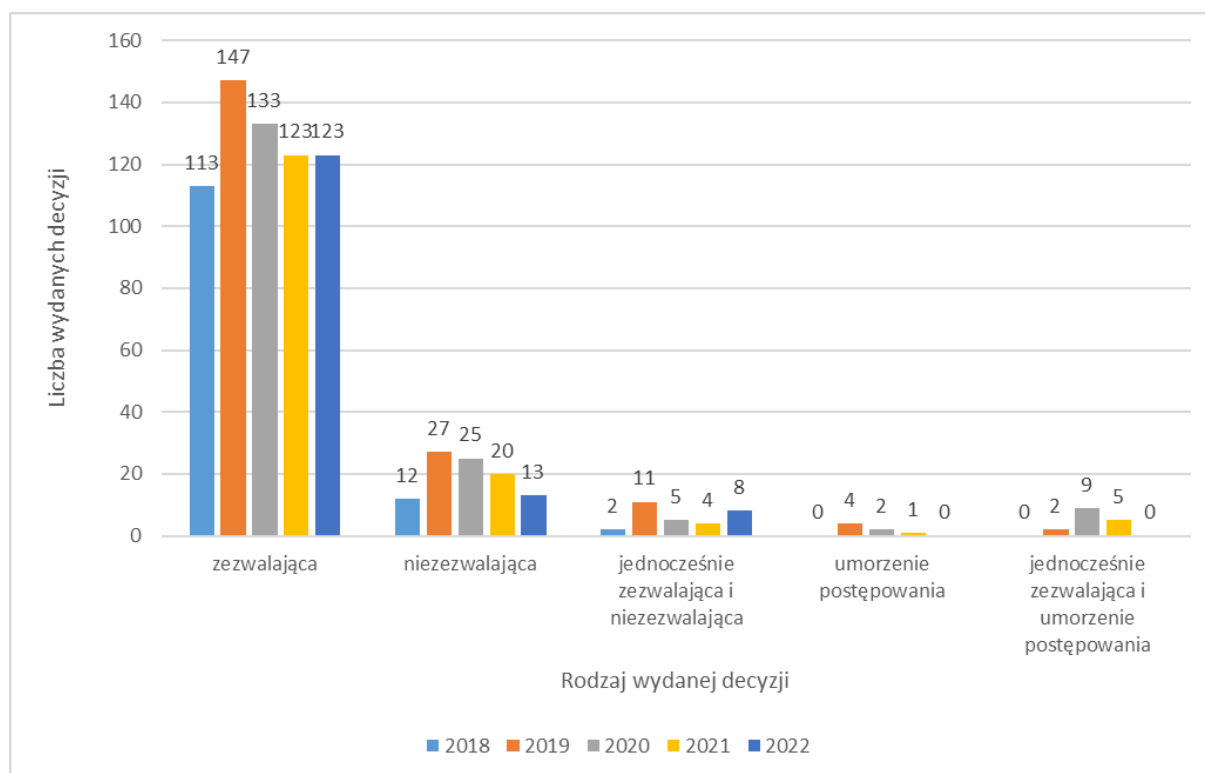
Wykres 3.14. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2022

Tab. 3.18. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2022

Rok	Liczba wydanych decyzji ekologicznych ogółem	Rodzaj wydanej decyzji				
		zezwalająca	niezezwalająca	jednocześnie zezwalająca i niezezwalająca	umorzenie postępowania	jednocześnie zezwalająca i umorzenie postępowania
2018	127	113	12	2	0	0
2019	191	147	27	11	4	2
2020	174	133	25	5	2	9
2021	153	123	20	4	1	5
2022	144	123	13	8	0	0

Wykres 3.15. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2022

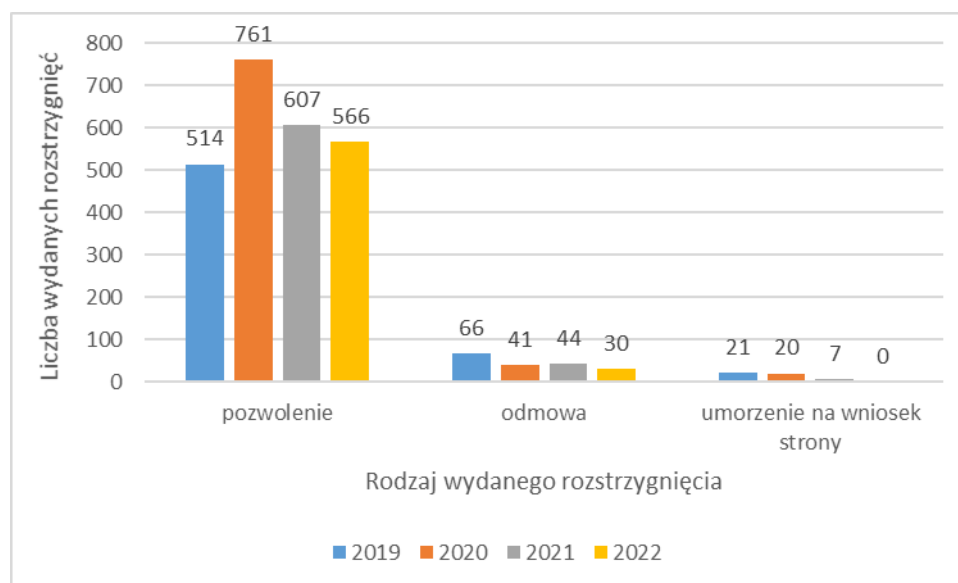
W roku 2022 r. wydano podobną liczbę decyzji zezwalających na odstępstwo zastosowania materiału nieekologicznego w rolnictwie ekologicznym w stosunku do ogółu wydanych decyzji jak w roku poprzednim. Obserwuje się natomiast tendencję spadkową w wydawaniu decyzji względem ogółu lat poprzednich. Decyzje zezwalające w stosunku do wszystkich wydanych decyzji w 2022 r. stanowiły ponad 85%, w 2021 r. - 80%, a w 2020 r. – 76%. Ma to związek z najprawdopodobniej - lepszą dostępnością na rynku do materiału wyprodukowanego metodami ekologicznymi przy jednoczesnych zmianach, jakie zaszły w comiesięcznie aktualizowanym

wykazie dostępnego ekologicznego lub w okresie konwersji materiału przeznaczony do reprodukcji roślin prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Spadek ten może być także efektem wprowadzenia zmian w zakresie produkcji ekologicznej, tj. wejścia w życie nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. L 150 z dn. 14.06.2018 r. z późn. zm.).

Tab. 3.19. Liczba wydanych rozstrzygnięć w decyzjach ekologicznych w latach 2019 – 2022

Rok	Liczba wydanych rozstrzygnięć w decyzjach ekologicznych ogółem	Rodzaj wydanego rozstrzygnięcia		
		pozwolenie	odmowa	umorzenie na wniosek strony
2019	601	514	66	21
2020	822	761	41	20
2021	658	607	44	7
2022	596	566	30	0

Wykres 3.16. Liczba wydanych rozstrzygnięć w decyzjach ekologicznych w latach 2019 – 2022

Rozstrzygnięcia stanowią część decyzji, którą można opisać, jako pozycje we wniosku, dla których udzielono pozwolenia, odmowy lub umorzono na wniosek strony. Wraz ze spadkiem liczby wydanych decyzji ogółem, spada też liczba wydanych pozytywnych rozstrzygnięć. Sytuacja, jaką można tu zaobserwować, jest podobna rokrocznie, tj. liczba wydanych pozytywnych rozstrzygnięć nie spada kosztem liczby wydanych odmownych rozstrzygnięć, a jest wynikiem po prostu – mniejszej liczby składanych wniosków do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie o zezwolenie na zastosowanie nieekologicznego materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin i tym samym – mniejszej liczby wydawanych decyzji.